

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05

Izhaja vsak dan zjutraj razen

NAGRADNO ŽREBANJE „SLOVENCA“

KUPOVALCI Odrzok z rednim listom opravijo - 50 ODRZKOV vam daje pravico, da se udeležite nagradnega žrebanja. — Rednim naročnikom odrezkov ni treba!

152 dragocenih nagrad vas čaka!

Cek. račun: Ljubljana št. 10,650 in 10,349 za inzerate. Sarajevo št. 7563. Zagreb št. 59,011. Praga-Dunaj 24,797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Lepše življenje

Ker je človeško življenje boj, je že od nekdaj imel tisti, ki je bil bister in nagel, upanje, da bo uspel pred drugimi. Naglica je bila zato vedno cenjena. »Veni, vidi, vici — prišel sem, videl in zmagal« — je Cezar ponosno pisal prijateljem v Rim po zmagi pri Zeli. »Activité, activité, vitesse — hitro, hitro, naglo!« je klical Napoleon svojim generalom, ki niso dovolj urno izvrševali njegovih povelj.

Kako razkošje bi občutil kak Cezar ali Napoleon danes, ko bi za dosego hitrostnih učinkov ne imel le na razpolago človeka in konja kakor ob svojem času, ampak brezžični brzojav, ki sploh ne pozna več razdalj v prostoru, in pa motor, ki je na zemlji, na vodi in v zraku postal skoraj neomejen gospodar nad prostorom in časom. Pravijo, da bosta motor in elektrika povsem predrugačila način vojskovanja. To je zelo verjetno. Saj vidimo, da sta že zdaj globoko preosnovala način našega življenja. Če je bila hitrica vedno hvaljena čednost, je pa dandanes činitelj, ki vse odloča. To nas privlači, kar je vedno hitrejša in še sami pričujemo po modernih hitrostnih merilih usmerjati in ceniti svoje življenje. Z motorjem in elektriko se skušamo, poslužujemo se najhitrejših občil in prevoznih sredstev, pa imamo še vseeno vedno premalo časa. Čudno je to! Toliko časa nam prihrani moderna tehnika, toda kljub temu nam gre vse prepočasno. Utrujeni in zbegani se ulegamo zvečer k počitku ob zavesti, da je bil dan prekratek, da nismo nič dokončnega napravili. In ljudje tudi umirajo z zavestjo neizpolnjene življenjske naloge...

Ob teh mislih se človek vprašuje: ali je morda res samo tehnika kriva, da ima naše današnje življenje toliko nemira, iskanja, nervoznega hlastanja? Ali ni morda nestrpnost in nemir bolj v nas samih kakor pa v svetu, ki nas obdaja? Brzina in hitrica nista nič slabega sama po sebi, moderni človek ju le zlorablja, da beži — pred kom? Mogoče pred samim seboj, pred praznoto svojega življenja in pred zahtevami svojih neizpolnjenih želja.

Polno jih je, ki iščejo lepšega življenja, ali ki vsaj razmišljajo o življenju tistih časov, ko je človek bil še mirnejši, srečnejši. In kaj najdejo? Da so to bile dobe, ko je človeka prevečala zavest, da je stvar božja, Bog pa njegov gospod, varuh in najboljši prijatelj. Tem ljudem je bilo življenje z vsemi svojimi radostmi in težavami dar božji, pot skozi življenje pa potovanje v boljšo domovino. Vso zagonetko življenja je verel človek našel odgovorjeno v knjigi razodetja, v svetem pismu. Tu je našel odgovor na najvišja vprašanja: odkod in kam, razumevanje za zakone narave in za smisel sonca in sence v svojem življenju. Pač pa je tedaj človek občutil, da življenje brez vere nima pravega smisla, da je brezciljno, pretežno, ker je brez najgloblje vsebine.

V srečnih časih, ki jih zdaj občudujemo, je vera bila človeku opora v vseh malih in velikih prilogah življenja. Tako je tudi pred svetom najbolj skrito in brezpomembno življenje imelo svojo polno vrednost in veljavo. Vera jim je bila tista čudežna tekočina, ki je vse stvari izčistila, razmaknila obzorja in darovala življenju neko mirno, upopolno trdnost ter skladnost naravnega z nadnaravnim. To je gotovo največji dar, ki ga more biti umrljiv človek deležen. Vera omili skrajnost človeških strasti ter ublaži tesnobo bolečine, trpljenja in smrti. To so bili, kakor bi lahko rekli, pomožni časi, ko so živeli ljudje v zavesti stalne pričujočnosti božje in zato mirno, brez pretiranega hlastanja. Vsak trenutek jim je bil drag in važen, ni se zgodilo, da bi kdo v obupu odvrnil življenje kot ničvredno obleko. Njih delo je bilo zvesto in skromno, izdelki njih rok brez prevare, ker niso hoteli biti v sramoto svojemu večnemu Gospodarju. Življenje so smatrali za izredno važno nalogo in vsak se je trudil, da jo čim bolj pošteno izpolni. Niso delali le iz želje po plačilu, ampak tudi iz hvalečnosti, da so bili baš oni izbrani kot orodje v rokah večnega Mojstra. Zato čitamo o njih, da so ob koncu, ko jih je veliki Mojster poklical iz delavnice življenja, z veselo ginjenostjo in zapuščanjem polagali sad svojega delovnega dneva v njegove roke. Njih ločitev je bila potrdilo prave življenjske poti, tolažba preostalim in svetel zgled bodočemu rodu. Neznani Bog v nebesih pa je vsa njih dobra dela uporabil za svoje skrivnostne namene: Iz vseh milijonov človeških življenj, ki so zapustila zemljo, gradi onkraj modrega nebesa novo, krasno življenje okrog svojega večnega prestola, kjer najde vse dobro svoje dokončno mesto.

Le zakaj se nam to tisočkrat lepše življenje zdi v našem času večkrat samo še kot pravljica? Ker iz notranje revščine in bolezni duha gledamo na človeštvo le še kakor na ogromno mravljišče, ki nima ne cilja ne namena. Kratkost zemeljskega življenja navdaja ene z mračnim pesimizmom in druge s predzrnim obupom, v katerem smatrajo za največji pogum, če ga vržejo proč kakor izpraznjeno posodo. In tretji nemirno drve v neznanje in so toliko nepošteni do sebe, da se niti ne vprašajo več o sredstvih, ki jih za svojo pot hočejo porabiti. Skrbno se ogibajo vsega, kar bi moglo njih notranjo vrednost preizkusiti ali dati življenju globljo vsebino. Vsekakor je velika razlika v tem, če kdo svoje življenje sam zaničuje in ga smatra kot zlo in krivico, ali pa če vidi v njem nalogo, ki jo mora pošteno in vestno izpolniti po višjem naročilu v svojo lastno srečo. To je vprašanje

Obupna obramba Kitajcev: Razdrli so nasipe na Rumeni reki z vodo in povodnijo

5.000 japonskih vojakov utonilo, 7.000 jih obdaja voda

Povodenj Rumene reke, ki se skoraj vsako leto razlije čez nasipe. Sedaj so Kitajci povodenj nalašč povzročili s tem, da so nasipe v dolgem pasu podrli.

Sanghaj, 15. jun. TG. Na povelje kitajskih vojaških oblasti je ena cela kitajska divizija, ki so ji pri tem delu pomagali tudi domačini, razdrila obrambne nasipe Rumene reke (Hoangho) in sicer na dveh krajih, severo-zapadno od Kajfenga in severno od Čengčava, tam, kjer se križata železnice Peking-Hankav in lunghajska proga, ki je delno še v rokah kitajske armade. Vode Rumene reke so se takoj razile po dolini in jo v obsegu do 20 kvadratnih km poplavile. V Čengčavu je voda dosegla skoraj 5 m višine. Prebivalstvo je skušalo v divjem begu pobegniti iz poplavljenega kraja, toda voda je tako hitro prodirala, da je za večino izmed njih bil beg brezuspešen in so utonili v valovih. Begunci se poslužujejo lunghajske železniške proge, ki teče po vzvišenem nasipu. Trenutno ni mogoče povedati niti približnega števila utopljenec, toda poročila, ki prihajajo tako od kitajske kakor od japonske strani, pravijo, da gredo v stotisoče. Verjetno je, da bo ta poplava, ki so jo povzročili kitajski vojaki, zahtevala najmanj 150.000 smrtnih žrtev.

Japonsko vrhovno poveljstvo potrjuje, da so se morale vojaške operacije zaradi poplav začasno

Po španskih bojiščih Rdeči zaman poskušajo Castellon osvojiti nazaj

Salamanca, 15. junija. Kakor hitro so narodne čete z generalom Arando na čelu vkorakale 14. t. m. v Castellon in je general v vladni palači proglasil novo vladno, so poskušale one rdeče čete, ki so držale mesto do konca, da bi ga zavojevale nazaj. Ta protinapad maksistov se je začel takoj rano zjutraj, potem ko je narodna posadka že zgradila črto, ki brani mesto pred poskusom zopetne osvojitve. Nova posadka generala Arande je bila to obrambo organizirala v največji naglici po vseh predmetstvih in je pustila odprto samo neko točko na zapadu mesta. Tam so se bile namreč utrile tri brigade rdečih milic, ki se niso mogle pravočasno umakniti, v skupini več hiš ter so začele streljati na Francovo vojsko. Ta milica je imela tudi nekaj ruskih tankov in topov srednjega kalibra, kakor tudi strojne puške. Tanki so se zagnali v obrambno črto nacionalne posadke, toda topovi nacionalne armade so te tanke kmalu uničili, galiske čete pa so naskočile staro pehotno vojašnico, v kateri se je bil utaboril večji del rdečih milic. Z ročnimi bombami se jim je posrečilo uničiti odpor miličnikov, ki so povečini obležali na mestu. Popoldne je streljanje popolnoma utihnilo in Castellon kakor tudi njegovo pristanišče Grao je sigurno v rokah narodne armade.

V zadnjih operacijah treh armadnih zborov generalov Arande, Valina in Varele ter italijanske prostovoljske brigade »Crne strele«, ki jih je vodil Francov generalni štab z veliko premetenostjo, je padlo na strani rdečih 10.000 mož, še večje pa je seveda število ujetnikov. Rdeči so izgubili 25 aeroplanov in so narodni vojski pustili na bormu polju 70 topov.

Burgos, 15. junija. c. Danes so nacionalistične čete zasledile Villa Real, ki je 10 km južno od Castellona.

Valencija polna beguncev

London, 15. junija. Angleški opazovalci poročajo svojim listom, da je Valencija prenatrana beguncev, ki nimajo ničesar in so zato hudo v breme civilni in vojaški upravi, ki jih mora prehranjevati. Najbolj je prizadelo rdeči raznim zavzetje pristanišča Grao, ker so sedaj razne rdeče edinice v Oropezi, Cabalesu, Valle del Chure in Benicazimu odrezane ter se bodo morale predati. Najbolj preseneča velika tehnična premoč letalstva Francove armade, ki skoraj neomejeno vlada v ozračju, dočim so rezultati sovjetskih in francoskih letal nad vse klavirni. Veliko skrb povzroča rdečemu režimu tudi okolnost, da Francove čete počasi prodirajo tudi na vseh ostalih frontah, zlasti na pirenejski, kjer se najboljša rdeča divizija, namreč 43. divizija, nahaja v zelo težkem položaju in je vsak čas pripravljena, da zbeži na francosko ozemlje. Na Francoskem se sploh vrši velika agitacija za to divizijo, ki so jo Francovi vojaki v višini 2500 metrov že skoraj popolnoma obkolili.

svetovnega nazora. Seveda smo tudi po krščanskem nazoru le kapljice v morju. Tudi naša pot nas po kratkem življenju vodi nujno v naročje smrti. Toda naš duh se dviga iz ozkih meja, v njem žive nam samim nepoznane sile, ki so zmogljive, da v ozek prostor med rojstvom in grobom presade vse nebo in vso zemljo. Naše življenje je šibek mostiček, pravi nemški pesnik, ki nas iz temne dežele vodi na drugi breg. Toda dokler hodimo po njem, vidimo vse nebeško obzorje svetlikati se v vodi.

Čim bolj izvoščeno in nemirno je življenje novodobnega človeka, tem čedše bo občutil klic svoje duše po lepšem življenju, ki naj bi imelo vsebino, človeka vreden smoter in varnost. Človeška duša je lačna Boga. Ne preveč hrupno, tiho in delovno življenje, v katerem se človek vsako uro zaveda, da ni drugega kakor delavec v božji delavnici, je morda edina pot, ki vodi do sreče. Kdor pa ne časti Boga in hoče sebe samega narediti za boga in gospodovalca nad življenjem in smrtjo, bo pa kljub morebitnemu zunanjemu sijaju ostal velik revež, podoben beraču, ki si je nadel bleščeči plašč, pa je mislil, da je mogočen vladar.

Drin

Pogajanja z manjšinami v ČSR so se pričela

Praga, 15. junija. b. Pogajanja o narodnostnem statusu se vedno bolj bližajo odločni stopnji. V preteklem tednu napovedana odločilna pogajanja med dr. Hodžo in predstavniki posameznih narodnostnih skupin so se pričela. Dopoldne je dr. Hodža sprejel zastopnika Podkarpatske Rusije dr. Cerovskega, popoldne pa je sprejel sudetskoniemške delegate dr. Kundta, dr. Petersa, dr. Roscha in dva strokovnjaka dr. Sebekovskega in dr. Schicketanza. Ta pogajanja so trajala cele tri ure. Sestava nemške delegacije kaže, da so pagajanja že izven splošnega okvira in da so prešli že na podrobnosti. Jasno pa je, da od prvih pogajanj še ni mogoče pričakovati posebnih rezultatov. Pogajanja se bodo brez dvoma nadaljevala prihodnji teden. Poročajo, da so se vse stranke obvezale, da začasno ne bodo izdajale nobenih poročil. Veliko pozornost posvečajo današnjemu posvetovanju političnega odbora ministrov, ki se je sestel ob 10. dopoldne. Ni izključeno, da bo še v teku današnjega dne izšlo celo krajše poročilo o pogajanjih.

Praga, 15. junija. c. Poročajo, da na včerajšnjem sestanku med sudetskimi poslanci in dr. Hodžo še niso govorili o manjšinskem pravilniku.

Praga, 15. junija. b. Po uradni uvedbi arijskega paragrafa v sudetsko-nemški stranki se je že pričelo čiščenje članov, ki niso polnokrvni Arijci. Doslej je bilo izbranih 81 članov stranke.

Vojni minister ČSR: Nam je samo za mir

Praga, 15. junija. AA. (Havas) Vojni minister Mahnik je izjavil snoci, da v ČSR nihče ne želi vojne, tudi vojska ne. Prepričan sem, da se z dobro voljo urede vsa sporna vprašanja tako v notranji kakor tudi zunanji politiki. Če te dobre volje ne bo, tedaj nam bo zmeraj visel Damoklejev meč nad glavo. Mi želimo samo mir in ne zahtevamo ničesar, kar je sudetskega. Mi smo daleč od tega, da bi se priključili katerikoli ideološki fronti, ki naj bi napadla drugo fronto. Zaveznitva, ki smo jih sklenili, ne slone na simpatijah za režime posameznih držav, za njihovo socialno in gospodarsko ureditev, ampak samo na našem prepričanju, da skupno z zavezniki ohranimo mir. Nihče se ne bo boril za nas, če se mi sami ne bomo borili. Visoko cenimo naše zaveznike, je rekel vojni minister, toda predvsem se moramo zanašati na svojo lastno moč, kajti nihče se ne bo boril za nas, če nismo sami odločeni boriti se do zadnjega moža in za slednjo ped našega ozemlja.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma oblačno.

Dunajska vremenska napoved: Pojemajoča oblačnost in hladneje.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme z nevihtami tu pa tam.

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 16. junija: Sv. Rešnje Telo; Frančišek Regij.
Petek, 17. junija: Adolf, škof; Nikoder, mučenec.
Sobota, 18. junija: Efreim, cerkveni učenik; Marko in Marcellijan, mučenca.

Novi grobovi

† V Čateških toplicah je nenadoma umrl Čopić Anton, tehnični poslovodja v p. Pokojnik je bil rojen leta 1866 v Lokavcu na Goriškem. 33 let je služboval kot delavec in kot mojster v mornariškem arzenalu v Pulju, kjer so ga vsi, ki so ga poznali, spoštovali in ljubili, ker je bil vreden in uslužen nasproti sodelavcem. Kot zavednega Slovenca ga je delavstvo izbralo za vodjo mornariških delavnic v Pulju ob prevratu leta 1918. Po prihodu Italijanov je izgubil službo in zato odšel v Ljubljano, kjer je vodil dve leti popravilnico torpedov za našo mornarico. Nato je delal v mornariških delavnicah v Boki Kotorski do svoje upokojitve leta 1924. Od tedaj je živel v Trebnjem na Dolenjskem, kjer je imel svojo delavnico, ker ni mogel živeti v brezdelju. Zanimal se je za vse kulturne pojave in tudi sodeloval pri prosvetnih organizacijah v domačem kraju. Prvi daljši potekel v življenju se je namenil preživeti v Čateških toplicah, pa ga je že drugi dan zadela kap. Pogreb pokojnika bo v Trebnjem v četrtek, dne 16. t. m., ob 3. popoldne.

Osebnost

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani: gđ. Polec Anka, gg. Prijatelj Marjan, Mehle Marjan, Kozina Mladen, Rozman Vilibald, vsi iz Ljubljane, Saša Miroslav (Sušak), Klemen Stane, Prosek pri Trstu, Trobešek Jože, Vrhpolje pri Kamniku, Grigorovič-Barski Konstantin iz Kijeva, Fajš Rudolf, Smarje pri Jelšah, Knuplež Silvo, Sv. Jakob v Slovenskih goricah, Zakrajšek Boris iz Škofje Loke, Androja Viljem iz Marenberga, Siegmund Ferdinand, Stari trg pri Kočevju, Kovač Stanko, Selo pri Oslinici, Skoberne Friderik iz Celja, Čestitamo!

— Poročil se je v Hotedršici požrtvovalni delavec Prosvetnega društva in večletni načelnik bivšega »Orla«, g. Franc Korenč, z gđ. Ano Turk. Nevesta je bila zvesta članice Marijine družbe in je hčerka uglednega posestnika Jožeta Turka v Ziberskih. — Obilo sreče!

KINO KODELJEVO

Telefon 41-64

Danes ob 1/2, in 1/2 uri ter jutri ob 1/2, uri
Sherlock Holmes Hans Alber, Hansi Knoteck, Heinz Richman

Dodatek: Pustolovščine! Gigantska borba avijonov!
Gangsterji v zraku

Pozor! Ta teden menjamo dvakrat drugi del sporeda!

— Novi poštni nameščenici. V Ljubljano je dospel odlok poštne ministrice, s katerim je postavljen za področje dravskega poštnega ravnanja 45 novih nameščenec. Avgusta meseca bo postavljenih še približno toliko novih nameščenec.

— Škofja Loka. Vsem, ki so se zanimali za prihod slamske miselnice, s Rafael Vurnik, poročamo, da je večerj sem dospela in bo nekaj dni tu ostala.

— Z jeseniškega slovenskega tedna. S slavnostnega zborovanja v nedeljo je bil poslan pozdravni brzojav in čestitke za god ministru dr. Koršču. Ministru dr. Kreku in banu dr. Natlačenu je bila izročena zahvala in pozdrav. V toliko dopolnjuje poročilo o zaključku »Slovenskega tedna« v Jesenicah.

— Pravna fakulteta v Ljubljani bo na osnovi odločbe ministrice prosvete z dne 18. aprila 1938, I. Br. 14.479 ter v zvezi s čl. 227 in 256 Obče univerzitetne uredbe odločila izdajati diplome onim svojim slušateljem, ki so dovršili pravne študije. V to svrhu morajo kandidati vložiti prošnjo na dekanat pravne fakultete in jo kolkovati s takso 10 din. Prošnji je treba priložiti: 1) rojstni list, 2) zrelostno spričevalo, 3) absolutorij, 4) indeks, 5) spričevalo o vseh treh državnih izpitih, 6) kolek za 600 din ali pa ubožno spričevalo, 7) v gotovini znesek 13 din za diplomsko listino.

— SVICARKE URE, zlat nakit in briljanti pri Čuden, Prešernova ulica 1.

— Iz notarske službe. Vrščem dolžnosti umrlega javnega notarja Detičica Jureta na Vranskem je bil imenovan g. Košenina Fran, javni notar v Gornjem gradu, ki začne kot tak poslovati na Vranskem dne 17. t. m.

— Na Doberdob, Kalvarijo, Oslavje in Sveto goro. Priprave za obisk bojnih poljan in pokopališč so v polnem teku. — Za državne in samoupravne uslužbence so vložene prošnje za dovoljenje v inozemstvo. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane, glavni kolodvor, dne 9. julija. Vrnemo se čez Jesenice v Ljubljano dne 10. julija okoli 6 zvečer. Skupni stroški za vožnjo, prehrano, prenočišče in avtobus so 180 din za osebo. — Hitite s prijavi. Točna navodila so objavljena v zadnji nedeljski številki našega lista. Prijave sprejema še do 23. t. m. Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Dodatno k »Tridesetletnici mature v Kranju« naj sporočimo, da so se proslave udeležili razen večeraj omenjenih profesorjev sledeči bivši abiturienti: dr. Joža Basaj, ravnatelj Zdravne zveze; Černe Boris, ravnatelj hotela »Sofija« na Rabu; Karel Česen, župan mesta Kranja; Jože Markič, župni uprav. v p. Sv. Trojica nad Dobom; dr. Anton Megušar, odvetnik v Kranju; dr. Jakob Mohorič, odvetnik v Ljubljani; dr. Joahim Razem, odvetnik v Ljubljani; dr. Ivan Sajovic, odvetnik v Kočevju; Tomaž Tavčar, misijonar, Groblje. Pri ogledovanju impozantnega lesenega mostu čez Kokro smo z obudovanjem čestitali g. dekanu, ki bi ga lahko po pravici imenovali »pontifex«. Na krasnem izletu v Kokro in na Jezersko pa smo hvalili čestni odbor, ki je zgradil v dolini Kokre do Jezerskega devet novih kamnitih mostov, kot »collegium pontificum«.

— TIVAR obleke, vodeča znamka v kakovosti, modi in ceni. Glavna zaloga Anton Brumec, Ljubljana, Prešernova 54, nasproti glavne pošte.

— Brezplačni kuharski tečaj s prosto hrano in stanovanjem od 4. julija do 20. avgusta t. l. Informacije v upravi »Slovenca« pod št. 9554.

— Salezijanski dijaški konvikt na Rakovniku v Ljubljani sprejema telesno zdrave in pravno nepokvarjene fante, ki obiskujejo klasično ali realno gimnazijo v Ljubljani. Ponavljalcev ne sprejema. Oskrba znaša letno 4000 din. Novi dijaki, ki žele, da bi jih zavod prijel pri sprejemnem izpitu na gimnaziji, naj vložijo prošnjo vsaj do 19. t. m. Prošnji naj priloži rojstni in krstni list ter zadnje šolsko spričevalo.

— Izpremembo rodbinskega imena je dovolila kraljevska banska uprava Ivanu Kranjcu, rojenemu v Ljubljani in pristojnemu v Sevnico, okraj Brežice, v Zupančič.

— Slovenski akademiki v Pragi so te dni osnovali svoje reprezentančno društvo A. D. »Slovenijo«, ki si je nadelo nalogo zastopati v tujini interese našega študentstva, pa tudi slovenskega naroda vobče, in skrbeti za čim tesnejše kulturno sodelovanje med Slovenci in Čehi ter Slovaki. Hvalvredno je, da so se v obrambo miru in evobode združili na demokratični osnovi v tem društvu vsi študentje brez ozira na kako strankarsko pripadnost. Z ustanovnega občnega zbora so poslali prezidentu češkoslovaške republike dr. Ed. Benešu brzojavko, v kateri mu izjavljajo svoje simpatije in pripravljenost stati v tej kritični dobi s češkoslovaškimi narodi ramo ob ramo proti skupnemu sovražniku njihove in naše neodvisnosti. Na ustanovnem občnem zboru so prisotni zastopniki srbskega in hrvatskega študentstva to »narodno koncentracijo v malem« iskreno pozdravili, ker so videli, da stremi po resničnem in enakopravnem sodelovanju s Srbi kot Hrvati. Bil je soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Doberšek Mirko, podpredsednik: Žigante Anton, tajnik Zakelj Vlado, blagajnik Ravnihar Božena, zapisnikar Dornik Silvo, kulturni referent Žižek Fran, arhivar Jurčić Stane, odbornik dr. Čvetko Dragotin, revizorja Zupančič Andrej in Kovač Vilko.

Lep spomenik - dar pokojnim

Ogled spomenikov - dolžnost interesentov

Stalna razstava - nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnoseštvo

Sv. Križ - Ljubljana Tel. 49-0

— Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Pred škofijo, ima v svoji bogati zalogi vse slovenske knjige, ki so trenutno še na književnem trgu, dalje veliko izbero versko-nabožnih spisov, cerkvenih muzikalij, molitvenikov, stenskih slik, šolskih slik in pripomočkov za nazorni pouk.

— Novi vozni red na dolenjskih železnica. Prejeli smo: Medtem, ko smo mogli reči o lanskem voznom redu na dolenjskih železnica, da je bil zelo poreden in je pri malem številu vlakov na teh progah odgovarjal ljudskim potrebam, predstavlja novi vozni red od 15. maja dalje nekaj nemogočega. Niti malo ne upošteva potreb in želja prebivalstva. Železniška uprava je brez vsake potrebe prestavila vlak, ki je po starem voznom redu vdihal iz Ljubljane ob 16.15, na 12.03. Potniki, ki prihajajo v Ljubljano po raznih poslih, niti dopoldneva ne morejo v celoti izkoristiti. Kostni seveda pred odhodom tega vlaka ne morejo, ker od 11 do 12 še nikjer ne postržejo s kosilom. Vlak ob 14.07 pa nima nobenega drugega pomena, kot da sprejme vase tiste potnike, ki so vlak ob 12.03 zamudili ali pa so hoteli v Ljubljani kositi. Drugih važnejših poslov pa od 12 do 14 nihče ne more opraviti, ker so ta čas vsi poslovni prostori zaprti. Vlak ob 16.15 je bil zelo dober, ker so ga uporabljali vsi tisti, ki so v popoldanskih urah uredili še razne posle in so hoteli s tem vlakom priti domov še pred nočjo. Z ukinitvijo tega vlaka pa je bila tudi ukinjena zelo ugodna zveza z gorenjskim vlakom št. 925. Po novem voznom redu ima zvezo z Dolenjsko le še vlak 931, ki odhaja z Jesenic ob 9.53, če hoče potnik še pri dnevu priti na Dolenjsko, medtem ko je imel gorenjski potnik po starem voznom redu zelo ugodno zvezo z Dolenjsko, če je odpoval z Jesenic z vlakom št. 915 ob 14.15. Če je Dolenjska že z vlaki slabo preskrbljena, pa naj bodo vsaj ti pravilno razporejeni. Prosimo železniško upravo, da prestavi vlak št. 9225 ali pa vlak št. 9217 na čas okrog 16.15—16.30. S tem bo uprava ustregla željam številnih potnikov. Prizadeti.

— Vreme. Evropa: Hladen in vlažen zrak s pretežno oblačnim vremenom in dežjem prekriva vso evropsko celino razen vzhodnega in južnega dela Balkanskega polotoka, kjer se vzdržuje topli zrak. Prihod hladnega zraka z južnovzhodne Evrope povzroča mnogo oblačnost in tu in tam dež z nevihtami v območju Karpatov in na severni polovici Balkana. Jugoslavija: Deloma oblačno, nestalno vreme s prehodno oblačnostjo, z nalivi dežja, tu in tam z nevihtami. Toplota se je precej znižala. Minimalna temperatura: Mrzla Vodica 6, maksimalna Zaječar 34 stopinj. — Napoved za danes: Pretežno oblačno vreme z nalivi, tu in tam z nevihtami.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 15. t. m. je objavljena

»Uredba o uničevanju državnih vrednostnih papirjev«, dalje »Uredba o pogojih, ob katerih pridobijo in izgube orožniki pravico do osebnih in rodbinskih dokladov, »Sprememba in dopolnitve takanega in pristojbinskega pravilnika«, »Podaljšava roka iz člena 117 g. zakona o ureditvi Državne hipotekarne banke« in »Uredba za preprečitev vnosa in razširjanja alinavke in parkljevke«.

— Od 25. do 29. VI bo avtoizlet v Dolomite, od 28. do 29. VI. v Trst, od 26 do 29. VI. tudi v Trst. Prijave sprejema do 20. VI. izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45, vhod iz Prešernove ulice.

— Nobene podružnice nima trdka Lojze Zajc, trgovina s kolesi ter mehanična delavnica v Zg. Kašlju 105 pri D. M. v Polju. Dotični dostavek o podružnici Bežigrad je bil le po pomoti dostavljen koncem oglasa v nedeljski izdaji »Slovenca«.

— Tudi Vaša britev bo dobro rezala, seveda bo igrala važno vlogo CIMEAN brivska krema, ki napravi brado izredno mehko.

Mladinski tabor v Dravogradu

Dravograd, 12. junija.

V Dravogradu je vladalo danes veselo razpoloženje, kakor je veselo in lepo vsepovsodi, kjer se zbira slovenska katoliška mladina. Zvečer prejšnjega dneva so naznanjale dan veselja. Postavljanje slavolokov, večerni kresovi na starem gradu in pri Sv. Križu, spuščanje rakete in grmenje topičev in še fantovska pesem navrh, ki je odmevala tja do državne meje in še preko, bratom in sestram v pozdrav. Zjutraj se je trg slavnostno odel z državnimi zastavami. In po sedmi uri so začeli prihajati peš, z vlaki, avtomobili, na kolesih in na konjih iz Mežiške, Mislinjske in Dravske doline. Ob zvokih dovršene jeklarske godbe iz Guštajna se je nato formalni sprevod s kolodvora preko dravskega mosta skozi trg na telovadišče za ljudsko šolo. Na čelu sprevoda je jezdil, oblečen v lepo narodno nošo, navdušeni in vedno mladi g. Vrhnjak, župan iz Pameč, za njim še ostale narodne noše, fantje na kolesih in na konjih, člani fantovskih odsekov in dekliških krožkov v lepih novih krojih, katere je Dravograd tokrat prvič videl, in še lepa vrsta mladine v civilu z znaki. Sprevod je vzbujal splošno navdušenje na obeh straneh. Po opravljeni generalni vaji se je enak sprevod nadaljeval do prostorske cerkve, katera je v svoji velikanski razsežnosti bila napolnjena do konca. Na priznjo je stopil mestni župnik in duh. evnetik iz Slovenjega Grada, gospod Jakob Soklič, ki je v vehementnem govoru epodboval mladino za službo v Kristovi armadi, proti rdeči zastavi srpa in kljukastega križa. Nekaj veličastnega je bilo močeno ljudsko petje med svetlo maso, ko je prostorna prostorska cerkev kar odmevala ob zvokih številne mladine. Popoldanski nastop na telovadišču je bil združen z mladinskim taborom. Pred množico gledalcev, ki je od starih strani obdala telovadni prostor, in pred zbrane nastopajoče je pogumno stopil ravnatelj meščanske šole iz Slovenjega Grada, g. Teuerschuh, in v lepem nagovoru navduševal mladino za verske in narodne ideale. S himno slovenskih fantov je zakonela državna himna in slava velikemu pokrovitelju, kralju Petru II. Enako je v imenu podzveze pozdravil tabor g. France Koltnik in obenem razdelil diplome trem odsekom krožja. In nato se je začel nastop, drug za drugim, naraščaj, mladci, dekleta in fantje, proste in simbolične vaje s petjem, rajanje in končno orodna telovadba, da je bilo pestrosti dovolj. To je bila lepa predstava v delu odsekov in velika priprava na Ljubljano. Po končanem nastopu je ob rajanju in petju med mladino vladalo veselo razpoloženje do večernih vlakov. Ves nastop je potekel v najlepšem redu in ob velikem navdušenju občinstva. Poleg domačega okrajnega načelnika g. Milača so posetili prireditelj vsi sosedni župani, mnogo prijateljev iz Slovenjega Grada ter bližnje in daljnje okolice. Pogrešali smo nekatere domačine, ki pač za slovenske fante in dekleta niso navdušeni.

Tako je Dravograd pogumno stopil v življenje in pokazal, da mladi rod, ki biva ob koroški meji, raste v zavedne Slovence in dobre katolice. Fantje in dekleta, v prihodnje še pogumnejše na delo. Z nami močnejši je Bog in gotova je zmaga pred nami!

ZFO

Vaja za članski rajalni pohod bo v petek, dne 17. junija ob 7 zvečer na Stadionu. Pridite zanesljivo in točno! Bog živi!

Kopanje brez tablet je kot dan brez sonca!

Zanimiva tiskovna tožba

Ljubljana, 15. junija.

V Ljubljani je avoj čas izšla do 28 strani obsegajoča brošura »Hitlerjevci v Sloveniji«. Brošura je vsebovala na naslovni strani tudi narisan grobežljivo roko, daje pa poglavja, v katerih so bili opisani kraji, kjer se razvijala hitlerjevska propaganda. Pod poglavjem »Maribor« je bil napaden mariborski veleindustrialec g. Josip Hutter. Brošura mu med drugim očita: »Pri Hitlerju je bila tudi poklonitvena deputacija iz Maribora, Celja in Ptujja. Prav tako je bil pri Hitlerju v avdienci tudi znani mariborski tovarnar Hutter.« Kdor je čital to brošuro, ki popisuje hitlerjevsko gibanje v Sloveniji, in ko je čital ime g. Hutterja, je moral uvideti, da se njemu nekaj potika, kakor da bi imel etike s hitlerjanstvom in s tistimi veleindustriji, ki delajo proti interesom naše države.

Gosp. Josip Hutter je bil zato primoran, da je vložil tiskovno tožbo najprej proti tiskarstvu, ki je to brošuro tiskal. Ta je nato v postopku navedel ime pisca odnosno sestavljalca in izdajatelja brošure. Bil je to tehnik Beno Anderwald iz Kranja. Po svojem zatsopniku, odvetniku dr. Josipu Vorišču, je nato g. Hutter vložil proti tehniku Anderwaldu tiskovno tožbo zaradi prestopka klevete po členu 52. »kovnega zakona. Trditev, da je bil gosp. Hutter v avdienci pri Hitlerju, je bila gladko izmišljena in zmožna, da je mogla zasebnemu tožniku kot znanemu mariborskemu veleindustrialcu ilino škodovati ne samo na ugledu, temveč tudi na pridobitvenem poslovanju. Po končani preiskavi zaradi gornjih očitkov je bila vložena proti tehniku Benu Anderwaldu obtožba in za danes ob 13 je bila določena pred tiskovnim senatom glavna razprava.

Tiskovni senat so danes tvorili gg. sodniki okrožnega sodišča Ivan Brelih kot predsednik ter kot sosednika Rajko Lederhas in Joža Kokalj. Zaradi drugih poprej tekočih razprav se je ta razprava pričela še ob 13.45. Zastopnik zasebnega tožilca odvetnik dr. Josip Vorišč je najprej prečital kratko, dobro utemeljeno obtožnico. Sprva obtoženec ni bil navzoč, pojavil se je šele pozneje in z njim je prišlo več akademikov, njegovih prijateljev. Obtožnica v ilustraciji razmer navaja več ostavkov iz brošure, nanašajočih se na mariborske razmere.

Po prečitani obtožnici je sledil kratek zagovor obtoženega tehnika Bena Anderwalda. Ta je med drugim pripovedoval, kako je prišlo do sestave brošure. Na brošuri ni bil podpisan, dal je samo tiskarstvu nekatere naslove, ki naj se jim brošura pošlje. Priznal je dalje, da poglavja o Mariboru ni sam sestavil, pač pa neki njegov znanec, katerega imena pa ne more izdati, ker žive njegovi starši v bivši Avstriji, odnosno v sedanji Osmariki. Skliceval se je dalje tudi na to, da mu je znanec povedal, da je bilo ime Hutterjevo objavljeno v glasilu »Völkischer Beobachter« kmalu po berlinski olimpiadi leta 1936. Zanesel se je na znanca-pisca o Mariboru. Za brošuro je obtoženec zbiral le gradivo in ga izdal.

Obtoženec je nato predlagal, naj se zasliši zasebni tožilec kot priča o tem, da je bil res v Berlinu v avdienci pri Hitlerju.

Zastopnik zasebnega tožilca dr. Josip Vorišč se je protivil zaslišanju g. Hutterja v smislu določil § 73 tiskovnega zakona, ker obtoženec ni takega dokaza navedel v preiskavi. Senat je po kratkem posvetovanju odklonil predlog obtoženčev na zaslišanje g. Hutterja kot priče. Ko so bili prečitani zapisniki v preiskavi zaslišanih prič, je povzel besedo prvi dr. Josip Vorišč. Ta je v utemeljitvi obtožbe poudarjal socialni čut in težnje g. Josipa Hutterja, ki je zlasti naklonjen delavstvu. Obtoženec je skušal v svojem zaključnem govoru omiliti vso zadevo in je navajal olajševalne okoliščine, izgovarjal se je, da ni nameraval trdit, da bi bil g. Hutter kak veleindustrialec.

Po daljšem posvetovanju je senatni predsednik g. Brelih objavil sodbo:

»Obtoženec Beno Anderwald je kriv, da je kot sestavljalca brošure objavil tudi dobesedno: »Pri Hitlerju pa je bila poklonitvena deputacija iz Maribora, Celja in Ptujja. Prav tako je bil pri Hitlerju v avdienci tudi znani mariborski tovarnar Hutter«, s čimer je zakrivil prestopok klevete po členu 52. tiskovnega zakona in se obsodi po členu 56. cit. zakona na skupno denarno kazen 300 din, odnosno v primeru neizterljivosti na 5 dni zapor. Dalje ima plačati stroške postopanja, opročen pa je povprečnine.«

Predsednik je kratko utemeljil sodbo, ki je v nekaterih točkah šla iz okvira pravde. Obtoženec se definitivno ni izjavil, ali sprejme sodbo, pač pa je prošil za nje prepis, ko postane sodba pravomočna. Razprava je bila končana ob 15.

Iz Julijske krajine

Skrivnostna so pota — vodnjakov. Ko so pred časom začeli preurejevati in modernizirati goriske ulice in trge, je dobil drugo lice tudi Travnik, sedaj Piazza della Vittoria. Med novotarijami, ki so bile izvršene, je bila tudi odstranitev starega vodnjaka s tega, v lepo umetniško črto zaokroženega trga. Pred dobrimi 14 dnevi so pa začudeni Goričani nekakega lepega jutra zagledali delavce, ki so v zgornjem, ožjem delu trga kopali. Izvedeli so, da bodo stari vodnjak znova postavili. In res, danes zopet krasi travniški trg monumentalni stari vodnjak, premaknjen z nekdanjega mesta nekoliko proti severu. Ne bomo se spuščali v pravdo, ki se je pletla ves ta čas okrog stare goriske znamenitosti. Zdi se, da so z nami vred Goričani zadovoljni, da je vodnjak pravdo dobil. Vendar pa mnogi godrnjajo: take pravde so zanimive za umetnostne zgodovinarje in arhitekte, niso pa prijetne za davkoplačevalce, ki morajo nositi stroške.

Romanje v Rim. V zahvalo, da se je srečno končala gradnja nove cerkve Sreč Jezusovega v Gorici, ki bo 15. junija posvečena, priraja gorški nadškof v dnešni 27. junija do 1. julija školijsko romanje v Rim. Romarji bodo sprejeti tudi od sv. očeta, ki biva sedaj v svoji poletni rezidenzi v Castelgandolfo.

Prošnje za sprejem v malo semenišče v Gorici se morajo vložiti najpozneje do konca junija. Dijaki, ki hočejo stopiti v prvi gimnazijski razred, ne smejo imeti nad 12 let.

Še je čas, da zamujeno lahko popravite!

25 vreč fosfatne žilindre je »Slovenec« pripravil za nagradno žrebanje — ki bo 15. julija t. l. — svojim naročnikom. Fosfatno žilindro bo prejelo pet izbranih naročnikov — vsak po pet vreč. Ta koristna darila je dobavila »Tovarna kemičnih izdelkov« v Hrastniku, ki ima tega domačega in najcenejšega fosfatnega gnojila vedno dovolj na razpolago.

152 bogatih daril, vrednih nad 100.000 din, Vas čaka,

zato ne odlašajte niti dneva, ampak takoj naročite »Slovenca«, da se ne boste kesali, ko boste videli, da so bili drugi obdarovani, Vi pa ne. — Prav Vas bo sreča lahko bogate obdarila!

Lastništvo »Slovenca«

Pokrajinska zbirka starin v Krškem

Ravnatelj Nar. muzeja g. dr. Mal je obiskal zbiratelja Otona Aumana

Iz Krškega prihajajo navadno drobne vesti kakor od povsod, kjer je življenje zasidrano v enakomernosti in se ga dotakne le od časa do časa majhen val iz daljav. Krško ob Savi. Na hiši blizu mestne cerkve je vzidana plošča, ki pravi o Valvazorju, pokopališče ima Mencingerjev grob — to so tod anorganski spomeniki duha, ki je snoval v preteklosti. Kakor drobci morene so hiše na koncu savske soteske, ki se začena pri Litiji, in skoraj vse gre mimo z vlaki, avtomobili in flosarji. Te dni pa se je zaustavil v mestu cirkus z »razkošno razsvetljavo«. Zares, kakšne luči vse prihajajo med ljudmi! In še kaj? Sava prinaša premož in ga odlaga po strugi in ob bregu.

Danes znana posebnost krškega mesta pa je zabeležena starinska zbirka, katero si je nabral in priredil g. Oton Auman. Obsežna, z velikim naporom in skrbnostjo sestavljena zbirka. Na mizah in po predalih v sobi ležijo kamni vseh vrst in velikosti: školjke in ježi iz nekdanjega morja, polži ter izdelki starega človeka, s katerimi se je lepotila njegova žena in ki jih je sam potreboval pri svojem delu. Uhani, glinaste korale, zaponke, vrči in denar, kamnita sekira, ostanki oglja ob črepinjah, kamni z napismi, ki izpričujejo staro bogoslužje, pa lobanje in kosti. »Jaz zbiram sodobno življenje,« pravi z nasmehom gospod Auman. Zares, človek ob takšnih stvareh najraje izmeri usodo lastnega življenja. Ali pa ima bolj prav otrok, ki je v okolici našel lobanjo in jo neutegoma razbil? Bil je pač otrok.

Oton Auman je našel doslej 32 paleontoloških nahajališč in je iskal po več jamah, ki hranijo arheološke redkosti. Med njimi so najbolj bogate v Dolu pri Sv. Križu, v Luknji pri Novem mestu, Ajdovski jami nad Sevnico in pri Krškem ter Dol pri Šteti. O jamah je bil po posredovanju sevniskega zdravnika dr. Mušiča sproti obveščen prof. Srečko Brodar, da jih je mogel strokovno preiskati. Fosilne najdbe, okame, ki je definiral docent dr. Rakovec na geološko-paleontološkem oddelku ljubljanskega vseučilišča. Tako so se začeli znanstveniki zanimati za delo in uspehe g. Aumana, med njimi tudi inozemci, kakor na primer dr. Grabianski iz Pariza. Vodja ljubljanskega paleontološkega inštituta dr. p. Janez Žurga O. F. M. pa je v marcu letošnjega leta napisal v spominjsko knjigo: »Ogledal zbirko in vse hvale je vredna pridnost in poštrevnost gospoda Aumana, da skuša doprinesiti tudi sam majhen del k spoznavanju naše domovine.«

Izjava dr. Mala

Na svoji arheološki ekspediziji se je 12. t. m. mudil v Krškem ravnatelj Narodnega muzeja dr. Mal v spremstvu dr. Ložarja ter si je ob tej priliki ogledal tudi Aumanovo zbirko. Pred odhodom je dal gospod ravnatelj tole izjavo za »Slovencu«:

Ljubljanskim meščanom!

Srečen sem se vrnil iz Združenih držav ameriških, ker so naši rojaki ter predstavniki mest, ustanov in organizacij sprejeli vaše pozdrave in darila Ljubljane z velikim zadovoljstvom in hvaležnostjo.

Z veseljem izpolnjujem časno naročilo, da vam sporočim najtoplejšo željo župana mesta Clevelanda g. Harolda, H. Burtona in mestnega sveta ter izraze njihovega občudovanja svečano v City Hallu sprejetih daril mesta Ljubljane in zagotovilo iskrenih simpatij ter priskrbe pozdrave Clevelanda — ameriške Ljubljane prebivalstvu naše stare Ljubljane.

Hkrati vam sporočam enake pozdrave in zagotovila županov in mestnih svetov Chicago, Milwaukee, Joliet, Pittsburgha, New Yorka in manjših mest, ki so mi povsod kot predstavniku glavnega mesta Slovenije izkazovali največje časti.

Vsi uradni predstavniki vlade Unije, države Ohio in mest, ustanov in organizacij, so mi zagotavljali, da so ponosni na Slovence in Jugoslovane, ker so zavedni in dobri, delavni, marljivi in pošteno državljanji Združenih držav ameriških ter uspešni organizatorji javnega življenja, ki še vedno zelo ljubijo staro domovino.

S posebnim zadovoljstvom sporočam tudi vsem slovenskim mestom pozdrave in zahvalo univerze v Pittsburghu za veličastno sprejeti sliki Jurija Vege in Franceta Prešerna za Jugoslovansko dvorano grandiozne Katedrale znanosti.

Najsrčneje pozdrave in zahvalo mestu Ljubljani ter deželi in vsem sorodnikom in prijateljem ter najtoplejšo željo za srečo stare domovine in vse Jugoslavije pa prinašam iz plametečih src naših rojakov onkraj morja.

Slavnosti ob otvoritvi Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu so bile mogočna manifestacija za trajne vezi med staro in novo domovino!

Vrnil sem se s trdno vero, da je moj obisk zelo poživil in utrdil vezi med nami in našimi izseljenci ter da sem pri uradnih predstavnikih in pri vsej ameriški javnosti zbudil mnogo zanimanja za naše kraje ter je zlasti naša Ljubljana mnogo pridobila na ugledu, zakaj vsi so mi že s svojo gostoljubnostjo in s počaščenji zagotavljali, da ob prvi primerni priliki vrnejo obisk Ljubljani. Razkazali so mi najraznovrstnejše mestne institucije, zlasti pa socialne zavode, kjer sem našel toliko lepega za posnemanje v manjšem obsegu, da bo od teh močnih pobud imelo korist tudi ljubljansko prebivalstvo.

Naj bi ta obisk navezal nove, še trdnjše vezi med nami v stari domovini in našimi rojaki, brati in sestrami v njihovi novi domovini, za blagor

Zbirka gospoda Aumana je zanimiva, zlasti ker ima lokalitete točno označene po najdiščih. S svojim delom opravlja gospod Auman tudi posle konservatorja, ki skrbi, da se stvari zberejo in obvarujejo pred uničenjem. Želeli je, da pridejo arheološki predmeti njegove zbirke v javen zavod, na primer v muzej. Ob priliki ekspedizije smo si ogledali tudi Ajdovsko jamo pri Krškem in domneva g. Aumana, da iz te jame potekajo fišule in meč, ki so jih našli v Savi, je najbrž pravilna. Mogoče začnemo s kopanjem v tej jami že letos.

Iz tukajšnje stare cerkve sv. Duha, ki je banovinska last, so dobro ohranjene Herleimove slike z lepimi okviri in je škoda, da so tako prepustne prašenju. Z njimi bi se dala opremiti nova gimnazijska kapela v Ljubljani, na primer za Bežigradom. Tja bi prenesli oltar z glavno sliko, stranski slike pa bi shranili ali školjski ali Narodni muzej.

Zahvaljujem se g. dr. Mušiču, ki je dal za to ekspedizijo na razpolago svoj avtomobil in nas je tudi osebno spremljal.

Poleg naštetih starin ima g. Auman še predmete, ki so navezani na zgodovino mesta samega. To so zastave, opreme nekdanje mestne garde in stara spominjska knjiga z lastnoročnim podpisom cesarja Franca Jožeta iz časa, ko je potoval v Zagreb. Z veliko vneto zbira tudi stare misale.

Po vsem tem je gotovo upravičeno njegovo pričakovanje, da mu bodo oblasti izročile nadzorstvo nad najdišči in njih predmeti, in čimprej se bo to zgodilo, tem prej bodo te stvari pod dobrim varstvom, ki je potrebno, da se ne izgubijo, ne uničijo in ne najmanj zato, ker od tod ni daleč do zagrebških židovskih trgovin. Idealno delo gospoda Aumana, ki je sestavil prvo pokrajinsko zbirko okamenin, pa je vredno priznanja tudi v čisto osebnem pogledu, ker se je na takšen za splošno koristilen način zaposlil, ko ga je bolezen izključila iz neposrednega proizvodnega dela. Takšni delavci so tiste tipke, s pomočjo katerih prihajajo znanstveniki laže do potrebnega materiala. Ker je zbirka javna in vsakemu brez nadaljnje dostopna, je dragocena tudi v vzgojnem pogledu, in šolariji po svojih domaćijah že danes opozarjajo starejše na pomen takšnih najdb, ki so sicer zavržene in jih ljudje kot »plesnive« radi uničujejo.

Gospod Auman zagotavlja, da zbirke ne bo odsvajal v tujino. »Naša slovenska zemlja mi je dala zadovoljstvo, da sem zbiral in iskal po nji z uspehom, na teh tleh mora zbirka tudi ostati.« Če jo bo kdaj odavtil, bo prvenstveno prišel v poštev Narodni muzej. Tako se je torej posvetil temu pomembnemu delu in ima le eno pritožbo nad svojim življenjem: Tako čisto sam sem. Želim mu, da čimprej pride do svojega zadoščenja, ki mu za vztrajnost in poštrevnost po vsej pravici gre.

vsega naroda to in onkraj Atlantika ter za srečo našega mesta, vse Slovenije in Jugoslavije, Ljubljana, dne 15. junija 1938.

Predsednik mestne občine ljubljanske
dr. Juro Adlešič l. r.

Iz banovinske službe

Napredovanja: Banovinski višji katastrski inspektor Bydlo Ivan je napredoval za banovinskega katastrskega svetnika v IV. položajni skupini. Zdravnik združene zdravstvene občine Krško dr. Murgelj Julij je napredoval v VI. položajno skupino. Asistent dr. Houška Miroslav v banovinski bolnišnici v Murski Soboti je napredoval v VI. položajno skupino. Zdravnik združene zdravstvene občine Velika dr. Kapralov Sergej je postavljen v VIII. položajno skupino. Obrtni učitelj na državni tehnični srednji šoli v Ljubljani Sajevec Alojzij je napredoval v VIII. položajno skupino. Obrtna učiteljica Gnezda Katarina na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani je napredovala v VIII. položajno skupino. Gorečan Režika, arhivska uradnica banovinske hiralnice v Vojniku, je napredovala v IX. položajno skupino. Vidmar Ivanika, upravno-pisarniška uradnica pri upravi policije v Ljubljani, je napredovala v IX. položajno skupino.

Imenovanja: Za banovinskega uradniškega pripravnika pri banovinski bolnišnici v Brezicah je postavljen dr. Ocvirk Slavko, volonter banovinske bolnišnice v Celju. Za banovinskega uradniškega pripravnika v VIII. položajni skupini pri gozdno-tehničnem odseku za urejanje hudoornikov v Ljubljani je postavljen inž. Vrančar Martin. Za banovinskega uradniškega pripravnika v VIII. položajni skupini pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani je postavljen inž. Trček Alojzij. Za uradniškega pripravnika v IX. položajni skupini pri Narodnem muzeju v Ljubljani je postavljen Glasner Jurij. Za banovinsko strokovno učiteljico in uradniško pripravnico v IX. položajni skupini je postavljena na osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani Poženel Mihaela. Za banovinskega uradniškega pripravnika v X. položajni skupini je postavljen Cestar Franc pri banovinski bolnišnici v Mariboru. Za banovinskega služitelja je postavljen pri banovinski bolnišnici v Mariboru Simončič Niko. Za banovinskega služitelja pri banovinski bolnišnici v Celju je postavljen Sorli Viljem. Za banovinskega zvanika in vršila dolžnosti upravniška banovinske trsnice in drevesnice v Vinomeru pri Metliki je postavljen Starc Anton.

Policijski nadstražnik pri upravi policije v Ljubljani Zabukovšek Anton je upokojen. Policijski agent pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Čede Anton je napredoval za policijskega agenta prvega razreda.

Premesteni so bili: Banovinski uradniški pripravnik inž. Jošt Josip od ribogojnega zavoda v Bohinjski

Modna novost: tanko...
...svilenó perilo

z bogato vezenino

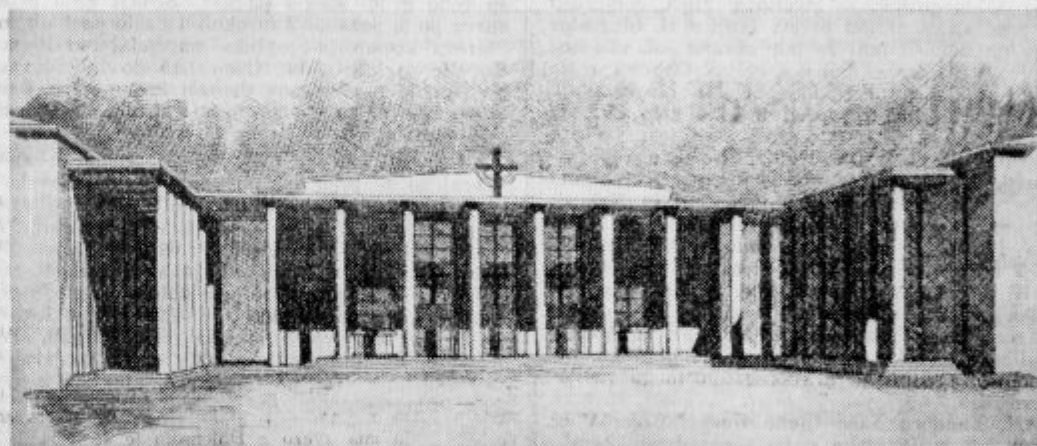
Za boljše perilo se zopet mnogo uporablja lepa in okusna vezenina. Tudi barvaste čipke in vezeni motivi ostanejo lepi, če operete tako občutljivo perilo v obilni in blagi peni Luxa. Lux tudi najbolj nežnim nitim ne škoduje in ohrani svilenó perilo dolgo časa kot novo.

LUX

za vse poletne tkanine!

...se raztopi tudi v mrzli vodi!

Nova cerkev presv. R. T. v Mariboru

Načrt za novo cerkev sv. Rešnjega Telesa v Mariboru. — Temeljni kamen bo blagoslovil danes ob 6 popoldne mariborski škof dr. Ivan Tomazič.

Bistrica k banski upravi v Ljubljani. Arhivska uradnica Mrač Rozina od uprave banovinske kmetijske šole na Grmu k banski upravi v Ljubljani. Uradnik banovinske bolnišnice v Mariboru Čeh-Ambrusch Martin v banovinsko bolnišnico v Ptuj. Uradniška pripravnica v banovinski bolnišnici v Celju Kuder Pija v banovinsko bolnišnico v Slovenem Gradcu. Banovinska uradniška pripravnica Pisek Pavlina od banovinske uprave v Ljubljani k okrajnemu načelnstvu v Ljubljani. Banovinski služitelj v bolnišnici v Celju Sorli Viljem k banski upravi v Ljubljani.

Dijaški dom v Ptuj

Težko si je misliti lepši in primernejši kraj za študiranje in za vzgojo naše mladine, kakor je Ptuj. To je ljubko, zelo tiho in prijazno mesto, ki s svojo starodavnostjo vzbuja mlado domišljijo in jo navduši za našo preteklost; svetovno znan je ptujski

mestni muzej po svojih zakladih iz rimske dobe. Lega Ptuj ob široki Dravi in pa krasna okolica bogatega Dravskega polja, okoli katerega se vije obroč prijaznih Slovenskih gor in Halož, vzgaja lepočutje mladega človeka in mu nudi lepe sprehode. Ker ni v Ptuj v lemešnega hrupa in industrijskega vrveža, je očiščeno in ne pokvarja živcev.

V Ptuj je popolna realna gimnazija, nje se pa drži zelo obsežno poslopje Dijaškega doma, ki ima že 35 let za seboj. Ima velike in svetle učilnice ter zdrave spalnice in lepo obednico ter je opremljeno z električno razsvetljavo, vodovodom in kopalnico pa z velikim igriščem za šport. Leta 1937. so ta dom prevzeli oo. minoriti v Ptuj, ki ga vzorno oskrbujejo. Minoritski vodja in prefekti dajejo gojencem pouk in pomoč v vseh obveznih predmetih, ki se poučujejo na gimnaziji, pa tudi drugače zanje skrbne, da je mladim ljudem v hiši prijetno bivati ob izdatni in zdravi hrani, ki je v rokah šolskih sester. Tudi skrbnega domačega zdravnika gojenci seveda imajo. Ni treba še posebej poudarjati, da je vzgoja v verskem in narodnem duhu, ki so ga oo. minoriti vedno gojili v prvih vrstah narodnih borcev na narodni meji, vzorna in času primerna.

Stariši, ki žele v prihodnjem šolskem letu dati svoje gojence v Dijaški dom v Ptuj, naj svojo prošnjo brez kolika naslovijo na ravnateljstvo Dijaškega doma v Ptuj, Minoritski trg 3. Vzdrževalnica, ki se plača vsak mesec naprej, znaša 450 din, izdatki za knjige in šolske potrebščine pa so seveda posebej zaračunani. Vsak gojence mora prinesiti s seboj potrebno obleko in perilo. Kaj in koliko ga je treba, naznani ravnateljstvo samo sroreitemu prošniku v svojem odgovoru.

Svetovna obrtniška razstava

Zveza slovenskih obrtnikov sporoča vsem obrtnikom, da bo priredila avtobusni izlet na to razstavo v dneih od 25. junija do 1. julija t. l. Prijavo sprejema še do večveši 18. t. m.

Vožnja, skupni vizum, vstopnina, prenočišče z zajtrkom, kosilo in večerja za 7 dni bo veljalo od 1500—1600 din. Po možnosti se bo vožnja še znižala, ker je upati na primerno podporo za to potovanje. Vsak, kdor se prijavi, naj od svoje občine dobi legitimacijo, katero naj potem potrdi okrajno načelnstvo, da mu oblast ne zabranjuje prekoračiti državne meje. S prijavo naj pošlje tudi 2 svoji sliki, ki jih rabimo za vizum, ter 600 din.

Izlet bo v najudobnejšem avtobusu, v katerem je za 35 oseb prostora. Na tej svetovni razstavi razstavlja 36 držav in med njimi tudi naša. Med poljo si bomo ogledali tudi druge kraje, kakor München, Dresden, Prago, Dunaj itd.

Obrtniki, ne zamudite prilike in pohitite s prijavo. Točen spored potovanja dobi vsak interesent v pisarni ZSO, Ljubljana, Kolodvorska 25.

Ljudski oder v Mariboru

Maribor, 14. junija.

Mariborski ljudski oder, ki je danes v Mariboru ena izmed najbolj delavnih prosvetnih organizacij, je na obnem zboru polagal svoje račune. Iz poročila o stiku s podeželskimi društvi in odri, katerim je Ljudski oder pomagal z nasveti, knjižnico in z izposojanjem garderobe. Zelo izčrpno poročilo je podal blagajnik g. Brumen, iz katerega posnemamo, da je bilo prometa 103.471,25 din. Društvu, kakor je Ljudski oder, bi želeli v Mariboru res odra, da bi se delo razmahnilo do viska, ker dosedanjí prostori so neprimerni posebnost za dramska dela, kakor jih podaja oder zadnja leta. Upamo, da bodo merodajni činitelji znali ceniti delo odra in njegovo stremljenje, ter mu šli v vsakem oziru na roko. S članstvom je uprava lahko zadovoljna, saj je tu lep stalež dobro izvežbanih moči in poleg tega se s skrbjo sporedno vzgaja tudi naraščaj, ker le tako je uspeh dela in napredka zamčen.

Poleg izčrpnega poročila artističnega vodje gosp. Medvediča so podali svoja poročila predsednik dr. Meško, tajnica gđ. Drolčeva, ki je poročala o stiku s podeželskimi društvi in odri, katerim je Ljudski oder pomagal z nasveti, knjižnico in z izposojanjem garderobe. Zelo izčrpno poročilo je podal blagajnik g. Brumen, iz katerega posnemamo, da je bilo prometa 103.471,25 din. Društvu, kakor je Ljudski oder, bi želeli v Mariboru res odra, da bi se delo razmahnilo do viska, ker dosedanjí prostori so neprimerni posebnost za dramska dela, kakor jih podaja oder zadnja leta. Upamo, da bodo merodajni činitelji znali ceniti delo odra in njegovo stremljenje, ter mu šli v vsakem oziru na roko. S članstvom je uprava lahko zadovoljna, saj je tu lep stalež dobro izvežbanih moči in poleg tega se s skrbjo sporedno vzgaja tudi naraščaj, ker le tako je uspeh dela in napredka zamčen.

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. dol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Tabo v Braslovčah: Množica ljudstva na zborova nju ob priliki blagoslovitve društvene zaslave. Foto Kosa, Galia

Ljubljanske vesti

V četrtek, dne 16. junija 1938

Gledališče

Drama: Četrtek, 16. junija: Zaprt. (Gostovanje v Murski Soboti: Sneguljica, Pokojnik.) — Petek, 17. junija: Zaprt. — Sobota, 18. junija: Izpit za življenje. Red Sreda.

Opera: Četrtek, 16. junija: Pri treh mladencih. Nastop Antona Danila ob njegovih 80 letih. Izven. Zlapanje cene od 30 din navzdol. — Petek, 17. junija: Zaprt. — Sobota, 18. junija: Cioconda. Red A. — Nedelja, 19. junija: Sv. Anton, vseh ljubljenskih patron. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Prireditve in zabave

Celo vrsto resnih Bachovih spevov in drugih skladb bomo imeli priliko slišati jutri zvečer ob četrti na 7 v veliki Filh. dvorani. Sestavljeni spored je visoke umetniške vrednosti, katerega so posamezni izvajalci nastudirali z vso resnostjo in primerno zrelostjo. Podrobnosti sporeda dobi v knjižarni Gl. Matice. Produkcija je v petek, 18. t. m.

Orgelska produkcija Ljubljanske konservatorija bo v soboto, 18. t. m. ob eni četrti na 7 v Hubadovi pevski dvorani. Spored, ki je obenem vslopnica, se dobi v knjižarni Gl. Matice.

Sestanki

Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Ljubljani ima svoj VII. redni občni zbor v četrtek 23. t. m. ob 8 zvečer v restavraciji »Zvezda« z običajnim dnevnim redom. Člani in absolventi pridite polnoštevilno.

Lekarne

Nočne službo imajo lekarnice: v četrtek: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočvar, Celovska cesta 62 in mr. Garus, Mostje; v petek: dr. Kmet, Tyrševa c. 6; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

Procesija presv. R. T. v stolnici

Ob 8 slovesna pontifikalna sv. maša. Ob 8.45 gre ob lepem vremenu procesija takole: Pred škofijo. Stritarjeva ulica, pred frančiškansko cerkvijo I. blagoslov. — Wolfova ulica, kongresni ter. pred spomenikom presv. Trojice II. blagoslov, ki se ga udeležijo tudi še tam zbrana šol. mladina. — Vegova ulica, Emonska cesta, Čojzova cesta, pred šentjakobskim znamenjem III. blagoslov. — Stari trg, Mestni trg, pred mestno hišo IV. blagoslov.

Razvrstitev: I. Društva. 1. Prosvetna zveza z zastavo. 2. Zenska zveza. 3. Prosveta Ljubljana-mesto s praporom. 4. Vajeniški dom in Kat. dr. rokodelskih pomočnikov. 5. Steg skavlov Ljubljana III. 6. Privatni nameščenci. 7. Zastopstvo Akad. zveze in Kat. akad. društev, starešinstvo. II. Zenske Marijine družbe. 1. Dekliška Mar. družba iz Lichtenburha. 2. Dekliška Mar. družba iz Križank. 3. Uršulinska tretja Mar. družba. 4. Uršulinska dijaška Mar. družba. 5. Stolne kongregacije. 6. Kongregacija gospodičen in gospa pri oo. jezuitih.

III. **Bandero Naše Ljube Gospe.** Gojenke čč. Šolskih sester. Poselska zveza z praporom. Zenske svetilke. Narodne noše.

IV. **Bandero presv. Reš. Telesa.** Mašni strežniki z Rakovnika. Moški svetilci. Dijaška kongregacija pri oo. jezuitih. Stolne dijaške kongregacije. Kongregacija »Zgodnja Danica«. Moške Mar. družbe. Stolna Vincencijeva konferenca.

V. **Dečki in deklice s cvetjem.** (Po štirje v eni vrsti).

VI. **Prva četa vojske z godbo.**

VII. **Mestni načelnik ali njegov zastopnik z občinskim svetom.** Zastopstva stanovskih zbornic in drugih javnih korporacij. Ravnatelji in nastavniki srednjih, meščanskih in strokovnih šol ter šolski upravitelji, v kolikor se ne udeležijo procesije z zavodi. Dravska direkcija pošte in telegrafa ter podružnica Poštnice hranilnice. Direkcija državnih železnic. Dravska finančna direkcija in zastopstvo mestne kontrole. Državno tožilstvo. Okrožno sodišče. Višje državno tožilstvo. Apelacijsko sodišče. Akadem. senat in profesorji univerze.

VIII. **Oo. frančiškani, duhovščina, prevzvišeni z Najsvetejšim.**

IX. **Ban s komandantom divizije.** Konzularni zbor. Načelniki oddelkov in čefi samostojnih odsekov kr. banske uprave. Ostalo uradništvo kr. banske uprave. Ostalo državno in samoupravno uradništvo. Oficijski zbor.

X. **Druga četa vojske.**

Vse organizacije korakajo v štiristopih! Verniki ob ulicah, kjer se pomika procesija, se naprošajo, da iz spoštovanja do evharističnega Boga okrase in razsvetli okna na cesto. Občinstvo pri procesiji ne trga. Krščanski takt zahteva, da se moški odkrijejo in da verniki pokleknejo, ko neso Najsvetejši mimo.

Svete maše so od 4—8 vsake pol ure, pa ob 9 in 11.30 v stolnici.

Zbirališče malih otrok s cvetjem je za stolnico. Matere naj pripeljejo od 8 do 8.45 le take dostojno obložene otroke, ki si jih upajo izročiti v to določenim gospodičam v varstvo in vodstvo med procesijo. Dobe jih zopet še pred četrtim blagoslovom za stolnico.

***
I. **umetnostna razstava Kluba »Neodvisnih«** likovnih umetnikov. Morda še ne veste ali pa ste že pozabili, da je v Jakopičevem paviljonu že od 5. t. m. odprta II. umetnostna razstava Kluba »Neodvisnih« likovnih umetnikov, in sicer dnevno od 9 do 19. Svoja novejša dela razstavljajo Stane Kregar, Maksim Sedej in France Smerdu. Vodstvo po razstavi bo imel danes predsednik društva slovenskih likovnih umetnikov g. Ivan Vavpotič, in sicer ob pol 12 v Jakopičevem paviljonu.

I. **Prirodoslovno društvo** vabi svoje člane, prijatelje in njihove družine na poslovnici večer, ki ga priredi na čast svojememu zaslužnemu članu gosp. univ. prof. dr. R. Kenku, ki odhaja v Ameriko. Prijeteljski poslovnici večer bo v soboto, 18. t. m. ob 20 kmečki sobi restavracije Slamič na Gosposvetski cesti. Vljudno vabljeni.

I. **Šentjakobski dekliski krožek** članice in mladence pridite v nedeljo, 19. t. m. ob pol 9 zjutraj, pred šolo, da se skupno udeležijo procesije svetega Rešnjega Telesa. Udeležba obvezna za vse!

I. **Dekliski krožek Ljubljana-mesto** priredi v nedeljo, 19. t. m. izlet na Ljubnik. Vse člane naj bodo ob tri četrti na 5 na glavnem kolodvoru. I. **Gasilski praznik v Spodnji Šiški.** V nedeljo, dne 3. julija 1938 bo agilna prostovoljna gasilska četa Ljubljana—Sp. Šiška proslavila pod pokroviteljstvom župana g. dr. Adlesiča 50 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo blagoslovljena tudi nova prenosna motorna brigadna. Nesebično in požrtvovalno delo članstva, kakor tudi ostalega občinstva, je omogočilo, da si je četa v tem razdobju nabavila moderno gasilsko orodje, katero je vedno pripravljeno bližnjemu v pomoč. Vljudno vabimo prebivalstvo Sp. Šiške, kakor

tudi ostale Ljubljane, da pohiti dne 3. julija v Šiško in nas počasti s svojim obiskom. Podrobnosti proslave bodo objavljene po lepakih. — Upravni odbor.

I. **Ponovno opozarjamo na kresno prireditev ljubljanskega pododbora Rdečega križa, ki bo v nedeljo, 19. t. m., od 15 do 21 na ljubljanskem gradu.** Poleg poštarke godbe se bo občinstvo zabavalo s slovensko in slovensko zabavno glasbo iz mogočnih zvočnikov tukajšnje trdke Philips-Radio. Razen tega bo mladina lahko plesala; za mlado in staro bo pa poskrbljeno z dobrimi jestvami in pijačo. Velika privlačnost bo tudi bogato založen srečolov.

I. **Šempetrski okraj se olepšava.** Odkar je prenovljena od zunaj cerkev in preurejena pred cerkvijo terasa, so pričeli tudi hišni gospodarji prenavljati fasade svojih hiš odn. vil z novim barvilom. Predvsem je omeniti župnišče, ki je dobilo svetlo barvo; temu bo sledila meščarja. V Ilirski ulici odn. na Hrvaškem trgu je na novo prepletkana vila dr. Jos. Dermastje in hiša J. Jegličevih dedičev, tovarna »Indus« je dala prebarvati svoji dve pritlični hiši na Sv. Petra cesti; olepšan je tudi ograjni zid škofijskega vrta.

Moderne bluze, Karničnik, Nebotičnik.

I. **Opozorilo glede triangulacijskih signalov.** Na prošnjo mestne občine ljubljanske izvrši ministrstvo financ, oddelek za kataster, novo izmero priključenih občin. Letos so pričeli s pripravami, t. j. s triangulacijo, in v ta namen geometrijske sekcije za triangulacijo na terenu postavljajo belo pobarvane signale. Mestno poglavarstvo opozarja vse prebivalstvo na čl. 71 in 72 zakona o zemljiškem katastru, po katerem se nihče ne sme upirati, da bi se na njegovem posestvu postavila trigonometrična ali kaka druga katastrska označba. Prav tako je prepovedano kakršnokoli poškodovanje takih signalov. Vsaka poškodba se smatra za poškodovanje državne imovine in se kaznuje v denarju s 100 do 2000 din.

I. **Trgovina s čisto svilo** Tyrševa c. 50, poleg Sv. Krištofa, sporoča, da so dospeli novi vzorci.

I. **Zanimivosti s trga.** Te dni so prišli na trg prve rdeče gozdne jagode, ki so pa še drage. Sprva je bil liter 9, pozneje 7 din. Ogromna množina domačega graha, ki so ga prinesle kmetice iz okolice, je bila včeraj naprodaj. Naravno, da so cene grahu naglo padale. Stroji grah je bil sprva po 3, pozneje 2 in okoli 11 celo po 1 din kg. Starega krompirja je bilo naprodaj do 10 voz. Kupčije so bile slabe. Cene 1.15 do 1.30 din kg. Na trgu je tudi že nov domači krompir po 4 din kilogram. Zelenjave je bilo v izobilju. Domače češnje so bile 3—5, boljše 5—8 din kg.

I. **Zaradi krivega pričevanja je romal v zapor.** Včeraj se je pred malim senatom nadaljeval v torek prekinjena obravnava proti trem izsiljevalcem, o čemer smo tri dni priče. Priča Jože Okorn, delavec, stanujoč v Ljubljani, je skušal zlasti razbremeniti drugega in tretjega obtoženca glede primera nekega posestnika iz okolice, ki je invadiriral v sta ga izsiljevalca skušala celo oropati. Pod pretezo, da mu prodasta obleko, sta ga zvalila na stanovanje drugega obtoženca, kjer sta z njim prav grdo postopala in mu vzela okoli 300 din. Priča Okorn je skušal zlasti tretjega obtoženca razbremeniti. V svojih izpovedbah pa je prišel v huda navzkrižja. Državni tožilec g. Branko Goslar je zato predlagal, da se proti priči Okornu takoj uvede kazensko postopanje zaradi namernega krivega pričevanja, da se epis izroči preiskovalnemu sodniku in da se priča odvede v preiskovalni zapor. Mali senat je temu predlogu državnega tožilca ugodil in Jože Okorn je moral v spremstvu paznika odromati v preiskovalni zapor. — Razprava je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala 21. t. m.

Narodne noše

ki so pripravljene sodelovati v jubilejnim sprevodu Prosvetne zveze, se zberejo 29. junija zjutraj med 7 in pol 8 po sledečem redu:

Skupine na vozovih, t. j. verska skupina, slovenska, jugoslovanska in stanovska se zbero ob svojih vozovih na Ambroževem trgu z glavo proti mesarskemu mostu. Vse gorenjske narodne noše, ki sodelujejo v skupini Zlatoroga, v škofje-loški svatbi, dalje noše iz kamniškega okraja se zbero med 7 in pol 8 na Sv. Petra nasipu z glavo proti šempetrskemu mostu. Narodne noše iz Ljubljane in okolice, na čelu krakovski ribiči, imajo zbirališče pred bivšo šempetrsko vojašnico do šempetrskega mostu. Narodne noše iz Dolenjske in Notranjske se zberejo na Ambroževem trgu. Vse ta sprevod bo urejen po gotovih skupinah, ki bodo tudi na zunan pokazale udeleževanje prosvetnih društev in centrale same. Vsaka skupina bo imela svojega reditelja, kateri mora osebno poznati vse sodelujoče, ki je za njihovo obnašanje tudi odgovoren.

V sprevodu bodo lepe mladinske skupine, zato je dobrodošla zlasti mladina v narodni noši. Zato naj ne bo nobenega člana in članice v naši organizaciji — kateri ima narodno nošo — da ne bi sodelovali v tem lepem sprevodu, ki se bo tudi ves filmal. Opozarjamo pa, da mora ves sprevod ohraniti dostojnost in prisotnost na najvišji stopnji. Zato bo pred sprevodom strog pregled vseh narodnih noš.

Zastave prosvetnih društev naj bodo po možnosti že vse v Ljubljani 26. junija, da se razstavijo na razstavi Prosvetne zveze. Za sprevod jih dobijo zastavonoše zjutraj ob 7 v Serafskem domu in gredo do šempetrskega mosta, kjer se razdelijo sledeče: zastave gorenjskih prosvetnih društev na Sv. Petra nasipu pred mostom, zastave ljubljanskih in društev ljubljanske okolice na prostoru proti šempetrski vojašnici, vse druge zastave iz Dolenjske in Notranjske imajo zbirališče na Ambroževem trgu.

Slovenj Gradec

Glavni dobitek »Opel Kadet«, popolnoma nov štirisedežni avto, je za tombolo Združenih zasebnih in trgovskih nameščencev, ki bo v nedeljo, 19. t. m., v primeru slabega vremena pa 26. t. m. Naši nasprotniki so zopet začeli širiti vesti, da so nameščenci glavni dobitek zavito prodali ter kupili trideset koles za glavni dobitek. To je grda laž. Ponovno poudarjamo, da je in ostane glavni dobitek avto »Opel Kadet«, ki je že 8 tednov razstavljen na ogled. Vse, ki pa širijo lažne vesti, in temu nasprotne vesti, pa opozarjamo, naj dobro premislijo, kaj govorijo, ker bomo prvega, ki bo te ali druge vrste lažne vesti, s katerimi hoče škodovati naši tomboli, še razsiral, ogradil na pristojno mesto.

Moški zbor društva »Nanos« v Mariboru priredi v nedeljo 19. t. m. ob 20 v dvorani Sokolskega doma v Slovenjem gradu koncert umetne in narodne pesmi.

Maribor

m. **Blagoslovitev temeljnega kamna nove cerkve sv. R. T.** v magdalenskem predmestju bo danes ob 18 v Magdalenski ulici. Obreda bo opravil prevz. g. škof dr. I. J. Tomažič. Verniki vabljeni!

m. **Telovske procesije pri frančiškanih** in pri sv. Magdaleni bodo v nedeljo, 19. t. m. Pri frančiškanih bo red slovesnosti naslednji: Ob 7 slovesna služba božja, ob po. 8 tiha sv. maša za šolsko mladino, ob 8 pa gre procesija iz bazilike po Alekseandrovi cesti (prvi blagoslov pred Meljsko cesto) do Tomšičevega drevoreda (drugi blagoslov pri kapeli), mimo krčevinske šole do Ciril-Matodove ulice (tretji blagoslov) in se vrne po Trgu Svobode (četrti blagoslov) nazaj v baziliko okrog 10. ure. V župnijski cerkvi sv. Magdalene bo spored slovesnosti ta: ob 7 sveta maša, ena v cerkvi, druga zunaj cerkve za šolarje. Okrog 7.45 gre procesija na Tržaško cesto, Ob železnici, Frankopanova in Ruški cesti na Kralja Petra trg in po Pobreški cesti nazaj v cerkev. Blagoslovi bodo: pred bolnišnico, Ob železnici pri Riedlu, na Frankopanova cesti pri Hladniku, zadnji pa pri oltarju zunaj župne cerkve.

m. **Trg na Telovo.** Zaradi današnje telovske procesije se premeste mesarske stojnice iz Strossmajerjeve ulice na Vojašniški trg, spodnji del kmečkih stojnic se preseli z Vodnikovega na Vojašniški trg, gornji del stojnic pa na spodnji del Vodnikove trga.

m. **Dekliski krožek na Pobrežju.** Danes, na Telovo ob 2. popoldne v prostorih ljudske šole na Pobrežju sestane Dekliškega krožka.

m. **Slabo stanje hmeljskih nasadov v mariborski okolici.** Od Maribora proti Rušam so veliki hmeljski nasadi, ki pa so letos izredno slabi. Nastopila je hmeljska uš v taki množini, da hmeljarji tega še ne pomnijo. Povrh je pritiskala še peronospora ter so nasadi skoraj že uničeni. Nekateri lastniki so svoje nasade že kar opustili ter jih sedaj več ne obdelujejo, ker itak ne bo pridelka.

m. **Pivovarna Union prodana.** Objekti bivše Götzove pivovarne na Aleksandrovi cesti v Mariboru, ki so bili sedaj last unionske pivovarne v Ljubljani, so menjali lastnika. Unionsko dvorano je kupil mariborski Sokol, vse ostale objekte med Aleksandrovo, Prešernovo in Razlagovo ulico pa Posojilnica v Narodnem domu.

m. **Tat z zlato uro.** Drzna stanovanjska tatvina je bila izvršena v Marmontovi ulici. Ko je bila žena mizarja Matija Močnika na vrtu, je prišel v njeno nezaklenjeno stanovanje mlad moški ter naglo prebrskal predale. Našel je lepo zlato uro z zlato verižico ter denarnico s 35 dinarji drobiža. Vse skupaj je pobasal v žep ter je potem na vrtu z lastnico stanovanja še govoril, da zbira neke informacije za mestno občino o stanovalcih v Marmontovi ulici. Ura in verižica sta vredni 2300 din.

m. **Reva izgubila denar.** Uboga viničarka Poš Marija je na poti od frančiškanske cerkve po Aleksandrovi cesti in Cvetlični ulici izgubila črno ročno torbico, v kateri je imela vse svoje premoženje — 236 din.

m. **Tovarno za ukradena kolesa** so odkrili orožniki pri Sv. Barbari v Slov. goricah. V zvezi s tem odkritjem so aretirali Ignaca Krajncina in Jožeta Klamfija. Oba sta priznala, da sta že dolgo časa kradla kolesa v Mariboru in Ptujju, doma pa sta jih potem predelala. Predelana kolesa sta prodajala po Slov. gor. in na Dravskem polju. Orožniki so pri obeh zaplenili še 9 prenaterejenih in na novo sestavljenih koles ter 5 okvirov.

Mariborsko gledališče

Fr. Finžgar: »Divji lovec«

Z »Divjim lovcom« je bil Finžgar postavil našo ljudsko dramo na trdnja tla. In je postranskega pomena, da je sprejel tehnične pobude zanj od alpske folklorne pobarvane ljudske burke z nekoliko ohlapno gradnjo in s pevskimi vložki, odločilno so umetniška sredstva in vsebina, ki so že docela naša. »Divji lovec« je postal za dolga desetletja program in vzorec naše ljudske dramatike, in avtorjeva umetniška osebnost, njegova zakorenjenost v ljudstvu, njegovo poznanje ljudske sredine, ljudskega jezika so igri utrlj zmagoslavno pot preko naših večjih in malih odrov.

Umetniški čar te ljudske igre, ki učinkuje po tolikih letih od njenega nastanka z nezmanjano silo, je v pestrem, sočnem koloritu, v kleni z narečjem lahko pobarvani govoric in v ljudski tipiki značaje. Gorenjska folklor daja delu ono očarljivo poezijo, brez katere bi ostala igra samo zgodba, brez arome. In prav z lokalnim koloritom, zlasti z gorenjskim, je v našem gledališču križ, da ne kmalu takega. Večina naših igralcev je ta sredina docela tuja in četudi ta ali oni vsaj približno ujamu ton govornice ter pogodi svojevrstni pokrajinski značaj, je to samo individualen uspeh, brez skladne ansamblske igre.

Tem in takim težavam na našem odru ni bil tudi g. Peter Malec kos, dasi gotovo dobro pozna gorenjsko sredino in tehniko ljudske drame. In g. P. Malec je storil vse, kar se je na našem odru dalo storiti: poskrbel je za zelo iluzivno novo scenerijo, uspešno vodil številne skupinske nastope ter z ubranimi pevskimi vložki zlasti dobro zadel melodramski značaj igre.

Najbolj gorenjski je bil g. P. Kovič kot Zavrtnik. Njegova dobro premišljena igra je bila kot iz enega kosa ter se je povzpela do močnih tragičnih učinkov. Gorenjski ton je v neki meri zadel tudi g. Fr. Blaž v naslovni vlogi. Njegov nastop bi učinkoval umetnikovo skladneje, če bi g. Fr. Blaž nekoliko brzdal preveliko vneto, s katero je hotel v tej veliki vlogi prepričati sebe in občinstvo. Gdč. Branka Rasbergerjeva je bila kot Majda preposposka in nežna. Salonski kmet je bil Crnobori kot Lisjakov Gašper. Nekoliko bolj je prepričeval v kmetijski sredini g. Verdonik kot Time. Pretresljivo je zaigrala bajtarsko ženo in mater gdč. Elvira Kraljeva kot Maruša. Ena najbolj uspešnih vlog, brez dvoma vloga, za katero se je občinstvo najbolj ogrelo, je bil vaški revež in norček Tonček, ki ga je igral z imenitnim humorjem in učinkovito drastiko g. Milan Košič.

Omeniti moramo še: g. Groma kot Ježa, g. Nakraša kot Gabra, g. Košku kot Eržena, go. M. Zakrajškovo kot špelo, go. Savinovo kot Dolinarico, gdč. Starčev in Barbičev kot Anka in Roza, g. D. Gorinska kot krčmarja, g. Štandekerja kot Rožmana in g. P. Rasbergerja kot kovača. — o.

Kmetijska gospodinjstva šola v Svecini

pride 15. novembra tega leta novo šolsko leto, ki traja do 15. oktobra naslednjega leta. V šolo se sprejemajo samo kmečka dekleta. Med šolskim letom ni nikakih počitnic. Učenke stanujejo v zavodu, kjer je tudi pouk.

Namen šole je izobraziti dekleta za dobre kmečke gospodinje, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Temu primerno je usmerjen tudi pouk, ki obsega: verouk, vzgojstvo, gospodinjstvo, živlizonanost, gospodinjstvo, spijajo, zdravstvo, živinorejo, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, narodno gospodarstvo in zadrugništvo, kmetijsko-gospodinjstvo knjigovedstvo, živinozdravstvo, čebelarstvo, vinarstvo in kletarstvo; posebno pa se učenke vadijo kuhanja, šivanja, pranja, pletenja, preje, urejevanja hišnih prostorov in raznih gospodinskih in

gospodarskih del, ki so potrebna vsaki dobri kmečki gospodinji.

Oskrbovalnina znaša 350 din na mesec. Kmečkim dekletom, ki zaradi težkih gospodarskih razmer ne morejo plačati celotne oskrbovalnine, podeljuje banska uprava primerne štipendije, ki se ravna po premoženjskih razmerah.

Dekle, ki želi vstopiti v šolo, mora biti staro najmanj 16 let, popolnoma zdravo in pravno neoporečno. Lastnoročno pisani in z 10 din banovinskim kolkom kolkovani prošnji naj priloži: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, navedeno izpričevalo, zdravniško izpričevalo, obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo stroške šolanja, kolkovano s 4 din banovinskim kolkom, premoženjski izkaz z uradno navedbo zemljiškega davka (potrjen od davčne uprave) ter gospodarskega stanja staršev ali njih namestnika, domovnico.

Prošnje za sprejem je poslati najkasneje do 30. avgusta t. l. naravnost vodstvu ban. kmet. gosp. šole v Svecini, pošta Zg. Sv. Kungota, kjer ali odkoder se na željo dobe še nadaljnja pojasnila.

Celje

c. **Nov dijaški konvikt v Celju.** Pred tremi leti so kapucini v Celju otvorili poleg samostana dijaški konvikt za svoj redovni naročja. Dijak iz tega konvikta so v šoli zelo dobro napredovali. Tri četrtine od njih je dobilo odlično in prav dobro oceno. Zato je že več staršev izrazilo željo, naj bi kapucini otvorili še drug konvikt, v katerega bi sprejemali dijake brez ozira na njihov bodoči poklic. Tej želji staršev bodo kapucini že letos ustregli. Na južnovzhodni strani samostana, tik ob samostanskem vrtu, so dobili dvonadstropno Osvatitve vilo, s krasnimi sobami, ki so obrnjene proti jutranjemu soncu. V tej vili bo urejen konvikt brez ozira na bodoči poklic. K vili spada velik del Miklavževega hriba, kjer se bodo dijaki lahko igrali ter uživali sveži zrak in krasen razgled na romantično celjsko okolico. Dijaki bodo pod stalnim nadzorstvom patra prefekta, ki bo pazil, da se bodo pridno učili in lepo vedli. Dijaki, ki žele biti sprejeti v prejšnji ali novi konvikt, naj se v spremstvu očeta ali matere šimprej osebno predstavijo ravnatelju konvikta v kapucinskem samostanu v Celju.

KINO UNION

Danes: »PODMORNICA D-1«

Matineja: »Dama s kamelijami«

c. **Uprava »Slovenec«** je razstavila na Glavnem trgu v trgovini g. Josipa Jagodiča umivalno garnituro in garnituro loncev. To je le ena najmanjših nagrad, ki jih je lastništvo razpisalo za vse stare in nove naročnike »Slovenca«, ki so plačali vsaj za tri mesece naročnino.

c. **Avtobusni izlet v Gorico, Trst in Postojno** priredi Katoliško prosvetno društvo v Celju 10. in 11. julija. Vse cenjene interese opozarjamo, da je še nekaj mest praznih in da se sprejemajo prijave do 25. junija v Prosvetnem tajništvu v Cankarjevi ulici. Vsi pogoji in podrobni načrti so razvidni izstalam.

c. **Pevsko društvo »Celjski zvonec«** opozarja vse člane in članice, da zanesljivo pridejo k skupni pevski vaji, ki bo v petek ob 8 zvečer v Orlozskem domu.

c. **Taborne legitimacije in znaki za mednarodni mladinski tabor** v Ljubljani se dobe v pisarni Podvezde fanovskih odsekov v Cankarjevi ulici.

c. **Kino Metropol:** »Samostanski lovec«, po najlepšem Ganghoferjevem romanu. Matineji odpadeta.

c. **Mestno poglavarstvo** razpisuje dobavo moke, mesa, specialjskih predmetov in hišnih potrebščin za mestno zavetišče v Medlogu. Pojasnila in proračunske pripomočke se dobijo v mestnem zavetišču v Medlogu. Ponudbe je vložiti v vložišču mesnega poglavarstva vključno do 25. junija.

c. **Nesreča pri Glaziji.** V torek ob 7 zvečer so priredili kozaki kozoško džigitovko. Na Glaziji se je zbralo nad 500 ljudi. Na plot ob Glaziji se je spravilo veliko mladine in še starejših, ki bi prav tako radi gledali džigitovko. Otročel so se spenjali po drevesih. Nihče jih ni posvaril in tako se je pripetila nesreča — 12letni sin delavca Konec Alojz iz Medloga je padel z drevesa in si zlomil desno roko v zapetju.

c. **Na državni realni gimnaziji v Celju** bodo sprejemni izpiti za sprejem v prvi razred v soboto 25. junija ob 8 zjutraj. Do 23. t. m. je treba predložiti z 10 din kolkovano prošnjo in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli (knjižnica ne velja) ter krstni in rojstni list. Sprejemni izpit lahko delajo kot redni učenci samo tisti, ki so rojeni l. 1923-6-7-8.

c. **Polovici vožnja za hmeljske obrabice** je na intervencijo ministra dr. Kreka tudi za letoš dovoljena in sicer pod istimi pogoji kot lani.

Ptu:

Obmejni palčki v Ptujju. Pred kratkim so razveselili Ljubljančane v opernem gledališču palčki. V soboto, dne 18. t. m., pa obiščejo obmejni palčki ptujsko mladino in bodo zaigrali ob pol 15 v mestnem gledališču J. Ribičičeve pravilčno igro: »V kraljestvu palčkov«. V odmorih se bodo postavili ptujski harmonikarji pod vodstvom g. Baše. Vabimo Ptujčane, da obiščejo to prireditev, da bo naša mladina, ki živi danes v težkih narodnostnih razmerah tik naše severne meje, odnesla navdušenje iz Ptujja.

Sprejemni izpiti na gimnaziji bodo letos, dne 25. junija, Z 10 dinarji kolkovane prijave je treba ravnateljstvu gimnazije dostaviti osebno ali po pošti do 20. junija. Prijavi je priložiti rojstni (krstni) list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli. Sprejemni izpit smejo delati otroci, ki so rojeni v letih 1923, 1926, 1927 ali 1928.

Kamnik

Živahen promet. Kljub temu, da se vsepovsod opaža nekak zastoj prometa pri vseh panogah trgovine, je na mestni tehnični na Šutni zadnje čase opaziti zadovoljiv uspeh. Sicer nam je še dobro v spominu živah

POD POKROVITELJSTVOM N.J. VEL. KRALJA PETRA II.

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIJA 1938

Nova darila za tekmovalce - zmagovalce

Za zmagovalce na mednarodnem mladinskem taboru so prišla nova dragocena darila, in sicer:

Notranji minister g. dr. Anton Korošec je podaril prekrasne bronzaste kipčke, ki držijo orla z razpetimi peruti.

G. župan Mihelčič Al. je poslal lep pokal. Trvdka Zahret & Comp. iz Britofa pri Kranju pa umetniško iz bron izdelanega Kristusa na križu na marmornatem podstavku.

Mladi Slovenci! Pokazimo v dneh 26. do 29. junija, da smo vredni velike pozornosti in časti, ki nam jo vsi v toliki meri izkazujejo.

Vsa darila so razstavljena v izloži trvdke Radio, d. z. o. z. na Miklošičevi c. 7, Ljubljana.

ki, ki ste taborno knjižice in znake še porazdelili in jih event. še potrebujete, pišite takoj na ZFO, da jih dopošlje, kolikor jih še rabite.

Sprevod

Vsi organizirani člani, članice, mladi in mladenke bodo uvrščeni v slavnostni sprevod ne oziroma se na to, ali imajo vsi kroje ali ne. Kdor nima popolnega kroja, bo šel v posebni skupini med onimi, ki imajo samo polkroje, odnose med onimi, ki so brez krojev. Moral pa bo imeti od teh zadnjih vsaj dva znaka ZFO. Fantje in dekletki Skrbite, da pride v Ljubljano vso, kar je pri vaši veljanosti. Prihajite pa s seboj tudi vse one, ki jim je naša organizacija pri sre.

Blago za kroje

Prispale so nove količine blaga za fantovske in dekliške kroje, v zadostni meri pa je na zalogi blaga za kroje mladencev.

Kdor se nima kroja in mu razmere dopuščajo, da si tega nabavi, naj to stori zanj takoj, in sicer za Ljubljanski tabor, ki je prilika najlepša.

Reditelji

Bodite pripravljeni in storite doma vse potrebno, da nam boste na razpelo takoj, ko va pozovemo! Točna navodila prejmeta pravočasno!

Reditelji-motociklisti

Zbirališče za reditelje-motocikliste je na Učiteljski, Resljeva cesta, in sicer dne 29. junija t. l. ob 6 zjutraj. Motociklisti, ki drugič na glavni dan privede aktivno niste zaposleni, stavite se na razpelo s svojim motociklom rediteljskemu zboru proti legitimaciji in člansko izkaznico.

Navodila za mladinski tabor

Vsa pojasnila glede Ljubljanskega tabora se nahajajo v taborni knjižici, katero ponovno prebrajte, da boste o vsem še pred prihodom v Ljubljano točno poučeni.

Posebna navodila pa bomo sporočili še po okrožnicah, deloma pa tudi v »Slovenec«. Prosim, da vsa navodila, kakor tudi sploh vse novice v časopisju glede Ljubljanskega tabora izkrajate in držite pri roki zaradi pojasnil, ki jih od vas zahteva članstvo in ostali udeleženci tabora.

Godbe

Fantje! Skrbite, da pride godba vašega kraja z vami vred polnoštevilno v Ljubljano, da se v sprejemu čim bolj uveljavite. Stopite z godbeniki takoj v stik in pridobite jih za naš tabor.

Slovenski fantje - telovadci trenirajo na Stadionu.

Prijave tekmovalcev

Za mednarodne telovadne tekme posameznikov se je do sedaj prijavilo 9 Francozov, 7 Čehov in 10 Jugoslovancev. Pričakuje se napovedane prijave Belgijcev in Švicarjev ter francoskih lahkih atletov.

Celji so prijavili za lahko atletiko 16 članov, med njimi je tudi nekaj čeških rekorderjev, Jugoslovancev pa je prijavljenih 41 (Zveza fantovskih odsekov).

Za odbojko v slovenskih tekmah pa so prijavili člani 12 moštev, članice 5 in mladiči 3.

Tudi število, ki smo ga zadnjič javili za nižji, srednji in višji oddelek se je zopet pomnožilo, nove prijave še vedno prihajajo.

Za slovenske tekme članice je prijavljenih 11 vrst za šestorboj (orodna telovadba in lahka atletika), 6 vrst za peterboj članice in 8 posameznih.

Mladence so prijavile za tekmovalstvo 9 vrst. Tako bo Stadion pozorišče velike in kar hude tekmovalne borbe.

Navodila za udeležence

Navodila za znižano vožnjo po železnici smo objavili že v »Slovenec« v nedeljo, dne 12. junija. Oglejte si jih natančno!

Posebni vlaki — prijave

Da nam bo mogoče pravočasno organizirati za udeležence tabora posebne vlake, prosimo, da nam čim prej, oziroma takoj sporočite število udeležencev, ki bodo vstopili na posameznih postajah. Odgovorite na Okrožnico, ki vam je bila v tem smislu dostavljena 7. junija t. l. Ker bo naval na vlake velik, prosimo takojšnjega odgovora, da tudi to zadevo pravočasno in dobro uredimo.

Taborne knjižice

Skoraj večina Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov je prejela taborne knjižice in znake, katere smo poslali po pošti. Oni, ki jih še nimate, jih boste najkasneje do sobote 18. t. m. še tudi imeli v rokah. Taborne knjižice z znaki opravljajo udeležence tabora do znižane vožnje na železnici in pa do prostega vstopa na glavni dan prireditve, to je na dan 29. junija 1938.

Vsi, ki se nameravate udeležiti tabora v Ljubljani, dobite taborne knjižice in znake pri domačem Fantovskem odseku ali Dekliškem krožku. Oni odseki in kroži

Dela na Stadionu: Betoniranje blokov za sedeže.

Gradba stopnišča na Stadionu.

Gradbeni razvoj Belgrada

Belgrad, junija.

Po končani svetovni vojni in po zedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev v narodno državo, je bila belgrajska mestna občina postavljena pred zelo težko nalogo. Iz male, razbite prestolnice bivše kraljevine Srbije je bilo treba ustvariti moderno mesto, prestolnico nove države. Priznati je treba, da so bili napor belgrajske občine v tem pogledu veliki in uspešni. K temu je seveda mnogo pripomogel nagel in neverjeten porast prebivalstva. Belgrad je koncem leta 1921 n. pr. štel 111.740 prebivalcev, koncem leta 1937 pa že 385.000. Tudi to dejstvo je zahtevalo, da se gradbena delavnost čim ugodneje reši. Z mrzlično naglico so pričele rasti nove velike palače. Zidala je država, občina in privatniki. V začetku vse več ali manj brez pravega gradbenega načrta. Tozadevni zakon je stopil v veljavo šele 1931. leta. Zaradi tega je tudi razumljivo, da tehnična stran našega prestolnega mesta precej zaostaja za prestolnimi sosednjimi srednjeevropskimi državami, ki so po strukturi in številu prebivalstva podobne Belgradu.

Ugotoviti je pa treba takoj, da je bila prej gradbena podjetnost v Belgradu zelo nesocialna. Vse, kar se je zidalo, ali pa vsaj v pretežni meri, so bile razkošne palače, vile, v katerih revnejši sloji niso mogli računati na stanovanje.

V gradbenem oziru lahko delimo Belgrad v tri cone: v strogi center, nadalje v pravo mesto ter v predmestja.

V center Belgrada spadajo: Terazije, ulica Kralja Aleksandra do Hartvigove (prej Belgrajske ulice), po tej ulici do Slavije in nato po Kralja Milana ulici preko Terazij v del Knez Mihajlove ulice do Kneževske spomenika pri palači Državne Hipotekarne banke. Ta del mesta je ostal še do danes precej neizgrajen in kaže še na več mestih blato, predvojno lice. Šele lanske leto, posebno pa letos, je gradbena delavnost v tem delu mesta zelo velika. Zidajo se velike, ogromne palače, nad katerimi dominira še nedovršena palača »Vremena« v Dočanski ulici nasproti strankinim prostorom J. R. Z. Človek si že lahko sedaj ustvari sliko bodočega središča, ko bo v celoti zazidano.

V drugi coni je po vojni nastal današnji Belgrad. Zidalo se je povsod. Celo na skrajni periferiji. Predvsem v južnem delu, kjer se gradi celo preko gradbenega rajona. Malo manj zidajo ob Savi in Donavi. Zaradi malo primernih in cenjenih zemljišč za graditev manjših stavb.

Tretja cona je skrajna periferija. Tu kar preko noči dostikrat se danes vstajajo nova poslopja. Brez načrtov in proti vsem gradbenim predpisom. Tu stanuje najnižji sloj belgrajskega prebivalstva. Majhne, neznatne hišice, zgrajene iz slabega materiala. Ne odgovarjajo na higijenskim in estetskim predpisom. Mestna občina je pričela sedaj tudi tu odločno nastopiti in je pričela take hiše enostavno podirati.

Zanimiva je statistika, ki nam jo je dal na razpolago gradbeni urad belgrajske občine o gradbenem delovanju in razvoju Belgrada od leta 1918 dalje. Podatki so naslednji:

Leto	zgrajene nove stavbe	njihova vrednost din	število prebivalstva
1919/20	111	54.733.000	podatki še neurejeni
1921	184	66.781.000	111.740
1922	429	261.819.000	131.510
1923	438	533.140.000	145.462
1924	208	299.827.000	159.420
1925	250	175.383.000	173.375
1926	478	225.902.000	187.330
1927	692	334.105.000	201.285
1928	585	307.664.000	215.240
1929	342	164.413.000	229.195
1930	323	153.945.000	242.000
1931	457	189.095.800	260.000
1932	694	267.568.244	275.000
1933	370	152.407.750	287.000
1934	259	81.785.659	300.000

Od skupnega števila stavb, ki so bile zgrajene v teh letih, je bilo 2532 priličnih, 1740 enonadstropnih, 1882 večnadstropnih. Enonastanovanjskih hiš

Velika llova gora

Naša podružna cerkev je dobila pred kratkim novo oltarno sliko sv. Trojice, delo akademskega slikarja g. p. Blaža Farčnika. Slika je zelo lepa in predstavlja prizor, ko sv. Trojica krona Marijo, obdano od ljubimih angelčkov. Na praznik sv. Trojice, ko je na llovi gori žegnanje, je bila slika blagoslovljena. Podružnica na llovi gori je zelo stara stavba. Prvič je omenjena l. 1433. Pred ustanovitvijo kopanjske župnije je spadala v Dobropolje, prej pa pod Stično. Ljudska legenda pripoveduje, da jo je blagoslovil sam sv. Bernard. Da jo je postavil stiški samostan, priča grb stiškega samostana nad velikim oltarjem in stranske svetnike sv. Bernard in sv. Benedikt. Zanimivo je, da je imela cerkev do l. 1813, za patrona sv. Ruperta. Njegov nekdanji oltarni kip stoji zdaj v dolbini nad zakristijskimi vratmi. L. 1813, so postavili v oltar sv. Trojico. Zakaj so patrona izpomenili, se ne da slediti, brzokone zaradi kakke zablube. Oba stranska oltarja sta iz 17. stoletja. Velika llova gora je tudi izredno lepa izletniška točka. Od postaje Čušperk je po zloži poti preko travnikov in gozdov pičlo uro hoda. Onstran llove gore v vznožju, tri četrti ure daleč, je Krka, znana božja pot. Odtod je preko Mulave do postaje Stična poldrugo uro. Z Velike llove gore je nenavadno obširen razgled. Vidijo se Kamniške planine, vse Karavanke do Kepe, vse Julijske Alpe s Triglavom, Črna preč, Bogatje itd., a tudi vse predgorje od Porezna, Blegaša in Polhograjskih Dolomitov prav dol do Rožnika in ljubljanskega grada. Proti Notranjski se ob čistem vremenu vidi cerkniki Javornik in Slivnica, za njo pa Snežnik, proti Dolenjski strani Stična, št. Vid, Kum, v ospredju Krška dolina z Žužemberkom, v ozadju pa Gorjanci.

Zagorje

Iz gasilskega življenja. Dosedanji upravni odbor gasilske čete v Zagorju je bil pred nekaj dnevi po gasilski župi v Litiji razpuščen. Na njegovo mesto je bil imenovan nov upravni odbor, za katerega upamo, da bo v gasilskih vrstah in organizaciji napravil red, kar je splošna želja vsega prebivalstva. Prav tako je upati, da bo naša gasilska četa že v kratkem pokazala kak napredek ter se s tem uvrstila zopet v vrsto drugih agilnih sosednih gasilskih društev.

Prostovoljna gasilska četa na Lokah bo v nedeljo, dne 19. junija t. l., proslavila blagoslovitev novega gasilskega rešilnega avtomobila. Za isti dan je določen za Loke tudi izlet vse litijske gasilske župe. Vsa prireditve je pod pokroviteljstvom našega župana g. Prosenca Antona.

V nedeljo, dne 19. t. m., bo po prvi eveti maši seja širšega odbora krajevne JRZ. Z ozirom na važnost dnevnega reda opozarjamo ter vabilo tudi članstvo, da se te seje udeleži v čim večjem številu.

Jesenice

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so s svojimi plemenitimi žrtvami kakorkoli pripomogli k odlični uspelemu Slovenskemu tednu.

Za izvedbo sporeda izrekamo svojo hvaležnost g. Jožetu Volčinju za sestavo in priučetv vseh telovadnih točk, Krekovi godbi, pevskemu zboru s požrtvovalnim pevovodjem g. Jožetom Kelšivarjem, kranjskim in šentivškim dijakom in vsem nastopajočim. Za izvedbo dramskih del se zahvaljujemo toplo g. Jožetu Dakekoflerju, režiserjem g. Janu in g. Lamprehtu za »Gorenjski punte«, g. Golobču za »Krik grunta« in naši mami gospo Savinškovi.

Zlasti smo hvaležni načelniku okrasitvenih del g. Stefanu Ravniku, ki je bil vse neutrudljiv v svoji veliki požrtvovalnosti, 64 mlajev in 873 m vencev je poveljeval njegov uspeh. Nadalje izrekamo svojo srčno zahvalo načelniku razsvetljave g. Jožetu Markežu, tako tudi g. Rajnerju in njegovim, neumornemu g. Mihli Solarju, g. Jankotu Šrancu, kakor vsem požrtvovalnim našim ženam in dekletom, možem in fantom, ki so v svoji delavnosti prekosili samega sebe.

Topla zahvala predavateljem in govornikom pred g. kanoniku dr. Gr. Zerjavu, g. svetniku A. Kastelcu in g. M. Zbonatruju, g. dr. Jožetu Basaju, g. inž. Sodji, dr. T. Debeljaku, g. V. Fajdigi in g. S. Savinšku, voditeljem organizacijskih del g. L. Čampi, g. Šimenču, A. Smoleju in F. Beriču.

Bog plačaj vsem imenovanim in neimenovanim, ki so pomagali uresničiti zamisel »Slovenskega tedna«.

France Klinar.

V ponedeljek so se vrnilo otroci 8. razreda z daljšega potovanja na naše morje, v Sarajevo in zetsko banovino, da vidijo prostranost in pestrost naše kraljevine, različne gospodarske prilike in običaje, skromnost v načinu preživljanja naših južnih bratov in da na laetne oči vidijo kraje, kjer se je odigravala prva zgodovina našega skupnega naroda. Hvala lepa vsem, ki so pomagali, da se je omenjeni izlet, ki bo zaradi močnih vtisov ostal nepozaben, mogel izvršiti.

Trbovlje

Veliko nevoljo zaradi izobesnih zastav ob priliki našega binokostnega tabora izraža Delavska politika, vsa prireditve ji je samo »pompa«. Tudi pred taborom se je obregovala vanj. Svoje prijatelje oz. pristaje je za naš praznik vabila na Mrzlico. Zavezniki Del. politike so še na grši in zahrbtni način skušali vseli prirediteljem tabora ugled in veselje do prireditve. Pa se ni posrečilo. Trboveljani poznajo te vrste tiče in so se naveličali jih poslušati. Naše binokostno slanje je po notranji vsebini in zunanjem nastopu uspelo kakor še nobeno. To pa nasprotne slovenske in vsake prave prosvete boli. Ravno protiglativca in obregovanje osvetljuje njih nekulturnost. Ugled in blagor Trbovelj zahteva, da brez ozira na zabavljanje nadaljujemo delo po potih in načelih, ki jih je nakazal in poudaril binokostni tabor. Ljubimo zemljo naših očetov, ohraniti hočemo luč vere naših mladini, nosilci lepše bodočnosti!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 16. junija: 8 Preno cerkvene glasbe iz stolnice — 9 Veraki govor (g. dr. Fajdiga) — 9.15 Preno blagoslov stolne procesije — 9.30 Napovedi, poročila — 9.4 Slavnostna glasba (plošče) — 10 Koncert. Izvajata: g. prof. Radulja (orgle) in g. T. Petrovič (samospeli) — 11 Otroška ura: Stridek Matiček — 11.30 Koncert Raduljskega orkestra — 13 Napovedi, poročila — 13.30 Pisana trata (plošče) — 17 Kmet. ura: Kako ohranjamo zdravje v plemeniti žitini (g. dr. Kooljan) — 17.30 Šrnel »škrjanček« — 18.15 Calderon: Skrivnost sv. maše (člani rad. igral. družine) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nae. ura — 19.50 Iz Sehnbertove skicirke, fantazija (plošče) — 20 Koncert. Sodelujeta: Slovenski vokalni kvintet in Rad. orkester — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Nekaj za uho, nekaj za peto (plošče).

Petek, 17. junija: 12 Slovenska pesem (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Peste glasbene slike (Rad. orkester) — 14 Napovedi — 15 Pomeni tihih oper (Raduljski orkester) — 16.40 Zenska ura: Zna in narodno delo (za. Angela Vode) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nae. ura — 19.50 O mladinskem taboru v Ljubljani — 20 Operetna glasba (Rad. orkester) — 21.10 Ljubljanski godalni kvartet — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angloske plošče.

Sobota, 18. junija: 12 Pisan spored vam gotovo je všeč, saj plošče izbrane res lepa so reč — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Pisan spored vam gotovo je všeč, saj plošče izbrane res lepa so reč — 14 Napovedi — 15 Za delopust (igra Rad. orkester) — 16.40 Dolenjska mavra v dobi šitalne (g. prof. Jare) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nae. ura — 19.50 Pregled sporeda — 20 O znanosti politiki (g. urednik dr. A. Kuhar) — 20.30 Kako je brusil železničarjev »Brus«. Slovenski humor iz zabekla devetdesetih let. Za radio nabral in pripravil Niko Kuret. Izvajajo člani rad. igral. družine, sodelujeta Jožek in Jožek, glasbene ilustracije na klavirju oskrbi prof. Lipovec. — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za vsoti konec tedna (igra Raduljski orkester).

Drugi programi

Cetrtek, 16. junija: Belgrad: 20 Sinf. koncert, 21.10 Kitara, 21.30 Violina — Zagreb: 20 Nar. obljani, 20.30 Belgrad, 20.30 Plesna glasba — Praga: 19.35 Nar. glasba, 21.15 Cerkevna glasba iz 17. in 18. stol. — Varšava: 19.45 Zab. koncert, 21. Vok. koncert, 22 Komorna glasba — Sofija: 19.30 Ork. koncert, 20.45 Vok. in klavir. koncert, 22 Lahka in plesna glasba — Budimpešta: 19.30 Nar. pesmi ob spremljavi eigen. orkestra — 21.15 Jazz. 22 Ork. koncert, 23.30 Cigan. orkester — Trst-Milano: 21 Igra — Rim-Bari: 17.15 Klavir, 21 Strassova opera »Kavalir a roto« — Dunaj: 18 Kabaret, 19.30 Narodne pesmi, 20 Zab. koncert, 22.30 Nar. in zab. glasba, 24 Pesta glasba — Königsberg 19.10 Uverture in sinfon. glasbe — Bratislava: 20.10 Ples. glasba.

Petek, 17. junija: Belgrad: 20 Zab. koncert, 21 Zagreb, 22.15 Violina in klavir — Zagreb: 20 Sopran, 20.30 Komorni orkester, 21.30 Vok. koncert, 22.30 Ork. koncert — Praga: 19.35 Ork. koncert, 20.30 Igra, 22.45 Godalni kvartet — Varšava: 19.35 Nar. zabav. glasba, 21.10 Zab. program, 22 Plošče — Sofija: 19.30 Violina, 20 Vok. koncert, 21.15 Lahar in zabavna glasba — Budimpešta: 18.30 Opereta »Lili«, 20.30 Jazz, 21.45 Operni orkester, 23.10 Plošče — Trst-Milano: 21 Ranzatova opereta »Venit se hočem k tebi« — Rim-Bari: 17.15 Celo in petje, 21 Iamenjava s Berlinom, 22.40 Vok. koncert — Dunaj: 19.10 Zab. glasba, 20 Vojaska godba, 20.30 Igra »Mrto sree«, 22.30 Zabavna glasba, 24 Pesta glasba — Königsberg: 20 Plesna glasba.

Sobota, 17. junija: Belgrad: 20 Narod. pesmi, 21 Koncert podporne zadruge gledal. osebja, 21.45 Orkester in tamburice — Zagreb: 20 Franc. klavir. glasba, 20.30 Tenor, 21 Violina, 21.30 Vok. koncert, 22.30 Orkestralni koncert — Praga: 19.35 Zab. program, 21.15 Rende — Varšava: 20 Oddaja za Poljake v tuljbi, 21.10 Plesna, 21.10 Zab. program — Sofija: 19.30 Violina, 20 Ples. glasba — Budimpešta: Festival v prosvetovalnega dne kraljevskega namestnika Hortiye, 21.30 Cig. orkester, 22.30 Klavir, 23.10 Jazz — Trst-Milano: 21.00 Strassova opereta »Kavalir a roto«.

bilo tlakovanih 200 km. Za tlakovanje ulic je občina porabila 321.526.000 din. Od tega zneska spada v proračunske postavke 58.706.000 din. Od leta 1934 do konca 1937 je v iste svrhe občina porabila še 44.027.176 din. Skupna površina tlakovanih ulic je znašala tega leta 2.090.000 m². Površina netlakovanih ulic pa še znaša 900.000 m².

Navedeni podatki dovolj zgovorijo pričajo o silnem in naglem gradbenem razvoju Belgrada in dajejo zagotovilo, da bo Belgrad v kratkem tudi v gradbenem pogledu urejeno mesto.

Dr. Mat. Pretner:

O odškodnini za vojno škodo

povzročeno jugoslovanskim državljanom v Italiji

Ko sem pred leti na finančni intendanci v Trstu hotel prijaviti za nekega jugoslovanskega podjetnika odškodnino, prizadeto mu po vojni v Istri, mi je predstojnik oddelka za vojne odškodnine izjavil, da Italija plačuje vojne odškodnine le svojim državljanom. Na mojo opazko, da vendar plačuje Italija vojno odškodnino tudi državljanom Češkoslovaške republike, mi je odgovoril, da to stori Italija zaradi posebne pogodbe, ki jo je sklenila s Češkoslovaško republiko, da pa Jugoslavija ni sklenila nobene take pogodbe za svoje državljane in da se ne more zahtevati od Italije, da bi plačevala vojno odškodnino jugoslovanskim državljanom, če se Jugoslavija zanje ne briga. Vprašanje je, če je ta odgovor, ki sem ga dobil od predstojnika vojno-odškodninske urada v Trstu, upravičen in od koga morejo zahtevati jugoslovanski državljani odškodnino za škodo, povzročeno jim v vojski na njih imovini v Italiji.

Za odgovor na to vprašanje pridejo v poštev mirovne pogodbe o svetovni vojski in za nas posebno Saint Germain'ska mirovna pogodba od 1. sept. 1919, sklenjena z aliranimi in pridruženimi državami in Avstrijo, katere je bila v Jugoslaviji objavljena zakonom od 10. V. 1920.

V tej mirovni pogodbi je Avstrija, zase in za svoje vojne zaveznike prevzela odgovornost za škodo povzročeno pripadnikom aliranih in pridruženih držav, med katere je spadala tudi naša država, in se je zavezala torej tudi naši državi plačati odškodnino za škodo, povzročeno njenim civilnim podanikom (čl. 177, 178, 179 Saint Germain'ske mirovne pogodbe). Za določila te se je ustanovil mednarodni reparacijski odbor. Zaradi te mirovne pogodbe je plačala Avstrija Italiji odškodnino za njene državljane in isto tako je bila dolžna Avstrija plačati naši državi odškodnino za vojno škodo povzročeno njenim državljanom. To je naravno, ker ima vsaka država dolžnost skrbeti za svoje državljane.

Zaradi tega je italijanska zakonodaja o vojni odškodnini, ki je v enotnem besedilu odloka od 27. III. 1919 št. 426, priznala pravico za vojno odškodnino le svojim državljanom in podložnikom italijanskih kolonij, za inozemske državljane pa odločuje, da jim Italija preskrbi vojno odškodnino po pogodbah, ki jih je sklenili z inozemskimi državami, katerih državljani so.

Vprašanje, kdo je dolžan plačati vojno odškodnino, je odvisno od državljanstva oškodovanca. V enem oziru so važne določbe Saint Germain'ske mirovne pogodbe o državljanstvu. Po tej mirovni pogodbi niso postali italijanski državljani osebe, ki niso bile rojene v Italiji, oziroma na območju pripadajočih zaradi mirovne pogodbe v Italiji; tudi ne osebe, ki so dobile v teh krajih zaradi uradne službe ali po 24. V. 1915 pristojnost; osebe, ki so bile rojene v krajih Jugoslavije, oziroma pripadli z mirovno pogodbo Jugoslaviji, ali ki so v teh krajih imele zaradi svoje službe pristojnost, so postale zaradi mirovne pogodbe jugoslovanski državljani (čl. 70, 71 mirovne pogodbe). Ker so z Saint Germain'sko mirovno pogodbo postali ti jugoslovanski državljani in ker se je Avstrija zavezala plačati tudi naši državi odškodnino za vojno škodo povzročeno njenim državljanom, je imela naša država pravico zahtevati tudi za nje vojno odškodnino od Avstrije. Ne vem pa, če se je to zgodilo.

Gotovo pa je, da je Italija zahtevala od Avstrije vojno odškodnino za svoje državljane in da je plačevala odškodnino za vojno škodo le svojim državljanom, včevši med nje tudi tiste, ki so postali šele z mirovno pogodbo njeni državljani.

V tem oziru so italijanski vojni odškodninski uradi postopali zelo strogo. Zahtevali so za priznanje vojne odškodnine, ne samo, da je bil oškodovanec italijanski državljan ob času, ko je nehala svetovna vojna, ampak tudi, da je ostal italijanski državljan do dne izplačila vojne odškodnine. Če je pred dosego plačila vojne odškodnine postal državljan kakšne tuje države, je po praksi italijanskih uradov izgubil pravico do vojne odškodnine. Dokazati je moral tudi ob času plačila vojne odškodnine, da je ostal italijanski državljan. To je bila stalna praksa in te se je držalo apelacijsko sodišče v Benetkah, ki je zadnja instanca v vprašanju vojne odškodnine.

Je odprto vprašanje, če je Italija dobila tudi za te bivše svoje državljane odškodnino od Avstrije in če ima naša država pravico zahtevati od Italije, da ji odstopi ta del vojne odškodnine. Ne glede na to pa je upravičeno mnenje, da je naša država dolžna preskrbeti vojno odškodnino vsem tistim svojim državljanom, katerim je Italija odklonila plačilo vojne odškodnine zaradi tega, ker so postali jugoslovanski državljani.

Italija je, kakor že omenjeno sklenila s Češkoslovaško pogodbo, zaradi katere je izplačevala češkoslovaškim državljanom odškodnino za vojno škodo, povzročeno jim na ozemlju sedanje Italije. Posebno veliko škodo so imeli češkoslovaški državljani v Gradišču. Kolikor sem mogel poizvedeti, je Italija tudi naši državi predlagala slično pogodbo v smislu, da bi naša država plačala italijanskim državljanom odškodnino za škodo, ki jo jim je prizadejala vojna na ozemlju Jugoslavije, in da bi Italija odškodnovala jugoslovanske državljane za vojno škodo, katero so ti imeli na ozemlju, spadajočem k Italiji.

Naša država je baje odklonila tako pogodbo in tako je prišlo do tega, da naši državljani, ki so bili občutno oškodovani zaradi vojne na svoji imovini v Italiji, niso mogli dobiti od Italije nobene vojne odškodnine in da so ostali še do danes brez vsake odškodnine, ki jo zamorejo zahtevati le od svoje, to je naše države.

V saintgermain'ski mirovni pogodbi je priznana naši državi pravica, zahtevati od Avstrije za svoje državljane, med katere spadajo tudi tisti, ki so po tej mirovni pogodbi postali njeni državljani, odškodnino za vojno škodo, povzročeno jim v Italiji. Baje je naša država terjala od Avstrije povračilo vojne odškodnine le za svoje državljane prejšnje Srbije in Črne gore v mejah, ki so jih te države imele meseca junija 1914. Znano je, da je naša država dala vojno odškodnino le svojim državljanom iz teh dveh bivših držav. (Razglas od 22. XII. 1920 št. 2100 v Uradnem listu št. 119 deželne vlade v Sloveniji in razpis od 21. II. 1921 istega Uradnega lista št. 19.)

Tako je prišlo do tega, da so jugoslovanski državljani, ki so imeli na teritoriju sedanje Italije precejšnjo vojno škodo — nekateri so prišli zaradi vojne ob vse premoženje —, ostali brez vojne odškodnine še do danes, ostali so pozabljeni.

Vse države, ki so bile prizadete v svetovni vojni, so skrbale, da so dobili njih državljani odškodnino za škodo, katere jim je povzročila vojna. To je storila celo nevtralna Švica in tudi Avstrija je ustanovila za odškodovanje vojne škode svojim državljanom »Kriegschadigungsfonds«. Tudi naši javni organi so prva leta po vojni smatrali za dolžnost naše države, odškodovati svoje držav-

ljane za vojno škodo, ne samo državljane iz bivše Srbije in Črne gore, ampak tudi tiste, ki so imeli škodo na svoji imovini, ki se je nahajala v krajih, pripadli Italiji, kar dokazuje znano dejstvo, da so na poziv naše vlade leta 1921 in naslednja, jugoslovanski državljani, katerim je bila prizadeta vojna škoda v Italiji, prijavili svoje odškodninske zahteve za vojno škodo ministrstvu za socialno oskrbo. Te prijave in prošnje pa počivajo še danes nerešene pri tem ministrstvu.

Leta 1931 je bilo blizu rešitve vprašanje odškodnine za vojno škodo, napravljeno jugoslovanskim državljanom na njih imovini v Italiji. Na željo blagopokojnega kralja Aleksandra I. je ministrski svet ustanovil posebno komisijo, obstoječo iz uradnikov ministrstva financ, pravde in socialne politike, da prouči način ugotovitve in način plačila te vojne odškodnine za tozadevni zakonski načrt. Ta ministrska komisija je napravila to poročilo na ministrski svet, kateri pa ni prišel do nobenega zaključka. Baje so na to vplivale posebno nekatere neupravičene in pretrane zahteve oškodovancev.

Tako je ostalo vprašanje te vojne odškodnine nerešeno.

V interesu države in oškodovancev je, da se vojna odškodnina pravično za vsakega določi. To pa je mogoče doseči le s sodelovanjem oškodov-

vancev, ne pa z birokratičnim postopanjem pri pisalni mizi. Gotovo bi oškodovanci svoje zahteve, če so pretrane, sami znižali, gotovo bi se tudi izkazalo pri tem, da nekatere odškodninske zahteve do naše države niso upravičene.

Ker prebiva ogromna večina oškodovancev v dravski banovini in ker so tej banovini najbolj znane razmere v bližnji krajini Italije, je gotovo umestno, da bi se ugotovitev višine vojnih odškodnin in pravic oškodovancev do naše države poverila dravski banovini, ki naj bi z intervencijo zastopnika finančnega ministrstva in oškodovancev določila višina odškodnin in predložila finančnemu ministrstvu svoje zaključke o odškodninah in dogovore z oškodovanci ministrstvu za odobritev.

Od vojne škode je pa ločiti škodo, povzročeno z okupacijo italijanskih vojakov po sklenjenem premirju. To škodo je dolžna poravnati Italija, ki ne oporeka te svoje dolžnosti in je nekaterim to škodo tudi plačala. Za ugotovitev in dosego plačila te okupatorne škode je ustanovljena v Beogradu jugoslovansko-italijanska mešana komisija, katere pa, kolikor sem poučen, počiva. Na njo se morajo naši državljani, ki imajo okupatorno škodo, obrniti.

Od naše države pa pričakujejo vojni oškodovanci, da jim prizna pravico do vojne odškodnine in da napravi za to potrebne zakone ali pa uredbe z zakonsko močjo, in zaradi tega se obračajo ne samo na vlado, ampak tudi na senat in narodno skupščino z zaupanjem, da tudi naša država ne bo odrekla svojim državljanom odškodnine, katerim je prizadejana vojna škoda, ko so druge civilne države smatrale za svojo dolžnost, preskrbeti svojim državljanom odškodnino za vojno škodo.

Sport

Denarna plat pri Davisovem pokalu

Denar je začel prihajati pri tekmah za Davisov pokal, čim so prireditelji dovolili občinstvu pristop na te tekme. Sprva so občinstvu le dovoljevali vstop, pozneje pa so ga vabili, kar so le bolj mogli. Gradili so vedno več in več tribun. V začetku je še zadostovalo nekaj stotin sedežev, torej v glavnem tribune, ki jih je vsak klub že imel, in sicer za klubove člane. Pozneje pa te niso več zadostovale. Leta 1913 so zgradili v Forest Hills pri New Yorku nalašč za tekmovalce v Davisovem pokalu (med Ameriko in Avstralijo) tribune s 5000 sedeži. Danes pa sprejemajo tribune v Forest Hillsu skoraj 15.000 gledalcev.

Gledalci so napravili iz privatnega teniškega igralca teniško zvezdo. In s tem se je pričel cirkulus virtuosus. Teniška zvezda prinaša denar, ker privlači občinstvo. Denar postane nenadoma potreben, od sil potreben. Čemu pa rabijo toliko denarja? Da zgrade nove tribune, da vzgajajo talente med parašajem, da torej vzgoje nove teniške zvezde. To pa je težko, delo je treba raztegniti močno v širino, treba je dati stotinam, da, tisočim mladih ljudi prilike za trening, če hočejo res kdaj najti prvorazrednega igralca. Kdo pa tega igralca prav za prav išče? Teniške zvezde, asociacije, federacije in kakor se že pač imenujejo te teniške družbe v vsaki posamezni državi.

Treba je priznati, da tem federacijam ni lahko. Obilo dela si nakopljejo, mnogo denarja vložijo v delo in v vzgojo talentov med parašajem. V vsako tako imenovano »zvezdo« vlagajo denar. Na ta način jih stane »zvezda« naravnost malo premoženje. Natančnih številk seveda ni mogoče dobiti. Ameriška teniška zveza pa je pred nedavnim izjavila, da jo stanejo že samo vsakoletne priprave za tekmovalce v Davisovem pokalu približno 11.000 dolarjev (po naše bi to znašalo skoraj 500.000 din; pol milijona!). In ko so si ga lansko leto (1937) spet priborili ter ga vrnili iz Anglije v Ameriko,

je neki ameriški funkcionar izjavil odkrito, da jih je povratek z dolgoletnimi pripravami stal najmanj 150.000 dolarjev. Pravijo, da je tudi Perry stal angleško teniško federacijo presneto čedne denarje, kar čeprav bi bila resnična le polovica tiste, kar so si ljudje prišepetavali v Wimbledonu.

Zveze seveda lahko izdajajo le tisti denar, ki so ga bile prejele. Kdo pa jim prinaša denar? »Zvezde« seveda. Ali če rečemo indirektno, Davisov pokal, kajti brez dvoma lahko podvomimo, če bi sploh kdaj in kje bile kakšne teniške »zvezde«, če ne bi bilo ustanovljeno tekmovalanje za Davisov pokal. Kdo pa je prej sploh poznal teniške igralce? Le nekaj malega tistih ljudi, ki so se iz »pasijona« zanimali za ta, kaj malo popularni sport. Zdaj pa, ko je tekmovalanje za Davisov pokal teniški sport in njegove zvezde tako močno popularizirale, pa se zanimajo tisoči in stotisoči za »zvezde« ter njihove igre.

Teniška »zvezda« prinaša zvezi ogromne vsote — sama pa baje dobiva le za vsakdanji kruh. Vsaj teoretično. Jasnno je, da »zvezda« začne razmišljati. Razumljivo je, da se tudi sam začneja zanimati za dobičke, ki jih pripravljajo svoji zvezi, in da bi bil tudi sam rad pri teh dobičkih deležen. In zato ni prav nič čudno, če se mu v glavi kmalu porodi želja, da bi se zapisal med poklicne teniške igralce in v bodoče bogato služil.

Brez Davisovega pokala ne bi nikdar prišlo do tako imenovanega »profesionalističnega gibanja« v vseh deželah. Brez Davisovega pokala igralci ne bi nikdar imeli internacionalne baze. Brez Davisovega pokala ti igralci ne bi imeli po vseh mestih svojega občinstva, ki pozna njihova imena. Brez Davisovega pokala sploh ne bi bilo razkošnih stadionov za tenis. Zato tudi ni prav nič čudno, če so bili vsi veliki poklicni igralci od Tildena preko Cocheta in Vinesa čez Perryja svoj čas »zvezdec« v tekmovalju za Davisov pokal.

Olimpijski dan

v znaku lahkoatletičkega matcha in reprezentance Julijske krajine in Dravske banovine

Z dolgoletnimi pripravami je končno uspelo urediti vse potrebno, tako da bomo imeli v soboto in nedeljo, dne 18. in 19. junija priliko videti v borbi z našimi lahkoatletički reprezentanci iz Julijske krajine. Med drugimi bo nastopil v moštvo gostov znameniti na Olimpijadi v Berlinu znani metalec diska Oberweger. Ni dolgo od tega, ko je v deželnem vremenu vrzel okroglo ploščo 51,85 m daleč. To je pač že daljina!

Naše moštvo bo ojačil znani Vučević, ki spada brez dvoma med naše najboljšie atlete. V borbi z italijanskim moštvom bodo nastopili reprezentanti Dravske banovine znani atleti: Goršek, Bručan, inž. Stepišnik, Martini, Bratovč, Pleteršek, Skušek, Klunar, Kajžek, Kosec itd. Natančno postavbo obeh moštvo bomo objavili jutri. — G. ban dr. Natčin je blagovolji prevzeti pokroviteljstvo nad olimpijskim dnevom. Lastniki Stadionu so pa dali v ta namen Stadion brezplačno na razpolago. Čisti dobiček gre v korist olimp. fonda!

Za šletnično prireditel SK Mars nog. turnir na igrišču Mladice. Jutri ob pol 10 se prične pokalni brzi turnir Marsa. Kot prva si bosta stala nasproti dva enakovredna nasprotnika, SK Svoboda : SK Grafika. Ob pol 11 pa se pomeri poizvedljivo moštvo Most s SK Marsom. — Drugi del turnirja (s pričetkom ob 16.30) nam bo pokazal dvoboj dopoldnarskih premaganecv za tolažilno darilo, potem pa nastopita dopoldnarska zmagovalca za ličen pokal. Glavna senzacija bo ob polčas finalne tekme, ko bo žrebavanje za kupljene vstopnice. Nad 30 lepih in praktičnih daril bo razdeljenih med srečne prijatelje nog. igre. Mlado lajnje, pol ducata srebrnih peres, krasen album, mnogo okus-

nega za prigrizek in požirek itd. jamči, da bo žrebavanje zanimivo. Agilni SK Mars se ni ustrašil velikih žrtev, da obdaruje del srečnih obiskovalcev, zato vabi vse prijatelje nog. igre, da poseti to prireditel. Vstopnina je nizka, da bo vstop vsakemu mogoč.

Teško-atletičke prireditve so zelo redke pri nas. O priliki olimpijskega dne bo v soboto 18. t. m. v dvorani Delavske zbornice ob pol 9 zvečer nastop teško-atletov iz Ljubljane, Kamnika in Trbovelj. Nastopili bodo v vseh treh panogah tega športa, tako v rokoborbi, boksu in dviganju uteži. Pri rokoborbi bo nastopilo nekaj starejših moči, pa tudi mlajši bodo pogostokrat, da močjo nasproti stariim, tako v urnosti, gibčnosti in moči. Pri boksu pa nastopi prvak boksa Male zveze gr. Baloh, član SK Slovaca. Ta naslov si je priboril v Pragi v mesecu maju. Skoraj vsi češki športni listi so ga imenovali jugoslovanskega Schmeilinga. Poleg tega nastopijo še druge mlajše moči, tako Volčič, Rome, ki sta že tekmovala za prvenstvo Drav. banovine in sta oba imela zelo lepe uspehe. Dvigalci nam bodo pokazali vse vrste dvigov. Zato ste vabljeni vsi, posebno pa še prijatelji te športne panoge.

Lahkoatletička podzveza (službeno). V okviru olimpijskega dne se vrši 18. in 19. junija v Ljubljani na Stadionu lahkoatletički dvoboj z izbranim moštvom Julijske krajine in reprezentanco Dravske banovine. Spred tekmovalnja je naslednja: sobota: 18. t. m., začetak ob 16.45: 110 m zapreke, skok v daljavo, met krogla, 400 m, troskok, kopje, 110 m, 1500 m, 4x100 m stafeta.

Nedelja, 19. t. m., začetak ob 9.45: 400 m zapreke, skok ob palci, met diska, 800 m, 200 m, 5000 m, skok v višino, met klavira, stafeta 4x100 m. — Opozorjajo se zunanji atleti: Bručan, inž. Stepišnik, Martini, Goršek, Pleteršek in Urbančič, da v četrtke ne smejo več trenirati in da bodo pripravljene potovati v Ljubljano. — Vsa druga navodila dobe pisмено. — Točna sestava reprezentance bo objavljena v jutranjem tisku.

Šmarno goro bo treba zaščititi

S širjenjem mesta proti Savi, zlasti pa s podaljšanjem tramvaja do St. Vida, se nam je Šmarna gora že tako približala, da že danes tvori sestavni del Velike Ljubljane. Seveda manjka še mnogokaj, kar bi pomagalo dvigniti obisk te prelepe izletne točke do one mere, ki jo po vsej pravici tudi zasluži. Treba bi bilo vzpostaviti redno avtobusno zvezo med St. Vidom in Tacnom, ali pa podaljšati do tja tramvaj, urediti in oskrbovati pota na goro in misliti tudi na vzpenjačo. Vse to bi Šmarna gora že davno imela, če bi nam Bog dal malo švicarske, ali pa vsaj avstrijske podjetnosti. Imela bi še mnogo več, n. pr. idealen sanatorij na Zatrebu, ki po svoji legi in koncentraciji ultraviolečnih žarkov kar izziva po taki ustanovi.

Stavim glavo, da komaj vsak stoti Ljubljančan ve, kje je ta čudodelni paradiz in bo tako pretežni večini to ime šele prvič pred očmi. To je majhna gozdna planota nad Vikrami, baš v sredini poboja med Grmado in graščino Rocenj. Vikrami in Medanci hodijo tod na goro k maši. Je to najkrajša, pa tudi najlepša pot, samo škoda, da je lastnik zemljišča ne pusti markirati in vzdrževati. Vzrok temu je divjaško ponašanje nekaterih izletnikov, ki hodijo na Šmarno goro sproščati svoje najnižje instinkte in mislijo, da bi jim dan ne minil, če bi se ne razkričali na vse grlo, valili kamenja po pobočju, potrgali in poruvali zadnji teloh, ki ga morejo doseči in za nameček od časa do časa še malo požgali že itak bomo grmičevje in travo. Da s takim početjem plašijo tudi redko divjačino, ki zbegana ne ve, kam bi se zatekla, je pa tem tičem še največji »hecc«. Svarilni napisi tu nič ne zaležejo, še smejejo se jim, ali pa se lotijo še take table in jo »junasko« stolčijo z drevesa. Proti takim divjakom bi bilo treba nastopiti s skrajno strogostjo. Eksemplična kazen je tu edini uspešni lek.

Preprečiti pa bi bilo treba tudi izsekavanje gozda in grmičevja, da bo gora ohranila svoje zeleno lice in krasila s njim svojo okolico. Zadnje čase je opaziti ponekod kar na debelo izsekane lise, zlasti, odkar je poskočila cena lesu. Taka žalostna slika se vam nudi n. pr. baš ob prej omenjeni poti čez Zatreb. Kolikor ni podrla sekira, štrle proti nebu polomljena drevesa in čakajo na svoj klavni konec. Polomili so jih pri nerodnem podiranju in zdaj se zanje nihče več ne zmeni. Zadnje nedeljo pa sem opazil nad plezalno potjo tudi cel kompleks izsekane grmičevja. Ležalo je tam vse križem čez pot, kakor nalašč nastavljen, da sem se komaj pretolkel preko teh grmad. Kaže to že kar očito negajivost Ljubljanskim »škrincem«. Kdor je to grmovje posekal, je dobro vedel, da bo v nedeljo tu mnogo ljudi, ki jim taka napota gotovo ne bo všeč. Prav lahko bi bil zvekel tisto šaro h kraju, če je že ni mogel domov. Pa ne, ampak nalašč na samo pot. Tudi to je »hecc« svoje vrste, kaj nam pa morejo...

Če se pelješ proti Gorenjski, opaziš že z vlaka ogromen plaz nad Vikrami. Videli je, ko da se je podrl del Grmade in morda z njim že sam sloviti Turne. Žalostna je ta slika, ki se kar nič ne prilega v svojo pisano, razigrano okolico. Če si jo pogledaš od blizu, vidiš, da to ni nikak plaz, ampak kamnolom nekega Ljubljanskega podjetja, ki, sočeti po raznih napravah, namerava ta kamnolom eksploatirati še za daljšo dobo. Kako bo potemtam kamnolom tam okrog Turna čez par let, si kar lahko misliš. Nemara bo tudi samemu Turnu medtem odbila zadnja ura, kamen je kamen, kaj je treba tu še kake sentimentalnosti. Ne vem, kako je sploh prišlo do tega kamnoloma in kakšne pravice ima podjetje. Vem samo to, da vsa reč hudo kvari pokrajinsko lice in da te podrtje žalijo tudi najprimitivnejši estetski čut, tem bolj, ker so vidne delne naokrog. Še nekaj drugega je, kar pa zadeva neposredno samo Vikrame in tiste, ki bi to morda še radi postali (več Ljubljancem ima že zdaj v mišni pokrajini svoje počitniške hišice). To je studenec pod kamnolomom, ki naj bi bodočo kolonijo napajal z zdravno vodo. Morda ni neupravičena bojazen, da bo ta studenec nekega dne kar na lepem usahnil. V kamnolomu je videti glinaste plasti, ki so gotovo služile imenovanemu studencu kot zbiralnice, danes pa te naloge ne morejo več vršiti, ker so izgubile zvezo z njim. Če bo podjetje še naprej trgalo to zvezo, potem na kako obsežnejše zajejte studenca sploh ne bo več mogoče misliti, ampak bo zmanjkalo vode še za obstoječe potrebe. Kakor rečeno, je to stvar Vikramov, da opozore oblast na pretečo nevarnost in se zavarujejo proti nepopravljivi škodi. Obrat v kamnolomu bi bilo treba prepovedati vse dotlej, dokler poklicana komisija strokovnjakov ne preišče terena in ne poda tozadevnega mnenja. Nam, ki se nas ta zadeva ne tiče, gre predvsem za skrujenjenje estetskega lica pokrajine, ki ga povzroča ta kamnolom.

To in še drugo, kar smo navedli, vpije dovolj zgornjo po zaščiti Šmarne gore, ki je danes brez vsega varstva, izročena na milost in nemilost prostostnemu vandalizmu. Šmarna gora in njena okolica sta nedvomno najlepši biser Ljubljanske okolice, prav za prav že Ljubljane same, zato nikakor ne smemo pustiti, da bi nam ta biser kdorkoli skrunil brez zaslužene kazni. Ni potrebno, da se sklicujemo pri tem tudi na tujski promet, ki ga gotov ne želimo odvrnati od te prelepe izletniške točke, nas samih mora biti sram, da bi ti grehi rasli v nedogled.

Slovenske Konjice

Slovenska Straža je priredila v telovadnici deške ljudske šole predavanje dr. Antona Medveda, zastopnika Sedeeve družine, o narodnomanjšinskem vprašanju. Zanimiva in sodobna snov je privabila med poslušalce vse slovensko-konjiške Slovence. Prav Konjice spadajo med narodno ogrožene kraje, v katerih je v narodnoobrambne cilje potreben skupen nastop. V kratkem razdobju je to že drugo narodnoobrambno predavanje. Predavatelj je z živahno besedo v izklesanem govoru orisal razvoj narodnostnega vprašanja od starega veka do danes tako pri velikih kakor pri malih narodih. V današnji dobi je položaj malih narodov v borbi za njihov obstanek zelo težak, vendar ne obupen. Najtežje je svetovna vojna zadela naš mali slovenski narod, čigar polovica je izven mej narodne države Jugoslavije. Predavatelj je bodril k vztrajnosti, samozavešnosti in zaupanju v sebe, k poglavitni verske duhovne usmerjenosti in k ohranitvi zvestobe tradicijam, kar more ohraniti naš narod. Pokazal je na žive zglede zlasti pri Srbih, Holandcih in Svicarjih. — Zelo globoko zasnovanemu predavanju so poslušalci pazljivo sledili in je nanje napravilo velik vtis, kar je pokazalo živahno ploskanje.

Gostovanje članov Narodnega gledališča v Ljubljani. V nedeljo, dne 19. junija, ob pol 9 uri zvečer gostujejo v Slov. Konjicah v društvenem domu člani drame Narodnega gledališča v Ljubljani z veseloigro v treh dejanjih »Rdeče rože«. Igrajo M. Danilova, S. Jan, M. Sancin in M. Slavecva. Predprodaja vstopnic v trgovini Valenčak. Občinstvo opozarjamo na redko priliko videti igro, ki jo bodo podali odlični člani Narodnega gledališča v Ljubljani.

Z žalostnim srecem najznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po dolgem, težkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, v 57. letu življenja, danes za vselej zapustila naša dobra sestra, teta, botra

Jerica Senekovič

kuharica in gospodinja

Pogreb blagopokojne Marijine družbenice in tretjerednice, ki si je od šolskih let naprej kot služkinja z delom svojih rok služila svoj vsakdanji kruh ter nad 23 let vestno oskrbovala kuhinjo in gospodinjstvo v bogoslovnem semenišču, bo dne 17. junija 1938 ob 15.30 iz bolniške mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo brala dne 18. junija 1938 v stolni in mestni župni cerkvi v Mariboru ob 7 zjutraj.

Maribor, Sv. Ana v Slov. gorah, dne 15. junija 1938.

Žalujoči ostali

Izvršilna kolektivna

S 1. januarjem 1938 je stopil v veljavo novi zakon o izvršbi in zavarovanju in z njim vred tudi odgovarjajoči deli zakona o sodnih taksah, po katerem pa kolkovanje ni več tako preprosto, kakor je to bilo po zakonu o taksah.

Novi proračun je prinesel s 1. aprilom 50% povečanje stalnih taks in nekoliko spremenil lestvico za takse o odločbah. Zaradi tega je postalo kolkovanje v izvršilnem postopanju zapleteno in povzroča zmede, seveda v škodo strank, ki brez potrebe preveč kolkujejo.

Zato je prav, če se javnost seznani z glavnimi predpisi o kolkovanju in najpogostejših izvršilnih zadevah. Zaradi preglednosti so navedene tudi lestvice za kolkovanje pri zahtevkih do viševši 1.000.000 din.

I. V izvršilnem postopku se vzame za vrednost zahtevka, od katerega je treba plačati kolkovino, tista vrednost, ki je bila ugotovljena v civilni pravdi, in sicer brez pravnih stroškov ali postranskih pristojbin. Ti se vzamejo v postev samo, če so sami predmet izvršbe in pa pri vknjižbah.

II. Za zneske do 500 din velja povprečna taksa, v kateri je obsežen ves postopek z vsemi vlogami, zapisniki, prilogami, duplikati, odločbami in poravnava vred za obe stranki (malotno postopanje).

Lestvica:
vrednost zahtevka do 100 din kolkovina 3.— din
čez 100 din do 250 din " 7,50 din
čez 250 din do 500 din " 12.— din

III. Pri vrednosti zahtevka čez 500 din se kolkovina deli in se plača za vlogo, za drugopis in za sodno odločbo. Kolkovini za vlogo in drugopis sta enaki. Za odločbo se začne z 22,50 din in ne sme biti pri tuzemskih izvršilnih naslovih večja ko 40 din. Plača se samo za prvo dovolitev.

Lestvica:
vloga drugopis odločba
čez 500 din do 1.000 din 1,50 1,50 22,50
" 1.000 " " 3,000 " 4,50 4,50 30.—
" 3.000 " " 6.000 " 7,50 7,50 40.—
" 6.000 " " 10.000 " 10,50 10,50 40.—
" 10.000 " " 25.000 " 15.— 15.— 40.—
" 25.000 " " 50.000 " 22,50 22,50 40.—
" 50.000 " " 75.000 " 30.— 30.— 40.—
" 75.000 " " 100.000 " 37,50 37,50 40.—
" 100.000 " " 500.000 " 60.— 60.— 40.—
" 500.000 " " 1.000.000 " 90.— 90.— 40.—

Drugopisov je treba toliko, da dobi vsak zavezanec po enega in ravno tako vsak zavezanec dolžnik.

IV. Za vpise v javne knjige in za dražbe nepremičnin ni povprečne takse za zneske do 500 din (malotno postopanje).

1. Pri predlogih na dovolitev nepremičninske dražbe se plača kolek za vlogo, za drugopis, za odločbo in za znanbo.

Lestvica:
vrednost zahtevka vloga drugopis odločba znanba
čez 300 " 500 " 7,50 0,75 7,50 20
" 500 " 1.000 " 7,50 1,50 22,50 20
" 1.000 " 3.000 " 12.— 4,50 30.— 20
" 3.000 " 5.000 " 12.— 7,50 40.— 20
" 5.000 " 6.000 " 15.— 7,50 40.— 20
" 6.000 " 10.000 " 15.— 10,50 40.— 20
" 10.000 " 25.000 " 22,50 15.— 40.— 20
" 25.000 " 50.000 " 22,50 22,50 40.— 20
" 50.000 " 75.000 " 30.— 30.— 40.— 20
" 75.000 " 100.000 " 30.— 37,50 40.— 20
" 100.000 " 500.000 " 30.— 60.— 40.— 20
" 500.000 " 1.000.000 " 30.— 90.— 40.— 20

2. Kakor za dražbe nepremičnin je treba plačevati tudi kolkovino za vpise v javne knjige (vknjižbe), toda z dvema razlikama: mesto za raznabo se plača kolkovina za vpis, in sicer 1%, toda ta odstotek se mora plačati po znesku terjatve z vsemi postranskimi storitvami, pripadki, obrestmi do dne, ko se je vložila prošnja za vpis, z dotedanjimi stroški vred, kolikor se zahtevajo z določeno vsoto ali z odstotkom glavnice.

3. Če se hoče izposlovati začasna odredba, se plača kolkovina za vlogo in za drugopis in za odločbo.

Lestvica:
vrednost zahtevka vloga drugopis odl.
malotno do 500 din 1,50 1,50 60
čez 500 din do 1000 din 1,50 1,50 60
čez 1000 din do 3000 din 4,50 4,50 60
čez 3000 din do 6000 din 7,50 7,50 60
čez 6000 din do 8000 din 10,50 10,50 60
čez 8000 din do 10.000 din 10,50 10,50 120
čez 10.000 din do 25.000 din 15.— 15.— 120
čez 25.000 din do 50.000 din 22,50 22,50 120
čez 50.000 din do 75.000 din 30.— 30.— 120
čez 75.000 din do 100.000 din 37,50 37,50 120
čez 100.000 din do 500.000 din 60.— 60.— 120
čez 500.000 din do 1.000.000 din 90.— 90.— 120

V. Če se predlaga izvršba v zavarovanje ali zaradi predhodne izpolnitve, se taksa za odločbo ne plača.

Za vsako nadaljnjo vlogo, bodisi da jo vložijo zahtevalajoči ali zavezana stranka, se plača kolkovina, kakor je navedena za vlogo in drugopis zgoraj pod IV. točka 3., n. pr., če se zahteva ustavitve izvršbe ali za zapisnik o javni dražbi ali za zapisnik o razdelitvi narokov.

Za okle (v uradnem tisku ali na sodni deski) se plača kolek za 5 din (na pr. za dražbeni okle).

To bi bil pregled takse v primerih izvršilnega postopanja, ki so najpogostejši.

61% vsega članstva zaposlenega v premogovnikih, 39% pa v topilnicah. V letu 1937 se je to razmerje izpremenilo v korist železarjev in topilničarjev: na premogovnike je odpadlo 53% vsega članstva, na železarne in topilnice pa 47%.

Dobitki eklađa za podpiranje nezaposlenih rudarjev in topilničarjev so znašali lani 0,77 milij. din, izdatki 0,4 milij. din. Premoženje je naraslo od 0,8 na 1,2 milij. din.

★

Občni zbor Socialno ekonomskega inštituta v Ljubljani je sklical na 22. junij ob 18.30 v sejni dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Vabimo vse člane inštituta na sigurno in točno udeležbo.

Donavsko-savsko-jadranska železnica. Računski zaključek za 1937 izkazuje 161.804 (135.893) zlatih frankov čistega dobička. Nadalje je objavljen zaključek obilničarskega sklada za 1936, ki ne izkazuje nobenih plačil naše države (v letu 1936 360.000 zl. fr.). Za 1936 dolguje naša država še 5,87 milij. zl. fr. poleg Madžarske, ki dolguje 2,6 milij. din. V letu 1937 sta izpolnili svoje obveznosti Italija in Avstrija, Madžarska je plačala en četrtletni obrok, Jugoslavija pa na koncu l. 1937 majhno akontacijo.

Občni zbori. Prekmurska banka, d. d. v Murški Soboti, 30. junija ob 11; Jurija grofa Thurnskega jeklarja na Ravnah 30. junija ob 16 v pisarni dr. Leskovarja v Mariboru; Metalno akcijsko društvo v Ljubljani 30. junija.

Dobave. Uprava policije v Ljubljani razpisuje dobavo: 1. 150.000 kg premoška kosovca in 45.000 cepanice, brez okroglice in klad, postavljeno franko Ljubljana, gl. kol.; 2. 240 m³ suhih bukovih drv cepanin, brez okroglice in klad, postavljeno franko Ljubljana, skladišče v Šubičevi ul. in postaje policijske straže; 3. 22.000 kg sladkega sena in 11.000 kg pšenične slame, postavljeno franko

stvu novega sveta. Spočetje, podobno onemu ledenih rož! V tem trenutku je umetnostno doživljanje najmočnejše, najizrazitejše in se da primerjati občutljivosti razglednega živčevja. In za ta trenutek doživlja si umetnik podredi realni svet. Večerni muzikant je — gledan z naturalističnega stališča — nesmisel, da naravnost pravi vzorec za anomalijo. Absolutna vrednota po poetične, če ga merimo z duhovnimi nadrealnimi merili. Sedeče dekle, slika na steni, polčlovek-polroža z godalom, in vrč, vsak zase s svojo eksistenco se niso v stanu vzbuditi oni estetski dojem, ki naj ga celotna umetnina posreduje. Umetnik posreduje svoje doživljanje po principu adicije in šele skupna vsota vseh upodobljenih predmetov ustvari na sliki posodo za estetsko doživljanje. Primerjati bi se morda dali poedini formalni elementi slikarskega predmeta s toni v muziki, ki šele vsi skupaj dajo akord.

Ko že govorim o akordu, bi se dalo o Kregarju umetnosti morda reči, da je njen osnovni akord mol. Neko razmišljanje, neustrojenost je razlito po vseh teh spominih, večerih in maju, tihožitjih. Podprto po mračnih pastoznih tonih in ploskoviti obdelavi (ki mestoma prehaja že v dekorativnost) ustvarja v nas občutek zadržanosti in plemenite trpkosti. Od del, ki jih razstavlja, so lepe: Umirajoča školjka, Spomin, Večerni muzikant in Sv. Janez od Kriza. Slednja je izredno interesantna, ker nam pokaže odnos surrealista do kulturne podobe, pa tudi rešitev tega problema. Baročni duh, ki se vedno plove nad nami, je v odsvitu zlate draperije baročnih svetnikov našel zatijše. Forme so se napele v ekspresivni dinamiki (Wergant!), preko vse slike pa je razlila nekak el greccovski religioznost. Menim, da bo regeneracija naše cerkvene umetnosti iskati nekje na tej poti.

Maksim Sedej je kot umetniška individualnost dokaj alicen Kregarju. Tudi iz njegovih platen zro na nas vase pogreznjeni, na duhovni svet razmišljujoči obrzi. Vendar je ono osnovno nastojenje tovarišev vse bolj osebnega, subjektivnega značaja, dočim je pri Sedeju vse bolj »komično« posredovano. Sedej je klasicist. Giorgionejeve, Tizianove žene, že stoletja speče v toplem beneškem soncu na blazinah iz damata, so se prebudile na njegovih platin. Stoletja dolgo je zorela njihova lepota in pri Sedeju so le še kot simboli, simboli neznanosko nežnih pregibov,

Ljubljana, hlevi policijske konjenice, Cesta v Mestni log 15; 4. 18.500 kg ovsa la, zdrav, rešetan, postavljen franko Ljubljana, hlevi policijske konjenice, Cesta v Mestni log 15. Ponudbe je vložiti do 24. t. m.

Konkurz je razglašen o imovini zadrug »Planinski dom«, r. z. o. z. v Trzinu, dosejati v likvidaciji. Prvi zbor upnikov 25. junija, oglašiti se je do 9. julija, ugotovljeni narok 16. julija.

Licitacija. Dne 20. junija bo pri upravi smodnišnice v Kamniku licitacija za dobavo 500.000 kg amonijakovega solitra.

Borza

Dne 15. junija 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen v Ljubljani na 238 denar, v Belgradu je popustil na 237,20—238,80, dočim zanj v Zagrebu sploh ni bilo notice.

Grški boni so beležili v Zagrebu 27,65—28,35, v Belgradu 28,18—28,38.

Nemški čeki so ostali neizpremenjeni: 14,40 do 14,60, nadalje so beležili v Zagrebu za konec junija 14,37—14,57, za eredo julija 14,50 blago, za konec julija in eredo septembra 14,45 denar.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.616.978 dinarjev, v Belgradu 2.155.000 dinarjev, v efektil pa je bilo v Belgradu prometa 861.000 dinarjev.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold. . . . . 2408,66—2423,26
Berlin 100 mark . . . . . 1748,53—1762,41
Bruselj 100 belg. . . . . 736,94—742,01
Curih 100 frankov . . . . . 996,45—1003,52
London 1 funt . . . . . 215,41—217,47
Newyork 100 dolarjev . . . . . 4306,00—4342,32
Pariz 100 frankov . . . . . 120,62—122,06
Praga 100 kron . . . . . 151,24—152,34
Trst 100 lir . . . . . 227,84—230,92
Curih: Belgrad 10, Pariz 12,135, London 21,6425, Newyork 435, Bruselj 74, Milan 22,90, Amsterdam 241,60, Berlin 175,60, Dunaj 40,50, Stockholm 111,60, Oslo 108,75, Kopenhagen 96,625, Praga 15,18, Varšava 82,30, Budimpešta 86,75, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,5475, Buenos-Aires 114.

Vrednostni nanirji

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijske posojilo 98—99, agr. 61—62, vojna škoda promptna 480—482, begl. obvez. 91—92, dalm. agr. 91—92, 8% Bler. pos. 97—98, 7% Bler. pos. 92—93, 7% pos. DHB 98—100, Delnice: Narodna banka 7200—7300, Trboveljska 195—205.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. pos. 98 do 99, agr. 60—61 (60), vojna škoda promptna 479 do 481, begl. obvez. 90—91 (90), dalm. agr. 90—91, 8% Bler. pos. 97—97,87, Delnice: Priv. agr. banka 228 blago, Trboveljska 185—205, Gutmann 65 bl., Osješka livarna 180 blago.

Belgrad. Državni papirji: 7% invest. pos. 99,25 do 100, agrarij 62,25 den., vojna škoda promptna 480,50—481 (481) begl. obvez. 91,50—91,75 (91,75, 91,50), dalm. agr. 90,75—91 (90,75), 4% sev. agr. 61,50 blago, 8% Bler. pos. 97,50—99 (98), 7% Bler. pos. 93,50—93,75 (93,50), 7% pos. DHB 100 denar. — Delnice: NB 7320 blago, Priv. agr. banka 230,50 do 231,95 (231).

Žitni trg

Cene pšenice naraščajo dalje

Ljubljana, 15. junija.

Tudi danes je prinesla novosadska borza zopet višje cene pšenice in moke. Bližamo se zopet marki 250 din za 100 kg pšenice, kar je za pasivne kraje naravnost nedosegljiva cena. Zaradi tega se konzum postopno orientira na koruzo, ki je v ceni ostala neizpremenjena.

Kakor smo že poročali, se trguje novo blago po razmeroma visoki ceni 170 din. Trgovanje z novo pšenico je živahno in je dovolj ponudb trgovcev, dočim je povpraševanje malenkostno. Največ se trguje nova pšenica za dobavo julij, avgust in za avgust do meseca decembra.

Novi Sad. Pšenica: bač., srem. 245—247,50, ban. 237,50—240, bač. pot. 247,50—250. — Koruza: bač., srem. 116—118, ban. 112—114. — Moka: bač. ban. Ogr. 350—360, 7. 220—230, 8. 122,50—127,50, srem. in elav. 345—355, 2. 325—335, 5. 305—315, 6. 285—295, 7. 220—230, 8. 122,50—127,50. — Tendence pšenice in moke čvrsta. Ostala tendenca stabilna. — Promet srednji. 16. junija borza zaprta.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Mariborski sejem 14. junija: Prignanih je bilo 12 konj, 14 bikov, 110 volov, 244 krav in 23 telet. Skupaj 506 kosov. Cene so bile: debeli voli (za 1 kg žive teže) od 4,50—5,50 dinarjev, poldebili voli 3,50—4,50, plemenski volvi 4,60—6,10, bikli za klanje

3,50—5, klavne krave debele 4—5,25, plemenske krave 3,50—4,50, krave za klobasarije 2,50—3,50, molzne krave 4—5, breje krave 3,50—4,75, mlada živina 4,50—6, teleta 5—6. — Prodanih je bilo 266 kosov. — Mesne cene: Vo'ovsko I. vrste za 1 kg 10—12 din, II. vrste 8—10 din, meso od bikov, krav, telic 6—12, telceje meso I. vrste 10—14 din, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10—14 din.

Cene živine in kmetijskih pridelkov na sejmu v Kranju, dne 13. junija 1938: Voli I. vrste 6 din, II. vrste 5,50 din, III. vrste 5 din, telice: I. vrste 6, II. vrste 5,50, III. vrste 5 din, krave I. vrste 4,50, II. vrste 4, III. vrste 3,50 din, teleta I. vrste 7,50, II. vrste 7 din, prašiči špeharji 10,50, pršutarji 8 din za 1 kg žive teže.

Goveje meso I. vrste prednji del 10, zadnji del 12 din, goveje meso II. vrste 10, III. vrste 9 din, svinjina 18 din, slanina 17 din, svinjska mast 18 din, čisti med 22 din, neoprana volna 28—32 din, oprana volna 35—38 din, goveje eurove kože 12 din, telceje eurove kože 12 din, svinjske surove kože 8 din za 1 kg.

Pšenica 300 din, ječmen 250 din, rž 225 din, oves 200—225 din, koruza 160—200 din, fízol 225 do 400 din, krompir 150 din, lucerna 1900 din, seno 125 din, slama 60 din, češplje suhe I. vrste 1200, II. vrste 1000 din, III. vrste 800 din, pšenična moka 425 din, koruzna moka 250 din za 100 kg.

Dobitki vojne škode

Pri žrebanju vojne škode dne 2., 6. in 8. junija so bili izžrebani naslednji dobitki.

ser.	broj	zgod.	ser.	broj	zgod.
5012	788	5.000	7171	180	5.000
5015	821	50.000	7222	607	20.000
5020	462	3.000	7250	928	5.000
5043	823	3.000	7260	135	5.000
5087	259	3.000	7264	508	3.000
5108	834	20.000	7289	413	5.000
5110	333	5.000	7291	406	5.000
5120	824	3.000	7444	960	3.000
5133	974	3.000	7457	406	3.000
5138	336	5.000	7461	778	3.000
5172	97	5.000	7542	936	3.000
5199	492	3.000	7548	5	3.000
5223	722	5.000	7580	451	3.000
5252	189	3.000	7583	7	3.000
5236	331	5.000	7610	600	3.000
5313	395	3.000	7616	659	3.000
5347	640	3.000	7670	304	3.000
5365	426	3.000	7687	429	3.000
5372	269	5.000	7719	677	5.000
5381	191	50.000	7763	19	3.000
5391	277	5.000	7763	320	5.000
5419	364	3.000	7768	945	3.000
5452	421	3.000	7805	235	3.000
5469	283	3.000	7847	864	3.000
5526	844	5.000	7891	946	3.000
5535	137	5.000	7909	158	3.000
5533	615	3.000	7934	926	3.000
5565	699	5.000	7942	924	3.000
5569	919	3.000	7948	750	3.000
5582	367	3.000	7949	240	20.000
5600	748	3.000	7953	300	3.000
5601	764	3.000	7958	379	3.000
5613	617	5.000	7985	772	3.000
5637	509	20.000	8048	905	5.000
5670	47	5.000	8075	91	3.000
5670	93	5.000	8116	328	3.000
5703	864	5.000	8121	582	5.000
5705	790	3.000	8143	675	5.000
5716	13	100.000	8144	437	5.000
5737	799	3.000	8150	801	3.000
5780	411	3.000	8171	88	3.000
5789	664	3.000	8177	455	5.000
5861	826	20.000	8239	737	5.000
5862	969	5.000	8271	746	3.000
5876	822	3.000	8282	687	5.000
5933	737	3.000	8295	548	3.000
5994	388	20.000	8331	224	3.000
6202	119	5.000	8335	984	5.000
6202	834	200.000	8408	1000	3.000
6217	348	3.000	8411	67	3.000
6299	60	3.000	8417	528	3.000
6330	783	20.000	8421	298	20.000
6392	209	5.000	8444	843	5.000
6404	23	5.000	8449	952	3.000
6439	598	3.000	8454	900	20.000
6452	990	3.000	8495	943	20.000
6456	116	5.000	8505	676	5.000
6501	441	3.000	8568	897	5.000
6527	656	3.000	8573	331	3.000
6542	354	3.000	8598	765	20.000
6595	986	3.000	8627	890	3.000
6614	429	100.000	8645	62	5.000
6745	775	3.000	8644	570	5.000
6769	291	50.000	8665	829	5.000
6777	875	3.000	8699	211	3.000
6808	656	3.000	8723	727	3.000
6810	163	3.000	8759	320	20.000
6810	181	5.000	8826	799	3.000
6816	408	3.000	8848	479	3.000
6818	108	3.000	8866	683	3.000
6818	707	3.000	8906	943	3.000
6820	442	5.000	8938	372	20.000
6835	795	3.000	8931	307	3.000
6847	381	5.000	8977	176	3.000
6884	345	5.000	9003	361	3.000
6896	230	3.000	9005	650	20.000
6896	379	3.000	9092	278	5.000
6900	530	3.000	9116	146	3.000
6922	203	5.000	9142	973	3.000
6976	130	5.000	9176	73	3.000
6980	29	3.000	9180	524	3.000
7115	197	3.000	9205	176	3.000
7141	799	3.000	9218	270	3.000
7146	194	50.000	9229	954	3.000
7150	334	3.000	9277	618	3.000
7163	684	5.000	9312	85	3.000
			9316	214	20.000

Kraljevska pot sv. Andreja Bobole v domovino

Kako so poljskega svetnika sprejeli Čehi in Poljaki

Ko je sveto truplo najmlajšega slovanskega svetnika, zaščitnika Poljske in mučenika za cerkveno edinstvo, sv. Andreja Bobole zapustilo Ljubljano, spremljano na postajo v prelepi nočni moški procesiji slovenskih mož, je nadaljevalo pot v noči po slovanski zemlji proti Kotoribi in prišlo zjutraj v Budimpešto, kjer so Madžari pripravili slovesen sprejem. V Budimpešti je čakalo odposlanstvo iz Poljske, namreč 125 oseb in 20 duhovnikov, ki so šli nasproti svojemu velikemu rojaku in so odslej bili svetnikovo spremstvo do domovine.

Svetnikova pot skozi Češkoslovaško

Druga slovanska dežela, skozi katero je potovalo svetnikovo truplo v domovino, je bila Češkoslovaška. Toda čas je bil za svečane sprejeme zelo neugoden, kajti čez Češkoslovaško so vozili svete relikvije v noči od 1. do 5. zjutraj. Toda kljub temu so na meji v Bratislavi pripravili pristrčen sprejem ter so na peronu postavili posebno kapelico, kamor so se hodile množice pokloniti. Godba, petje in molitve so napolnjevali tistih nekaj ur, ko je vlak stal na bratislavski postaji. Tu je čakalo tudi odposlanstvo iz Češke in sicer delegacija velehradskih jezuitov ter avguštinec dr. Mitnacht iz Prage. Naslednja postaja je bila v Breclavi, kjer je čakala svetnika delegacija olomuškega nadškofa ter v imenu moravske ljudske stranke papeški tajnik dr. Hruban, ki so pozdravili poljsko spremstvo relikvij, se poklonili svetim ostankom in sprejeli blagoslov pinskega škofa. Obenem z njimi je počastila na postaji tudi velika množica Moravanov. Toda čim dlje je vozil vlak po Moravski, tem večje je bilo presenečenje Poljakov, ko so videli, v kakih množicah so se pobožni Moravani v temni noči približevali vagonu z ostanki sv. Andreja Bobole in premolili ves čas, dokler je stal vlak na postaji. Na postaji staro mesto Velehrad so čakali dijaki ciril-metodske šole ter ljudstvo s prižganimi svečami; ko pa se je približal vlak, so zazvenele fanfare dijaške godbe velehradskega konvikta ter je krasno petje dijakov prevzelo poljske romarje. V Hulini sicer vlak ni obstal, toda poljska delegacija je lahko videla, kako so se zbrali na postaji pobožni ljudje v veliki množini in pozdravljali svetnika. Na poznejših postajah, kot v Prerovu, Moravski Ostravi in v Bohominu je bilo že toliko ljudi, da se je bilo težko približati vratom kapelice. Ljudje so metali rože na rakev svetega mučenca.

Povsod pa se je prisrčno zahvaljeval pinski nadškof, poudarjajoč, da ni samo poljski škof, temveč tudi češkoslovaški, kajti »mi smo bratje po veri in krvi«. To veselo poudarjanje se je ponavljalo tudi pri vseh govornikih, predvsem poljskih, ki so se zahvaljevali Čehoslovakom za tako lepo pozdravljanje in sprejemanje poljskega svetnika iz Rima na Poljsko ter je prav to romanje poudarilo apostolat vzajemne katoliške in slovanske ljubezni in enote. Na mejni postaji Petrovice so se ob rakvi zbrali poleg Čehov tudi Poljaki ter je poljski dekan iz Fryštata služil sveto mašo ter je goreče govoril za poljsko-češkoslovaško edinstvo. Po sv. maši je vlak zavozil proti bližnji prvi poljski postaji Zabrzezowice.

Sprejem v poljski domovini

Vsa postaja je bila okrašena z zastavami v poljskih in papeških barvah ter vsa obdana z zelenimi venci. Zbrane so bile delegacije iz vse Poljske, predvsem pa v velikem številu obsejno prebivalstvo, posebej pa še duhovništvo in sokolstvo in zastopniki vlade. Malo pred 6. zjutraj je pripeljala lokomotiva z velikimi začetnimi črkami A B na rdeči podlagi, monogram svetega poljskega mučenika. Vlak so pozdravili sokolski fanfaristi in vojaška godba je zaigrala »Še Poljska ni propadla«. Nato so prenesli rakev na peron, kjer je bila slovesna sveta maša, ki jo je

opravil papeški legat. Nato so prenesli sv. ostanke s postaje v procesiji na veliki trg v mestu, kjer je bil pripravljen oltar in kjer je imel slavnostno sveto mašo mestni župnik. Po maši so bile pete liturgije v čast sv. Andreja Bobola. Po končanih obredih je bilo truplo izloženo češčanju

»Gaudē Mater Polonia«. Nato se je razvila veličastna procesija, pri kateri je sodeloval ves Krakov. Častno stražo so opravliali predstavniki najstarejših poljskih aristokratskih rodov in narodnih nošah ter častniki, in sicer iz vsake skupine po eden; otroci v narodnih nošah pa so posipali

Višji stabni častniki poljske armade nosijo krsto z ostanki sv. Andreja Bobole v procesiji po ulicah mesta Krakov s postaje v cerkev.

narodnih množic, ki so se vrstile poleg rakve, molile in pele in se priporočale svetnikovemu varstvu. V procesiji so prenesli rakev v vlak in se odpeljali proti Dzierżycu, kjer so poleg duhovništva sprejeli svetega mučenika tudi »hallerciki« z generalom Hallerjem na čelu. Tudi tu so truplo prenesli v mesto, kjer je imel govor škof Adamski, znani prijatelj Slovencev in Krekovec učenec. Med petjem poljske himne »O Bog, ki si Poljsko branil« je odpeljal vlak do Oswiecima. Vlak je spremljal tudi general Haller, znani borec za poljsko svobodo, s svojimi veterani. Ker je tam velika vojaška garnizija, so rakev nosili višji častniki garnizije ter so s procesijo obstali pri salezijanskem samostanu, kjer je zopet več tisoč oseb počastilo relikvije. Predvsem otroci, oblečeni v nenavadno pester obleke krakovskih in lovskih narodnih noš, so napravili na vse najlepši vtis. Od Oswiecima dalje se je vlak na posameznih postajah ustavil le v toliko, da je bila ob relikvijah brana sveta maša in da so množice vernikov lahko bile deležne svetega blagoslova. Čim bliže Krakova je prihajal vlak, tem več ljudi je čakalo ob progi in pozdravljalo svetnika.

Svetnik v Krakovu

Krakov, duhovna prestolnica Poljske, se je pripravila v vsem svojim razkošju za sprejem svetega poljskega zaščitnika. Razkošno okrašeni trg pred postajo so že zdavnaj pred prihodom vlaka napolnili predstavniki vseh krakovskih samostanov, železničarji in občinstvo. Na postaji sami pa je čakala častna četa krakovskega pešpolka z zastavo in godbo ter predstavniki vseh cerkvenih, državnih in mestnih oblasti, na čelu z nadškofom metropolitom dr. Sapiehom v družbi šestih škofov. Ko privozi vlak na postajo, stopi iz vagona najprej knez Andrej Lubomirski v stari poljski narodni noši, nakar se prikaže srebrna rakev. Častna četa da pozdrav, nakar zaigra narodno himno in bogoslovci zapojejo pesem

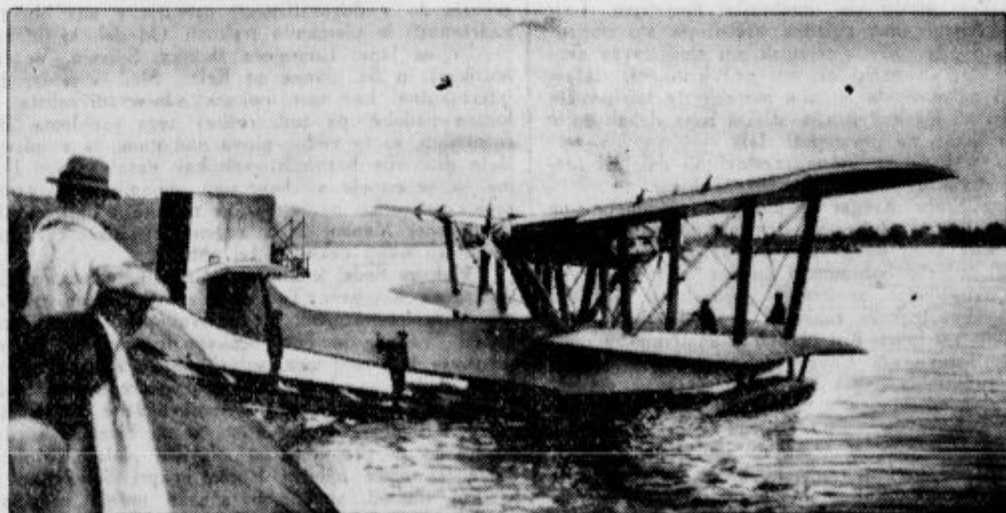
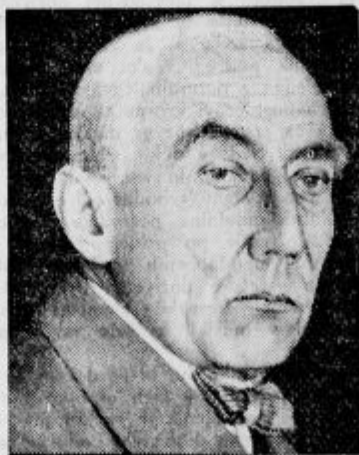
pot z rožami. Še posebej so nosili poseben relikviarij z rebrom sv. mučenca, ki bo ostal v krakovski cerkvi. Zvonovi vseh cerkev so zvonili ves čas dolge procesije, ki je imela tudi povsem oficilen značaj. Pred Barbakanom, starim vhomom v mesto, so ga pozdravili zastopniki oblasti. Sedaj so tudi zagorele bakle v rokah gasilcev, pa

„Cele gore opija“ v marseillski luki

Pariška javnost se znova zanima za prihodnjo velikansko sodno obravnavo zoper tihotapece strupenih mamil in za preiskavo, ki se je v tem oziru znova začela z zvezi z eksplozijo neke delavnice, kjer so izdelovali heroin. Ta proces se je prav za prav začel že mnogo let poprej, bil pa je leta 1935 prekinjen. Sedaj je nastal nov povod, da ga obnovimo, ker je zletela v zrak tista tovarna mamil. Vsekakor so v to zadevo zapleteni tihotapeci raznih držav — Anglije, Amerike in drugih. Ze zgolj zaradi tega obeta sodna obravnava biti nad vse zanimiva. Še bolj zanimiva pa utegne postati, ker javnost sluti, da je prizadetih v to tihotapstvo mnogo odličnih pariških ljudi. Ni izključeno, da bo škandal, ki bo temu sledil, prav tako velik, kakor je bil škandal Staviskiga. V tej sodni obravnavi bodo seveda prebirali tudi zapisnike, ki si jih je bil zapisal ameriški trgovec s strupenimi mamili, neki Gottlieb, ki je bil zaprt v ameriški ječi Sing-Sing, pa je tam kaj samega sebe končal. Pred smrtjo je napisal svoje spomine iz tihotapskega življenja, kjer so popisani tudi vsi mednarodni tihotapeci in trgovci z mamili. Ta seznam njegovih trgovskih prijateljev je dobila v roke tudi francoska policija, ki je šla takoj na delo ter začela zapirati te ljudi.

Pri obravnavi bodo zaslišali tudi celo vrsto luških delavcev iz Marseilla, ki bodo izpovedali, da so za grško trdiko Helopoulos vkrcali v luki na ladje »cele gore opija«, kakor so sami mogli dognati.

V Curihi v Švici je bil pred kratkim prijet in zaprt bivši peunski diplomat Bacula, ki je imel s seboj star diplomatski potni list, ki je z njegovo pomočjo v razne države vtihotapil velike množine opija. Ta mož je bil v francoski tihotapski družbi važna osebnost. Tudi njegov primer bo obravnavan pri tej sodni obravnavi.

tudi veliki ognji po starem zidovju krakovskega mesta. Ves čas je delala poljska armada špalir procesiji. Procesija se je čez glavni trg pomikala mimo mariacke cerkve. Tedaj pa se je ulila ploha ter so z rakvijo svetnika zavili v bližnjo cerkev sv. Barbare. Ker pa je dež kmalu prenehal, se je razvila procesija dalje proti jezuitski cerkvi na Kopernikovi ulici, kjer je bilo telo svetnikovo izpostavljeno češčanju ljudstva vso noč. Posebni vlaki so vozili v Krakov za to priliko, šole so prirejale izlete, kmetje so se zbirali na okrašenih vozovih in romarji so prihajali peš s cerkvenimi prapori, tako da je tega dne prišlo v Krakov čez 50.000 ljudi. Vsa cerkev je bila nad vse slavnostno razsvetljena ter je 200 stražnikov skrbelo za red ponoči. Kljub temu je bil naval tolik, da je narod štirikrat tedrli policijski korod. Vendar pa so bili samo štirje primeri slabosti. Od 1. ponoči se je vsake pol ure brala sveta maša v čast zaščitnika Poljske in samo to jutro je bilo v jezuitski cerkvi obhajanih 10.000 vernikov. Zjutraj je imel pontifikalno sveto mašo škof dr. Lisowski, ter pozneje še drugi škofje. Ves dan pa so se verniki vrstili mimo rakve v cerkvi, ki je bila tako napolnjena, da so morali odpovedati posebne ure, ki so bile namenjene težko bolnim bolnikom. Vendar pa je med 4. in 5. uro moglo okrog 200 bolnikov, ki so jih vodile učenke bolniških šol, pomoliti ob rakvi velikega svetnika. Popoldne se je razvrstila procesija nazaj na postajo, ki jo je vodil vojaški škof dr. Gavlina. Tudi ta procesija je bila tako veličastna kot prejšnja.

Proti Poznanju in Varšavi

Nadaljnji slovesni sprejem se je vršil v ponedeljek v Katovicah, kjer so postavili posebno železniško rampo na postajo, ob kateri so postavili oltar in izložili telo svetnika v počaščenje vernega ljudstva. Udeležili so se poklonitve vse oblasti in vojaštvo ter je imel pontifikalno mašo in govor škof dr. Adamski. Ob 12. so zasvirale v počastitev svetnika vse sirene vseh katoliških tovarn ter se je nato razvila procesija z vsem veličastvom na glavni trg in nazaj na postajo, od koder je odpeljal vlak proti Poznanju, kamor je prišel v ponedeljek ob 3. popoldne.

Nimamo še poročil, kako so sprejeli sv. Andreja Bobolo v Poznanju in predvsem v Varšavi, toda že iz vsega tega vidimo, s kako kraljevsko častjo so svetnika sprejemali njegovi rojaki.

Ob tej priliki samo omenjamo, da so poljski listi pisali tudi o nenavadno lepem sprejemu v Ljubljani, in da je »Ilustrovany Kurier Codzieny« še posebej poudaril, da so tam dnevniki »Slovenec« v tako hitrem času izdali dve izdaji svojega dnevnika, da je moglo poljsko spremstvo brati o lepem sprejemu že ob svojem odhodu s postaje!

Francoski listi brezpogojno zahtevajo, naj se zadeva do konca razčisti, čeprav bi iz tega nastal nov velik škandal. Tako tihotapstvo je vsekakor treba zatreti.

Kaj pravi kino

Filmske proslave

V Lyonu, kjer sta brata Lumiere pred več ko 40 leti predvajala svoje prve »žive podobes«, bodo imeli od 11. do 13. julija posebne slavnostne filmske dneve, ki se jih bodo s svojimi filmskimi proizvodi udeležile vse pomembnejše države. — Take slavnostne dneve so obhajali v Lyonu tudi prejšnja leta. To pot bodo te slavnosti v zvezi z mednarodnimi tekmami motornih čolnov po reki Rhoni.

Protiboljševski film.

Na Portugalskem so izdelali film »Majska revolucija«, ki je hud protest zoper boljševizem. Prva dejanja filma prikazujejo delovanje portugalske vlade Carmona-Salazar. Nato pa pride izrazito na vrsto obširno rovarjenje moskovskih priganjačev, ki jih pa lizbonska policija zasleduje in jim onemogoča njih podtalno delovanje.

Novi življenjski filmi

Zivljenjepisi filmov imamo že precej, a jih bo še več. Tako bodo v Italiji priredili film iz življenja Michelangela, drugega iz življenja Verdija in še iz življenja Kristofa Kolumba. V Franciji bo Jeff Musso priredil film iz življenja španskega slikarja Goya (po romanu B. C. Richarda). Mimo tega namerja Musso pripraviti film iz življenja francoskega pesnika Villona in hkrati podati zgodovinsko območje iz dobe angleško-francoske vojne v prvi tretjini 15. stoletja. Slednjib bo pa mesto Antwerpen izdelalo film o Rubensu za proslavo 300 letnice smrti tega slavnega slikarja. Film bo podal tudi sliko kulturnega življenja tiste dobe.

Dne 18. junija bo minilo 10 let, odkar je znameniti raziskovalec severnega tečaja Roald Amundsen v tem letalu »Latham« odletel v severne polarne kraje reševat ekspedicijo Italijana Nobile. Amundsen se nikdar več ni vrnil ter je s svojim letalom ostal v ledenih puščavah severa.

št. 153.

Spričevalo

Veliki mojster je svoje povelje ponovil. Rebeka pa se ni zmenila za njegove besede. Pristopila sta dva blapca, da bi ji pajčolan strgala z glave.

»Ne!« ju je zavrnila deklica. »Nihče naj se me ne dotakne!« Tako rekoč je sama ljubko odgrnila pajčolan. Vsa dvorana je od začudenja in občudovanja zadržala. Vsakdo je začutil, da viteza Brianda niso toliko omrežile čarovnije kakor veliko bolj nenavadna lepota mlade Judinje.

V dvorano so poklicali dva vojščaka, ki ju je za priči našel Malvoisin. Toda celo ta dva surova in zavržena dedca si nista upala vztrajati, ko sta zagledala judovsko deklico. Malvoisin pa ju je tako srdito pogledal, da sta se zopet znašla in nato gostobesedno pripovedovala, kar sta vedela o tej čarovnici. Eden izmed obeh jo je videl stalpi gori na nadzidkih stolpa v Torquillstone, kako se je spremenila v laboda ter trikrat obletela

la grad, nakar se je zopet spremenila v deklico. Pripovedovala sta še druge podobne stvari. Veliki mojster je slovesno vprašal, ali ima Rebeka kaj pripomniti v svojo obrambo. »Pri vas ne upam najti usmiljenja,« je odvrnilo dekle. »In zato nočem moledovati. Viteza Brianda pa bom le vorašala: Ali so te obdolžitve, ki bom zaradi njih morala umreti, resnične ali ne?«

DOBRO NEBOVANO USTA
Vas pomlajuje. **BOTOT**
peneta pasta za zobne
jamice za to. Ona napravi usta.
sijajno bele in desinheira usta.
V plavo-beli prazni tubi po di-
nariju 5-10, 15-20, 30-40.

Posojilo na prvo mesto iščem

za povečavo trgovskega podjetja, ki stoji na zelo prometni točki, garancija dve veliki trgovski in stanovanjski hiši z več lepimi parcelami.

Posojilo rabim takoj ali tudi sprejemem družabnika ali družabnico s primernim kapitalom. Nudi se zelo lep zaslužek. Sodelovanje neobvezno.

Ponudbe pod »Gotovina na razpologo« štev. 9558.

MODNI KAMENI
ŠPORTNI ŠEVI
za tince oblačila
velikostno uobzročno cene
R. MIKLAUC
»Pri Škofu«
Ljubljana
Ljubičeva ul. - Pred Mestno 3

ZAHVALA

Vsem, ki ste nas ob smrti naše ljube in nepozabne hčerke

VIDKE

tolažili, jo na njeni zadnji poti spremili in ji cvetja poklonili — izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Prav posebno smo hvaležni učnemu osebju in šolski mladini iz Radeč in Svibna.

Jagnjenica, 15. junija 1938

RODBINA BAU

Zahvala. Najpristojnejše se zahvalujemo vsem, ki so nam stali ob strani ob težki izgubi našega predobrega očeta, gospoda

Martina Lovšeta

in nam lajšali težke ure. Prav posebno se zahvalujemo č. duhovščini, v prvi vrsti č. g. Vinku Mundi, župniku iz Kamnice in g. naredniku Šariju za krasne poslovalne besede, aktivnim in upokojenim tovarišem, vodstvu in nastavljenecem trdke »Jugosvila«, njegovim sodelavcem, gg. bogoslovem, pevcem »Mariborac«, vsem darovalcem vencev in cvetja, ter vsem, ki so našega nenadomestljivega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. — Vsem Bog plačaj!

Lovšetovi.

Kodak Panatomic film

- Pankromatski
- Zelo občutljiv
- Atomično drobno zrno
- Obširna skala osvetlitve
- Brez obstreta

KODAK PANATOMIC FILM — FILM BREZ RIZIKA

V naši podružnici v Celju

dobite vsa pojasnila glede inseratov!
Tam lahko plačate tudi naročnino za »Slovenca«

Couch zofe

otomane, spalne fotelje, divane, zložljive postelje, mreže, porcelane (feder-modreze), žimnice (modreze) ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najceneje

F. Sajovic

Ljubljana, Stari trg št. 6

IZBIRA NI TEŽKA

kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik z najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča.

Zakaj morajo trpeti dojenčki na kožnem vnetju in nadležnih izpuščajih? Zakaj morajo trpeti matere, da jih pri dojenju deteta mučijo razpokane in razbolele prsi?

Zato, ker matere še ne vedo za hitro in zanesljivo pomoč, ki jo nudi obema edino pravo rastlinsko mazilo

»OKAMA«

Dobi se v lekarnah in drogerijah. Škatlica 8 din. - Razpošilja proti predhodnem nakazilu 10 din (tudi v znakah): Lekarna Mr. J. Oblak, Št. Vid nad Ljubljano.

Moderen automatski mlin

s kapaciteto 3 vagonov na najboljši žitarici se odda v najem za daljši čas ali se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe izvolite poslati na upravo »Slovenca« pod štev. 9493.

Prvovrstna

trgovska hiša

na najprometnejšem kraju

v Domžalah

ugodno na prodaj. Event. se odda tudi v najem. Poizve se pri Prometni banki v Ljubljani.

Gospodinjska šola

spojena

s tečajem za nemški jezik

šolskih sester v Eggenberg-u

pri Gradcu, Georgigasse Nr. 84 - Nemčija

Cena z merna

Družinski dom za deklice s prvovrstno oskrbo

Prospekti se dobe pri predstojništvu gospodinjske šole

MLADOSTNA LEPOTA

... tista, ki jo Vam donša puder COTY, tako prijemljiv in droban, tako divno barvan, da se skozi njegov rahli pajčolan Vaša polt zdi še mlajša in naravnejša kakor kadarkoli prej

PUDER COTY
PUDER MLADIH ZEN
IN DEKLET

10 slovečih in tri nove barve: Pêche, Noisette, Gitane

Mala škatlja . . . Din 12-
Srednja škatlja . . . Din 20-
Velika škatlja . . . Din 36-
plus trošarina.

Zastopstvo:
Hinko Mayer i drug, Zagreb

COTY

Mousollette svilo, rožasto

ki se ne mečka, din 19-; pralne delene od din 8-; crepe din 10-; za dečve, najnovejša vzorce od din 8-; naprej, kakor tudi vse vrste svilene in volnene modne blagave za poletne obleke nudi po globoko znižanih cenah

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

FAVORIT

tovarna cikoriije - Zemun

obvešča svoje cenjene odjemalce, da kljub podražitvi surovin ni dvignila cene svojih cikoriij.

Motorna kolesa

Glavno zastopstvo motornih koles Harley-Davidson in B. S. A., Plinovka Amal, Amac, Binks, B & B. Lucas magneti, diname, svetilke, akumulatorji, rez. deli vedno na zalogi

Strban, Zagreb, Ilica 164

Hugo Wast:

Zlato večnega Juida

»Ne vem. Kar sem vedela prej, zdaj ne vem nič več. Govorimo še naprej, da judovstva ni mogoče uničiti, in la ga ni krsta, ki bi mogel izbrisati obrezo. Toda za našimi kosei hodijo krščanske Rute in polirajo najboljše krasje. Koliko spreobrnjenj je bilo zadnje čase v samem Buenos Airesu! Tudi jaz sem bil spreobrnjenec. Krstili so me, toda njihov vodeni krsi ni izbrisal krvavega krsta v sinagogi.«

»Naj bo vedno tako!« je rekla Tamara in ga poljubila na čelo kakor mati.

»Inko bo,« je odgovoril trdovratni obreznec. Toda nihče ne ve za pot božjih vetrov.

Nove vesti so se takoj razširile po borzi in izzvale veliko razburjenje. Širila se je govorica:

»Julius Ram je nor. Umetno zlato je orjaška prevara Rheingoldov. Da bi se polastili vsega prisnega zlata.«

»Ljudska jeza je bila tolika, da je morala Blumenova banka, ki so jo dolžili te poleze, prositi za strazo, da je ubranila svoja vrata pred množicami. Ker to ni zadostovalo, je v posebnem razglasu objavila, da je pročala vse pristno zlato, ki ga je imela, misleč, da je iznajdba rešitvena. Blamen potemlakem ni bil krivec za prevaro, marveč njena glavna Erlov.«

Potem so dolžili Mayerbeere. Toda Adalidova objava je takoj pojasnila, kako in kaj.

»Kaj javnost briga, kdo je bil oče in kdo žrtve prevare, če je to bila v resnici prevara?«

»Res je, da je po zaslugi umetnega zlata, pa naj bo to zlato resničen ali domnoven izdelek, svet stopil v dobo takega blagostanja, kakor nima primere v zgodovini.«

Krščanski svet, ki se je rešil svojih spon, ne ve, čemu naj bi se pritoževal, če bodo v bodoče

72

gospodarji zlata Judje s te ceste ali Judje z druge ceste.

O tem naj se posvetuje Kahal na svojih skrivnostnih sešankih.

Adalidova beseda je pomirila duhove in razgovor o tej stvari se je preselil na področje finančnih podmen.

Kaj se bo zgodilo v denarstvu in v cenah, če se izkaže, da je umetno zlato bila potegavščina? Ali bodo cene poskočile ali padle? Kako bo vrhovno sodišče rešilo pravde, ki se bodo začele z vesoljnim poravnavanjem dolgovi?

In vrh vsega, kje je Julius Ram? Če se ne pojavi spet on, ne bo mogoče dokazati, ne da je norec, ne da je slepar.

To so bili žalostni dnevi za Berto Ramovo. Poskusila je vso grenkobo, ki more doleteti človeško erce.

Zaradi okoliščin je podpisala čudno pogodbo, ki jo je zdaj mogla izpolnjevati le z neizrekljivimi mukami.

Moral je lagati svojemu očetu in lagati Mauriciu, da bi rešila obo. Konec koncev pa je morala lagati se sama sebi in se blagovčiti za srečno.

Dve leti je gledala očeta, kako se uničuje pri svojih aparatih in vrta po prividih o razkroju snovi.

Rodbina se je pogrezala v trdo siromaštvo. Toda kljub temu je hotel nadmejati svoje poskuse, v katerih je bilo vse njegovo življenje. Delal je to tembolj trmasto, čim bližja se mu je zdela končna rešitev. Znanstveni svet je sprejemal njegove blanke in potrjeval njegove podmene.

Če bi bil izgubil hišo in vse priprave, ki jih ni bil mogoče znova postaviti kje drugje, bi bil moral ustaviti svoje čudovite poskuse. To bi bil smrtni udarec za njegove alkimistovske možnosti, ki niso bili nikdar prav dobro uravnovešeni.

Ce bi oče to bridkost preživel, bi bil znorel. Tedaj jo je poklical Adalid in ji je ponudil mirno zavetišče za očetova raziskovanja, če privoli

ona v to, da bo pomagala urediti načrt, ki ne bi nikomur prizadel škode.

Berta je bila edini človek, ki mu je oče zaupal. Koliko noči je učenjak zaspal v starem naslanjaču, ne da bi se ločil od svojih ognjev, ko mu je kak poskus, ki ga ni bilo mogoče pretrgati, izpil vse moči.

Berta, ki je vedela nekaj o alkimiji, je čula ob njem in nadaljevala poskus.

V prostorih sredi Lezamskega parka, kjer je nekaj bila topilnica, ki je bilo njene priprave hitro mogoče urediti za nove namene, je Julius Ram svojo delavnost podeseteril. Dneve in noči je prebil v vročem ozračju delavnice. Njegovi živeci so bili strahotno razdraženi.

Kljub njegovi volji je najbrž zaradi govorjenja njegovega začelnika prišlo v javnost nekaj vesti. Govorili so, da so v menjalnicah že prodali nekaj zlatih palic. Pošta mu je prinašala pisma iz vsega sveta, ki ga je pozival, naj svoj postopek objavi. V nekaterih pismih je bilo jasno videti dvom in nezaupnost in Julius Ram je rjovel kakor ranjen volk. Grozilo je, da bo v resnici zblaznel.

Sredi ene tistih noči je polmrtev od utrujenosti padel v naslanjač in poklical Berto.

S strahom in ponižno pobožnostjo ji je pokazal novo pečico, ki jo je naredil po načrtih tega čudovitega srednjeveškega alkimista, po čigar knjigi se je Nikolaj Flamel učil skrivnostne znanosti. To je bil aludel, retorta posebne oblike, ki jo posvečeni imenujejo s tem imenom. Ta je stala nad čudno pečico svojevrstne oblike, nad glasovitim athanorjem Juida Abrahama.

Julius Ram je to pripravo naredil vso z lastnimi rokami in po neštetihi varnostnih ukrepih. S poskusom ni začel prej, dokler ni napolnil ugoden trenutek, ko so zvezde stale na določenih položajih. Za to je moral računati ne samo astronomsko, marveč astrološko, natančno po modrih

in točnih navodilih Elia Ashmolea v knjigi »Theatrum Chemicum Britannicum« (London 1652).

Začel je z alkimistovskim razkranjem svojih snovi, ko je sonce stalo v znamenju strele in luna v znamenju ovna. Nazadnje je v strogem soglasju s tehničnimi navodili prišel do zorenja kovin tedaj, ko sta se sonce in luna križala v znamenju leva. Ta postopek je treba razlagati ne zvezdoznansko, marveč astrološko, ker so za alkimista premienice kovine, athanor pa predstavlja zanj ves sestav osvetlja.

Berta ga je poljubila in mu rekla: »Papa, blede se ti. Odpusti se malo, pa bom jaz skrbela za athanor.«

Torej je bila enaindvajseta noč poskusa.

Slo je za to, da ponovi tisto, kar je v 18. stoletju storilo že nekaj nemških alkimistov, katerih navodila je po težkem razmišljanju Julius Ram razbral.

V prostorni stekleni posodi do polovice napolnjeni s močnim kisom, je zmešal šest delov dobre ogrske modre galice, tri dele bakrenega okisa, pol dela železnih opilkov in šest delov očiščenega živega srebra.

Vso to zmes je prej dolge ure mešal in tolkel v posebnem stroju, ki ga je izumil sam, dokler ni dobil redke gošče, ki jo je prečistil skozi cedilo.

Kar je ostalo, je bila napol trdna snov, ki ni mogla skozi luknjice v koži. Vse to je teden dni grel v retorti Juida Abrahama.

Sedmi dan je zadnjo uro dodal pest svojega projekcijskega prahu, ki mu je primikal drobno zlato, srebra in svineca. Vse to je počasi stopil v athanorju, prečedil in tako dobil kos alkimistovskega bakra, ki je zelo različen od navadnega bakra.

Ta baker je zmešal z živim srebrom, s kisom in z ogrsko galico. Opral je amalgam s toplo vodo, ga strl in ga znova presejal skozi sito, da ga je očistil živega srebra, ki je še ostalo.

Odlična je

MLEČNA, POROZNA

STRATO
MIRIM KRALJICA ČOKOLADE

Čokolada

RHKA, LAHKO TOPLJIVA

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Vajenca
za soboslikarstvo in plekarstvo takoj sprejem. — J. Ambrožič, Ljubljana — Večna pot 7. (v)

Vajenca
sprejme trgovina z mešanin blagom v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 9567. (v)

Službe iščejo

Služkinja
vajena kuhe in vseh del — isče službo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 9561. (a)

Trgovska pomočnica
začetnica, za trgovino mešanega blaga, isče mesto. Cenj. ponudbe poslati po družnici »Slovenec« v Celju pod »Vestne« 9529. (a)

Pisarniška moč
5—10.000 din kavcije, isče službo. Prevzame tudi mesto skladiščnika ali kaj sličnega. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod zn. »Vesten« št. 9534. (a)

Dekle
srednjih let, pridno in poslušno, vajeno kuhe in vsega gospodinjstva — isče službo. Marija Zabukošek, pri ge. Herti Volf, Sv. Petar, Savinjska dolina. (a)

Za Hrvatsko
Dalmacijo in Srbijo iščem zastopstva ali za kakšno propagando res dobrih tovarov. Potujem že 10 let. — Reference ljubljanske firme. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zagreb« št. 9560. (a)

Potnik
za drav. banovino, z lastnim novim avtomobilom — želi primerno zastopstvo. — Zmožen je vsakršne garancije. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Vesten in marljivo« št. 9571. (a)

Mlajšega uradnika

zmožnega popolnoma slovenskega in nemškega jezika, event. tudi srbohrvaščine, sprejme takoj večje industrijsko podjetje. Ponudbe je poslati na oglasni oddelek »Slovenec« pod šifro »Uradnik« št. 9583

Natakarica

s kaveljo išče službo. Nastopi takoj ali 1. julija. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 9536. (a)

Šivilja - vezilja

želi primerno službo za takoj ali pozneje. — Naslov: Frančiška Volek, Polšeče 5, Nova vas pri Raketu. (a)

Lesni manipulant

s 5000 din kavcije — isče službo. Zmožen vseh del, spadajočih v lesno industrijo. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 9535. (a)

Zasluzek

1000 din in več
zaslužite mesečno doma. Potreben kapital 2500 din. Pišite: »Anos«, Maribor, Orožnova 6 (z)

Službodobe

Dobro šiviljo
na dom rabimo takoj. Ponudbe v upravi »Slovenec« pod »Velika hiša« 9557. (b)

Izvežbane pletilje
osobito na »links« stroje, dobe stalno zaposlitev pri tovarni pletenih Janko Novak, Radovljica. (b)

Natakarica

pridna, čedna, dobro, simpatično dekle, se sprejme takoj v hotel v zdraviliškem gorskem kraju. Ponudbe le s sliko za takojšnji nastop v upravo »Slovenec« pod »Gorenjsko« št. 9546. (b)

Krajevnege potnika

ki obiskuje specializirane in silne trgovine, iščeeno za Ljubljano za prodajo konzumnega blaga s provizijo. — Pismene ponudbe v hrvaškem ali nemškem jeziku z navedbo dosedanjega službovanja na Agenciji Ozmo, Zagreb, Vlaske ulica 72/a. (b)

Mizarskega pomočnika

pravkar izučenega, sprejme Obernel, Zg. Šiška 56. (b)

Tri slikarske pomočnike

in vajenca sprejme Windschnurer, Kamnik. (b)

Izvežbano pletiljo

takoj sprejem. Tyrševa cesta 37. (b)

Dva mizarska pomočnika

sprejem takoj. — Matjaž Edvard, vas Glinek 10, p. Skofljica. (b)

Tri čevljarke pomočnike

takoj sprejme Adolf Zupančič, Rudnik 95, Ljubljana. (b)

Dva mizarska pomočnika

za stavbo delo in vajenca takoj sprejme Mušič Franc, Mengeš 92. (b)

Pekovskega pomočnika

zmožnega dela tudi pri navadni peči, takoj sprejme pekarna Potokar, Litija. b

Tapetnika

verziranega v vseh prvovrstnih delih, stalna služba — sprejme takoj E. Zelenka, pohištvo, Maribor. (b)

Hlapec

služil pri konjenici, priden, pošten, dobi boljše stalno mesto. — A. Sušnik, Zaloška cesta. (b)

Dva natakarja

(jedilnosa), prvovrstne mlade moči — sprejem. Stalna služba. — Delovni čas in plača po dogovoru. Ponudbe s sliko na hotel Stara Pošta, Kranj. (b)

Gospodinja za posestvo

ki je zmožna voditi vsa gospodinjstva dela, varčno, z dobrimi sprječevali, takoj sprejme A. Kovač, Vojski št. 92. (b)

Krojaškega pomočnika

res izvežbanega, po možnosti tudi v damski stroki, iščem za takoj. Mesto stalno, oskrba v hiši. Anton Stanovnik, Vrhnika. (b)

3 mlade pisarniške moči

potrebuje veliko podjetje v Ljubljani. V poštev pridejo mladi absolventi trgovske akademije ali druge srednje šole. Ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Vojaslične prost« št. 9571. (b)

Frizerko

vseh damskih del zmožno sprejme takoj salon Kastele, Ljubljana, Tyrševa 38 (Dunajska cesta). (b)

Potniki

za Slovenijo se sprejmejo. Osebo se predstaviti ali pismene ponudbe na »Technolit«, Ljubljana, Vodnikova cesta 105. (b)

Kupimo

Beluše (špaglje)
sveže, vsako množino — kupim po dnevni ceni. Slamič, Gosposvetska c. 6

Suhe gobe

lanske rasti, kupimo cca 2000 kg. Ponudbe z vzorci na »Proda«, Ljubljana. (k)

Zlato

vsakovrstno — najboljša plača
B. RANGUS
zlatar — Kranj
Na razpolago cenik ur in zlatnine

Kupimo

vsako množino smrekovih in jelovih hlodov, franco vagon, Parna žaga Rog, d. z. o. z., Podstenica, p. Toplice pri Novem mestu.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNÉ, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Objave

Izdelavo cca 300 stolov (sedežev za gled. dvorano) odprajočih se in opremljenih s številkami, vrste stabilno postavljene, oddamo. Ponudbe na Gradbeni odbor Komendskega doma v Komendi. (o)

Ženitbe

39 letna vdova
brez otrok poroči železničarja ali drž. službenca. Vdovec z otroci prednost. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Vdova« 9537. (z)

Zobotehnik

pošten, 32 leten, poroči zobotehnicu ali gospodinjico okrog 20 let, s 7—8 razr. gimn., ki je večša perfektno slovenskega in nemškega jezika ter ima veselje za pisarno in je čedna zunanosti. Ponudbe v upr. »Slovenec« v Mariboru pod »Plemenita« 946. (z)

Glasba

Kromatično harmoniko
dobro ohranjeno, takoj kupim. »Luna«, Glavni trg 24, Maribor. (g)

Posestva

Parcelo
ob vodi Sori v Medvodah, prodam. Poizve se v gostilni Jesih, Medvode. (p)

Petstanovanjsko hišo

ob tramvaju prodam. Cena nizka, donos dober. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 9590. (p)

Hotel »Hubertus«

v Celju takoj prodamo ali oddamo event. tudi v najem. Ponudbe v upr. »Slovenec« pod »Hubertus« št. 8899. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno naborniški posredovalec — Cesta 29 oktobra št. 6, telefon 37-33, ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vti. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Na prometnem kraju

Gorenjske prodam večstanovanjsko hišo z gostilno in pekarijo. Gostilna ima izredno dober promet. Potreben kapital 80.000 din, ostalo po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slovenec« pod »Zelo rentabilno« 9222. (p)

Prekrasno posestvo

neverjetno poceni, hiša kakor dvorec, gospodarske zgradbe, prikladno za gostilno, vsi uradi v mestu, prodam. Cena 40.000 din. Tik kolodvora Zaprešič — Haluzar Martin. (p)

Posestvo

cca 9 orolov obdelovanega polja, primerno za vrtnarja ali voznika, s stanovanjem, hlevom, živim in mrtvim inventarjem, elektriko, vodovodom, ob cesti v Rušah, ugodno oddam v najem. Vprašati: Kulmer, Ruše. (p)

SOBE

Opremljeno sobo
v mestu takoj oddam gospodu. — Naslov v upr. »Slovenec« pod 9552. (s)

Veliko prazno sobo

ulično, za obrtnika, pisarno ali stanovanje — oddam. — Mestni trg 11-I., Ciglič. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Trgovino

z mešanin blagom zaradi družinskih razmer oddam v najem. Ivanka Sajevec, Zg. Pirnče 112, Medvode.

Trgovski lokal

v najprometnejši ulici v Ljubljani — oddam. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 9585. (n)

Auto-motor

Motocikel »Diamant«

98 cm, zamenjam za težjega. Istotam napredaj magnetnik »Bosch« s komplet. elektr. napravo za 350—500 cm motor. — A. Čeh, Kamnik 10. (f)

Tovorni avto »Spa«

4 tonski, dobro ohranjen, na metanski pogon, ugodno prodam. Josip Muršec, prevoznik, Pesnica. (f)

Motor 250 cm

prodam. Bezljaj, Gosposvetska 12. (f)

LETOVIŠČA

Grado, Italija

Pension Aurora vas vabi! Lastnik hotela iz Prage, Prospekte daje »Putnik« in vse banke (L)

Letovišče Luče

Pension Raduha, 35—40 din dnevno — trikrat dnevno avtobusna zveza iz Celja, Ljubljane, Smartna ob Paki. (L)

Pension za dve dami

z otroci 3 in 5 let, v mirnem gozdnem kraju, se išče za julij. Ponudbe v upr. »Slovenec« pod »Avtobus Split« št. 9593. (L)

Prodamo

Za vsakogar

najboljši nakup obleke, perila itd. pri Presker, Sv. Petra cesta 14, Ljubljana. (l)

Vrtno stole

zložljive, nove, poceni prodam. Tribuš, Tržaška c. 42, telefon 26-05. (l)

Več tisoč steklenic

različnih — ugodno prodam. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »55« št. 9562. (l)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Živo apno

več vagonov, prodam Franc Maček, Dol. Logatec 29. (l)

Vino

lahko, namizno, od 3 din naprej, napredaj. — Jernej Brzlez, Laporje. (l)

Zaradi selitve

poceni napredaj 2 postelji, 2 nočni omari in miza. Rozman, Miklošičeva 22/I. (l)

Dinamo

za istosmerni tok, 3/4 KS, prodam K. Kumer, gostilna, Kamnik. (l)

Omaro za led

manjšo, prodam ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8, telefon 24-44, poleg gorenjskega kolodvora. (l)

Kolesa in šivalni stroji

Pred nakupom si ogledajte veliko zalogo prvovrstnih koles in strojev. Zelo ugodno prodaja »Triglav«, Resljeva 16. (l)

Misterij
žene, ki se
NIKDAR NE
POSTARA

Nobene gube, nobene brazde v 45. letu! Gladka, jasna in čista koža mladega dekleta! Videti je kakor čudež, a ima vendar svoje znanstvene vzroke. To so magični učinki »Biocela« — presenetljivega odkritja profesorja dunajskega vseučilišča dr. Stejskala. Biocel je dragocen naravni pomladilni element, ki ga mora imeti vsaka gladka in napeta koža. Zda je v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon ter Vam redi in pomlajuje kožo, ko spite. Vsako jutro, ko se zbudite, ste videti mlajši. Gube in brazde so kakor izbrisane.

Cez dan uporabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (ki ni mastna), da napravite svojo kožo svežo in jasno, da Vam odstrani zadržalce in vso nesnago kože. Pomladite se za deset let in ostanite mlad! Napravite konec ohlapnim mišicam lica. Rešite se uvenelega polti. Pridobite si spet jasno in čvrsto lice ter mehko lepoto iz dekliške dobe. Navdušeni boste zaradi pravih magičnih učinkov obeh hran za kožo Tokalon. Ako ne bo tako, se Vam denar povrne.

Svilene sralce moške

Din 36—

damske bluze

Din 16—

močne svilene nogavice

Din 10—

moške nogavice

močne, moderni vzorci

Din 6—

damske letne nogavice

Din 3—

in razno drugo modno

blago prodaja po priznani

nizkih cenah

„ZORA“

Ljubljana, Miklošičeva c. 30

Trgovci imajo znaten

popust. Obiščite nas in

prepričajte se o naših

nizkih cenah, da boste lahko

povečali svoj zaslužek.

Šivalni stroj

nov, pogreznjiv — poceni

prodam. Hermes, Stari trg

21/I. (l)

la črešnje

sveže, črne, rdeče, trde, kg

4—5 din, franko voznina,

razpošilja košare po 45 kg

G. Drechsler, Tuzla. (l)

Prodam

dva voza (zapravljenika)

naravne barve, aparat za

pršenje barv na električni

pogon in parat za slikanje

na ročni pogon. — Aekun,

Trbovlje. (l)

Več koles

malo rabljenih, ženskih in

moških,

šivalni stroji

Singer, Pfaff in drugi, ki

tudi stikajo in štopajo, ter

otroški vozički

moderni, globoki in športni

poceni napredaj pri

»Promet«

(nasproti križanske cerkve)

KUPUJTE PRI NAŠIH

INSERENTIH!

Resnico govorijo, ko trdijo,

da prodajamo

najboljša in najcenejša

kolesa

rezervne dele in

motorna kolesa.

Velika izbira!

Kolesa od 500 din naprej.

Splošna trgovska družba

z. o. z.

št. Vid nad Ljubljano

Denar

Nujno posojilo 2—5000 din

želi samec proti jamstvu.

Ponudbe v upravo »Slov.«

pod »Kdor hitro pomaga,

dvakrat pomaga« št. 9587.

Bančno kom.

zavod - Maribor

Aleksandrova cesta št. 40

kupi takoj in plača

najbolje

HRANILNE KNJIZICE

bank in hranilnic

VREDNOSTNE PAPIRJE

3/4 obveznic, bone ter

srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRZAV

PRODAJA SREČK